

ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ

ਸਤੰਬਰ 19, 1986

September 19, 1986

ਸੰਪਾਦਕ: ਦਰਸ਼ਨ ਗਿੱਲ

ਇਹ ਪੀ ਡੀ ਐਫ ਫਾਈਲ ਸੁਖਵੰਤ ਹੁੰਦਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਸ਼ਿਵਦੇਵ ਸਿੰਘ ਹੁੰਦਲ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਹਰਬੰਸ ਕੌਰ ਹੁੰਦਲ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ
ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ।

ਸ਼੍ਰੋਤ: ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ ਦਾ ਇਹ ਅੰਕ ਚਰਨਜੀਤ ਕੌਰ ਗਿੱਲ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ।

ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ

ਸਪਤਾਹਿਕ

Second Class Mail Reg. No. 5991

The Canada Darpan

Punjabi Weekly Newspaper

Weekending September 19, 1986 Vol. 5 No. 36 Price 35¢ Out of Greater Vancouver 50¢ Ph. (604)581-4473

Christopher Trower & Company

Barristers & Solicitors

■ Personal Injury ■ Corporate

■ Commercial ■ Real Estate

● ਪਰਸਨਲ ਇਨਜਰੀ ● ਕਾਰਪੋਰੇਟ ● ਕਮਰਸ਼ਲ

● ਗੇਅਲ ਇਸਟੇਟ ਲਈ ਯਾਦ ਰੱਖੋ

Christopher M. Trower

Barrister & Solicitor

Ph. (604) 683-5781

801 - 409 Granville St. United Kingdom Building, Vancouver, B.C. V6C 1T2

ਜਨਰਲ ਭੁੱਲਰ ਦੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਵਾਰੰਟ ਜਾਰੀ

ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਪੁਲਸ ਸਰਗਰਮ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ — 'ਸਟੇਟਸਮੈਨ' ਅਖਬਾਰ ਦੀ ਖਬਰ ਅਨੁਸਾਰ ਅਮਰੀਕਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਜਨਰਲ ਭੁੱਲਰ ਦੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਵਾਰੰਟ ਜਾਰੀ ਕਰ ਦਿਤੇ ਹਨ। ਜਨਰਲ ਭੁੱਲਰ ਨੂੰ ਕੋਰਟ ਵਲੋਂ ਹੁਕਮ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ 31 ਅਗਸਤ ਤੱਕ ਅਮਰੀਕਾ ਛੱਡ ਜਾਣ ਪਰ 31 ਅਗਸਤ ਤੋਂ ਪਿਛੋਂ ਵਰਲਡ ਸਿੱਖ ਆਰਗੇਨਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਦੇ ਇਸ ਸਾਬਕਾ ਸੈਕਟਰੀ ਦਾ ਕੋਈ ਖ਼ੁਹ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲਗ ਰਿਹਾ।

ਯਾਦ ਰਹੇ ਕਿ ਸਾਬਕਾ ਜਨਰਲ ਭੁੱਲਰ 1984 ਵਿਚ ਨੀਲਾ ਤਾਰਾ ਉਪਗ੍ਰਹਿ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇੰਗਲੈਂਡ ਪਹੁੰਚ ਗਏ ਸਨ। ਫਿਰ ਕੈਨੇਡਾ ਪਹੁੰਚੇ ਅਤੇ ਫਿਰ ਅਮਰੀਕਾ ਚਲੇ ਗਏ। ਕੈਨੇਡਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਉੱਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਾ ਦਿਤੀ ਸੀ। ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਰਲਡ ਸਿੱਖ ਆਰਗੇਨਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਦੀ ਸਥਾਪਤੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਬਣੇ ਗਏ। ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਇਸ ਆਰਗੇਨਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਵਿਚ ਫੁੱਟ ਪੈਣ ਕਾਰਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ੀਲ ਨੂੰ ਕਾਫੀ ਧੱਕਾ ਲੱਗਾ। ਆਖਰ ਜਨਰਲ ਭੁੱਲਰ ਦਾ ਵੀਜ਼ਾ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਕੋਰਟ ਨੇ ਹੁਕਮ ਦਿਤਾ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਅਮਰੀਕਾ ਛੱਡ ਜਾਣ। ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਪੁਲਸ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਰਗਰਮੀ ਨਾਲ ਭਾਲ ਕਰ ਰਹੀ ਦੱਸੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਮੁਕਤਸਰ ਬੱਸ ਕਾਂਡ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਫੜਿਆ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ — ਮੁਕਤਸਰ ਲਾਗੇ ਬੱਸ ਵਿਚੋਂ ਕੱਢ ਕੇ ਮਾਰੇ ਗਏ 14 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਕਤਲ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਇਕ ਕਥਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਫੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਬੇਨਜ਼ੀਰ ਭੁੱਟੋ ਰਿਹਾ ਕਰ ਦਿਤੀ ਗਈ

225 ਸਾਥੀ ਵੀ ਬਾਹਰ ਆ ਗਏ

ਕਰਾਚੀ — ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਵਿਰੋਧੀ ਨੇਤਾ ਮਿਸ ਬੇਨਜ਼ੀਰ ਭੁੱਟੋ ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਰਿਹਾ ਕਰ ਦਿਤੀ ਗਈ। ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਬੇਨਜ਼ੀਰ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੇ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਡਿਕਟੇਟਰਸ਼ਿਪ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਕਦਮ ਚੁਕੇ ਜਾ ਸਕਣ।

ਬੇਨਜ਼ੀਰ ਭੁੱਟੋ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਰੀਆਂ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਇਕ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਤੇ ਲਿਆ ਕੇ ਅੱਗੇ ਕਦਮ ਚੁਕੇ ਜਾਣਗੇ।

ਸਰੀ ਦੇ ਮੇਅਰ ਡੌਨ ਰੌਸ

ਸ਼੍ਰੀ ਕੁਲਦੀਪ ਬਸਰਾਂ ਨਾਲ। ਮਿ. ਰੌਸ ਨੌਰਥ ਸਰੀ ਤੋਂ ਅਸੈਂਬਲੀ ਲਈ ਚੋਣ ਲੜ ਰਹੇ ਹਨ।

ਬਾਦਲ ਅਤੇ ਟੌਹੜਾ ਰਿਹਾ ਕਰ ਦਿਤੇ

ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਸੌਦੇ ਬਾਰੇ ਅਫਵਾਹਾਂ ਗਰਮ?

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ — ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਅਤੇ ਬ੍ਰਿਟੀਸ਼ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਟੌਹੜਾ ਨੂੰ ਜੱਜ ਨੇ ਕਲ੍ਹ ਰਿਹਾ ਕਰ ਦਿਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰੀਮਾਂਡ ਪਹਿਲਾਂ 10 ਸਤੰਬਰ ਤੱਕ ਲੈ ਲਿਆ ਸੀ। ਕੱਲ੍ਹ ਪੇਸ਼ੀ ਸਮੇਂ ਜੱਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਪਰ 30 ਦਿਨ ਦੀ ਪਾਬੰਦੀ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਰਾਜਧਾਨੀ ਵਿਚ ਇਹ ਅਫਵਾਹ ਗਰਮ ਹੈ ਕਿ ਬਾਦਲ ਅਤੇ ਟੌਹੜੇ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਏਲਚੀ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਮਿਲਦੇ ਰਹੇ। ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

ਕਿ ਬਾਦਲ ਅਤੇ ਟੌਹੜੇ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਏਲਚੀਆਂ ਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਦਿਤਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕਤਲੋਗਾਰਤ ਬੰਦ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਜੇਧਪੁਰ ਵਿਚ ਬੰਦ ਕੇਦੀਆਂ ਅਤੇ ਸਿਮਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੂੰ ਰਿਹਾ ਕਰ ਦਿਤਾ ਜਾਵੇ।

ਰਾਜਸੀ ਸੂਤਰਾਂ ਦਾ ਇਹ ਵੀ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਪਿਛਲੇ ਹਫਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਰਹਿਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੀਡਰਾਂ ਵਲੋਂ ਦਿਤਾ ਭਰੋਸਾ ਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਦਹਿਸ਼ਤਪਸੰਦਾਂ ਵਲੋਂ 30 ਸਤੰਬਰ ਤੱਕ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਹਿੰਸਾ ਰੋਕ ਦਿਤੀ ਗਈ ਹੈ ਤਾਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੀਡਰਾਂ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਸਿਰੇ ਚੜ੍ਹ ਜਾਵੇ।

ਟੌਪ ਕੁਆਲਿਟੀ ਦਾ ਫਰਨੀਚਰ ਤੇ ਵਾਜਿਬ ਕੀਮਤਾਂ

● ਲਿਵਿੰਗ ਰੂਮ ● ਡਾਇਨਿੰਗ ਰੂਮ ● ਬੈਡ ਰੂਮ ਅਤੇ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦਾ ਫਰਨੀਚਰ ਸਾਥੋਂ ਖ਼ੀਦੋ

* New * Used or * Trade-ins

ਫਰਨੀਚਰ ਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ 36 ਸਾਲ ਪੁਰਾਣਾ ਸਟੋਰ

ਰੌਇਲ ਫਰਨੀਚਰ ਲਿਮ:

2607 ਮੇਨ ਸਟਰੀਟ, ਵੈਨਕੂਵਰ, ਬੀ. ਸੀ. (At 10th Ave. East)

ਪਾਠ ਰੂਰ

ਜਨਰਲ ਵੈਦਿਆ ਦੇ ਕਤਲ ਵਿਚ ਪੁਸ਼ਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਭਾਲ

‘ਪ੍ਰੋਵਿਨਸ’ ਅਖਬਾਰ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ

Police hunt for Vaidya killers

Hindustan Times Correspondent
NEW DELHI, Aug. 19—An intensive hunt has been launched by the Delhi police for four dreaded terrorists, including Harjinder Singh alias Jinda, who are suspected to be involved in the assassination of the for-

Wanted for Gen Vaidya's killing: Pushpinder Singh, Sukhdev Singh and Gurinder Singh, who along with Jinda, are the main suspects in the Pune crime.

IAN INSTITUTE OF
RIALS MANAGEMENT
ARODA BRANCH

ਵੈਨਕੂਵਰ — ‘ਪ੍ਰੋਵਿਨਸ’ ਅਖਬਾਰ ਦੇ ਸਟਾਫ਼ ਰੀਪੋਰਟਰ ਸਲੀਮ ਜੀਵਾ ਅਨੁਸਾਰ ਪੁਲਸ ਪੁਸ਼ਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨਾਂ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਭਾਲ ਵਿਚ ਹੈ ਜਿਸ ਉਤੇ ਖ਼ੋਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਗੋਟਾਇਰਡ ਜਨਰਲ ਵੈਦਿਆ ਦੇ ਕਤਲ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ। ਜਨਰਲ ਵੈਦਿਆ ਦਾ ਕਤਲ ਚਾਰ ਮੋਟਰ ਸਾਈਕਲ ਸਵਾਰਾਂ ਨੇ 10 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਪੁਨੇ ਵਿਚ ਕੀਤਾ।

ਅਖਬਾਰ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੁਸ਼ਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਕਈ ਨਾਂ ਰੱਖੇ ਹੋਏ ਹਨ। 26 ਸਾਲ ਦਾ ਇਹ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਮੋਹਨ ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਚਦੇਵਾ ਵੀ ਦੱਸਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। 1985 ਵਿਚ ਇਹ ਵਿਅਕਤੀ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ ਉਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਹੋਇਆ ਤੇ ਗੈਰੀਓਜ਼ੀ ਸਟੇਟਸ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿਤੀ। ਪਿਛਲੇ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਤੋਂ ਪੁਸ਼ਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚੋਂ ਲਾਪਤਾ ਹੈ।

ਜਨਰਲ ਵੈਦਿਆ ਨੀਲਾ ਤਾਰਾ ਉਪਰੇਸ਼ਨ ਸਮੇਂ ਫੌਜ ਦਾ ਕਮਾਂਡਰ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਦੀ ਹਿੰਟ ਲਿਸਟ ਉਤੇ ਸੀ। 10 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਪੁਨਾ ਵਿਚ ਉਸਦੀ ਉਸ ਸਮੇਂ ਹੱਤਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਦ ਉਹ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਨਾਲ ਕਾਰ ਵਿਚ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਵੈਦਿਆ ਉਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿਚ ਚਾਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਨਾਂ ਲਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਪੁਸ਼ਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਜਿੰਦਾ, ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਗੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਅਖਬਾਰ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੁਸ਼ਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨਿਊਟਨ ਵਿਚ ਸਤਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਦੇ ਘਰ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਸਤਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਫੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਉਤੇ ਲਾਹੌਰ ਵਿਚ ਦੋ ਕੇਸ ਚਲ ਰਹੇ ਹਨ।

ਪੁਸ਼ਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵੈਡਰੇਸ਼ਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਕੋਲ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਪਾਸਪੋਰਟ ਹੈ। ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਸੂਤਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪੁਸ਼ਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੈਨੇਡਾ ਤੋਂ ਅਮਰੀਕਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਥੋਂ ਬੰਗਕੋਕ ਰਾਹੀਂ ਭਾਰਤ ਪਹੁੰਚਿਆ।

ਭਾਰਤੀ ਸੂਤਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪੁਸ਼ਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਈ ਨਾਂ ਵਰਤਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਮੋਹਨਇੰਦਰ, ਰਾਮ ਕੁਮਾਰ, ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਪੁਲਸ ਅਨੁਸਾਰ ਪੁਸ਼ਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ 1984 ਵਿਚ ਇੰਗਲੈਂਡ ਅਤੇ ਫਿਲਪੀਨਜ਼ ਵਿਚ ਰਿਹਾ। ਫਿਰ ਉਹ ਮੈਕਸੀਕੋ ਪਹੁੰਚਿਆ ਉਥੋਂ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਖਿਸਕ ਆਇਆ ਅਤੇ ਫਿਰ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਰਹੱਦ ਪਾਰ ਕਰਕੇ ਬੀ. ਜੀ. ਵਿਚ ਪਹੁੰਚਿਆ।

ਪੁਲਸ ਨੇ ਪੁਸ਼ਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸਹੀ ਦੇ ਇਕ ਅਖਬਾਰ ਉਤੇ ਬੰਬ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਮੁਆਮਲੇ ਵਿਚ ਪੁਛਗਿਛ ਵੀ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਕੁਝ ਸੂਤਰਾਂ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਥੇ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਇਕ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਵਿਚ ਵੀ ਰਿਹਾ।

ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ, ਜੋ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਵੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦਾ ਬੁਲਾਰਾ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਨੇ ਅਖਬਾਰ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੁਸ਼ਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭਾਰਤੀ ਏਜੰਟਾਂ ਨੇ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਮਿਥਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਪ੍ਰਾਪੋਗੈਂਡਾ ਹੈ।

ਪੁਸ਼ਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪਿਛਲੇ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਤੋਂ ਲਾਪਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੁਲਸ ਉਸਦੀ ਸਰਗਰਮੀ ਨਾਲ ਭਾਲ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿਚ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਰਾਜ ਲਾਗੂ

ਸ਼੍ਰੀ ਨਗਰ — ਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 356 ਅਧੀਨ ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਸੂਬੇ ਵਿਚ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਲਈ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਰਾਜ ਲਾਗੂ ਕਰ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਰਾਜ 7 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਲਾਗੂ ਕਰ ਦਿਤਾ ਗਿਆ। ਸੂਬੇ ਦੀ ਅਸੈਂਬਲੀ ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਇਮ ਹੈ ਪਰ ਕੋਈ ਪਾਰਟੀ ਵੀ ਰਾਜ ਚਲਾਉਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ। ਸੂਬੇ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਸ਼੍ਰੀ ਜਗਮੋਹਨ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਉਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਰਾਜ ਲਾਗੂ ਕਰ ਦਿਤਾ ਗਿਆ।

ਈਰਾਨ-ਇਰਾਕ ਦੇ ਇਕ ਦੂਜੇ ਤੇ ਹਮਲੇ

ਬਗਦਾਦ-ਇਰਾਕ ਵਲੋਂ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਕਲੂ ਮੋਹਰਾਨ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਈਰਾਨ ਦੇ ਤੋਪਖਾਨੇ ਅਤੇ ਹਵਾਈ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਰਾਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਮਲੇ ਪਛਾਣ ਦਿਤੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਰਾਕੀ ਟਿਕਾਣਿਆਂ ਵਲ ਵਧਣਾ ਰੋਕ ਦਿਤਾ ਗਿਆ। ਈਰਾਨ ਦੀਆਂ ਫੌਜਾਂ ਢੋਣ ਵਾਲੀਆਂ 65 ਗੋਲੀਆਂ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਇਰਾਕ ਵਲੋਂ ਹੋਰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਹਵਾਈ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਨੇ ਈਰਾਨ ਦੇ ਤੇਲ ਦੇ ਟੈਂਕ ਘਾਟੇ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਨਿਸ਼ਾਨਾ 4 ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਸ਼ਟ ਹੋ ਗਏ। ਅਸੈਂਬਲੀ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਤਿਵਾਦ ਬਰਚਾਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਸ਼ਾਂਤੀ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਚਾਹਵਾਨ — ਬਰਨਾਲਾ

ਫਗਵਾੜਾ — ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਰਨਾਲਾ ਨੇ ਇਥੇ ਇਕ ਪਬਲਿਕ ਜਲਸੇ ਵਿਚ ਬੋਲਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਅਮਨ ਦੇ ਇਛਕ ਹਨ ਅਤੇ ਸਾਂਝੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਬਿਹਤਰੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦਹਿਸ਼ਤਪਸੰਦਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਨ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਇਕ ਮੁੱਠ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ।

ਸ਼੍ਰੀ ਬਰਨਾਲਾ ਇਥੇ ਰਾਜ ਵਿਚ ਪਹਿਲੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਤੇ ਭਾਈਚਾਰਾ ਕਾਨਫਰੰਸ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਤ ਕਰਨ ਆਏ ਸਨ। ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਰਾਜਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਵੱਡੇ ਇਕੱਠ ਵਿਚ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਲੋਕ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਮਾਰਕਸੀ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ, ਸੀ. ਪੀ. ਆਈ. ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ, ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੇ ਵੀ ਰੈਲੀ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਤ ਕੀਤਾ।

ਸ਼੍ਰੀ ਬਰਨਾਲਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਗਤਬਤ ਫੈਲਾਉਣ ਵਾਲਾ ਅਨਸਰ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲੋਂ ਕੱਟਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਅਮਨ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਾਕੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲੇ ਅਜੇ ਪਿਛੇ ਪਾ ਦਿਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਚਿਰ ਦਹਿਸ਼ਤਵਾਦ ਨੂੰ ਜੜ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਉਖੇੜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚਿਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਅਮਨ ਹੋਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ।

ਰਾਜ ਦੇ ਖਜ਼ਾਨਾ ਮੰਤਰੀ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਿਚ ਝੁੱਟ ਪਾਉਣ ਵਾਲੇ ਅਨਸਰਾਂ ਤੋਂ ਸੁਚੇਤ ਰਹਿਣ।

ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਫੜਿਆ ਗਿਆ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ — ਇਥੇ ਲਾਹੌਰ ਦਾ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਇਕ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਸਲੀਮ ਗਿੱਲ ਮਿਲਟਰੀ ਡਾਊਟੀ ਲਾਗਿਓਂ ਫੜਿਆ ਗਿਆ। ਜਾਸੂਸੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਅਧੀਨ ਉਸਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਤ੍ਰੀਪੁਰਾ ਵਿਚ 19 ਅਤਿਵਾਦੀ ਫੜੇ

ਅਗਰਤਲਾ — ਤ੍ਰੀਪੁਰਾ ਪੁਲਸ ਨੇ 19 ਵਿਅਕਤੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਲੈ ਲਏ ਹਨ। ਪਿਛਲੇ ਹਫ਼ਤੇ 14 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਕਤਲਾਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਵਿਚ ਇਹ ਅਤਿਵਾਦੀ ਫੜੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਹ ਸੂਚਨਾ ਦਿੰਦਿਆਂ ਗ੍ਰਹਿਮੰਤਰੀ ਨੇ ਸੂਬਾ ਅਸੈਂਬਲੀ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਤਿਵਾਦ ਬਰਚਾਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਕੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੋਈ ਬੀਮਾਰੀ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਇਲਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਿਆ?

ਇਕ ਰਸਤਾ ਹੋਰ ਹੈ :

ਹਿਪਨੋਥੈਰੇਪੀ

ਦਮਾਂ, ਦਰਦ, ਨਸ਼ਾ, ਵਜ਼ਨ, ਦਿਮਾਗੀ ਚਿੰਤਾ, ਕਰੋਧ, ਬਲੱਡ ਪਰੈਸ਼ਰ, ਗੁਪਤ ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਜਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਗੰਭੀਰ ਰੋਗ ਹੋਵੇ, ਸਭ ਦਾ ਸ਼ਰਤੀਆਂ ਇਲਾਜ਼ !! (ਬਿਨਾਂ ਦਵਾਈਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਿਆਂ)

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ

ਯਾਦਦਾਸ਼ਤ ਵਧਾਉਣੀ, ਦਿਲ ਦੇ ਦੌਰੇ ਦਾ ਇਲਾਜ਼, ਡਰ ਤੇ ਤੌਂ ਫੁਟਕਾਰਾ ਜਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਰੁਚੀ ਗ਼ਲਤ ਪਾਸੇ ਤੋਂ ਹਟਾ ਕੇ ਪੜ੍ਹਨ ਵੱਲ ਲਗਾਉਣੀ ਆਦਿ : ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ 'ਚ ਨਵੇਂ ਉਤਸ਼ਾਹ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ

ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਬਸਰਾਂ ਨੂੰ ਫ਼ੋਨ ਕਰੋ

(403) 791-5105/2571

ਐਡਮਿਟਨ ਵੀ ਮਿਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਸੰਪਰਕ ਪੈਦਾ ਕਰਕੇ (ਸਿਰਫ਼ ਵੀਕਐਂਡ ਤੇ ਹੀ)

DOSANJH & PIRANI

#202 - 5887 Victoria Drive, Vancouver, B.C. V5P 3W5

Phone 327-6381

- ਪਰਸਨਲ ਸੱਟਾਂ ਦੀ ਇਨਸ਼ੂਰੈਂਸ ਦੇ ਕੇਸ
- ਜ਼ਮੀਨ ਖ਼ੀਦਣ ਤੇ ਵੇਚਣ ਦੇ ਕਾਗਜ਼ਾਤ
- ਵਿਉਪਾਰਕ ਮਸਲੇ
- ਪ੍ਰਵਾਰ ਤੇ ਤਲਾਕ
- ਫੌਜਦਾਰੀ ਤੇ ਸਿਵਲ
- ਕੋਰਟ ਟਰਾਇਲ

ਉਜਲ ਦੁਸਾਂਝ ਤੇ ਮਹਿਬੂਬ ਪਿਰਾਨੀ

ਕਰਾਚੀ ਵਿਚ ਅਮਰੀਕਨ ਜਹਾਜ਼ ਅਗਵਾ

20 ਮਾਰੇ ਗਏ ; 127 ਜ਼ਖਮੀ : ਅਗਵਾਕਾਰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ

ਕਰਾਚੀ — 5 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਪੈਨ ਐਮ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਜਹਾਜ਼ ਇਥੇ ਅਗਵਾ ਕਰਨ ਪਿਛੋਂ ਚਾਰ ਅਗਵਾਕਾਰਾਂ ਨੇ 20 ਵਿਅਕਤੀ ਮਾਰ ਦਿਤੇ ਅਤੇ 127 ਜ਼ਖਮੀ ਕਰ ਦਿਤੇ। ਮਸ਼ੀਨਗੰਨਾਂ ਨਾਲ ਲੈਸ ਅਗਵਾਕਾਰਾਂ ਨੇ 17 ਘੰਟੇ ਮੁਸਾਫਰਾਂ ਨੂੰ ਜਹਾਜ਼ ਵਿਚ ਹੀ ਕੈਦ ਕਰੀ ਰੱਖਿਆ।

ਖਬਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਤੇਲ ਖਤਮ ਹੋਣ ਨਾਲ ਜਹਾਜ਼ ਦੀਆਂ ਬੱਤੀਆਂ ਬੁਝ ਜਾਣ ਪਿਛੋਂ ਅਗਵਾਕਾਰਾਂ ਨੇ ਗਰਨੇਡ ਅਤੇ ਮਸ਼ੀਨਗੰਨਾਂ ਨਾਲ ਮੁਸਾਫਰਾਂ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰ ਦਿਤਾ। ਪਹਿਲੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਦੋ ਅਗਵਾਕਾਰ ਮਾਰੇ ਗਏ ਪਰ ਪਿਛੋਂ ਮਿਲੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਚਾਰੇ ਅਗਵਾਕਾਰ ਸਹੀ ਸਲਾਮਤ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਜਹਾਜ਼ ਨੂੰ ਅਗਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਹੈ। ਇਕ ਅਗਵਾਕਾਰ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋਇਆ।

206 ਭਾਰਤੀ ਮੁਸਾਫਰ

ਬੰਬਈ ਤੋਂ ਚੱਲੀ ਇਸ ਉਡਾਣ ਵਿਚ 398 ਮੁਸਾਫਰ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ 206 ਭਾਰਤੀ ਸਨ। ਮਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿਚ ਦਸ ਭਾਰਤੀ ਹਨ। ਚਾਰ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਮੁਸਾਫਰ ਸਨ ਜੋ ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੇ ਹੀ ਹਨ। 27 ਜ਼ਖਮੀ ਭਾਰਤੀ

ਵਾਪਸ ਬੰਬਈ ਲਿਜਾਏ ਗਏ ਹਨ।

ਕੇ. ਸੀ. ਪੰਤ ਤੇ ਜਗਦੀਸ਼ ਟਾਈਟਲਰ ਕਰਾਚੀ ਪਹੁੰਚੇ

ਭਾਰਤ ਦੇ ਦੋ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਕੇ. ਸੀ. ਪੰਤ ਅਤੇ ਟੂਰਿਸਟ ਮਨਿਸਟਰ ਜਗਦੀਸ਼ ਟਾਈਟਲਰ ਕਰਾਚੀ ਪਹੁੰਚੇ ਅਤੇ ਜ਼ਖਮੀ ਮੁਸਾਫਰਾਂ ਨੂੰ ਬੰਬਈ ਪਹੁੰਚਾਣ ਵਿਚ ਲੱਗੇ ਰਹੇ।

ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਗਦਾਫੀ ਨੂੰ ਮਿਲੇ

ਕਰਾਚੀ ਵਿਚ ਘਟਨਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਿਛੋਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਲਿਬੀਆ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਗਦਾਫੀ ਨੂੰ ਮਿਲੇ। ਗਦਾਫੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਅਗਵਾਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ। ਅਮਰੀਕਾ ਸਰਕਾਰ ਹਰ ਦੋਸ਼ ਗਦਾਫੀ ਸਿਰ ਮੜ੍ਹਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿਚ ਲੱਗੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗਾਂਧੀ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜ਼ਿਆ-ਉਲ-ਹੱਕ ਨੂੰ ਮਿਲੇ। ਸ੍ਰੀ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਅਗਵਾ ਹੋਏ ਜਹਾਜ਼ ਦੇ ਮੁਸਾਫਰਾਂ ਦੀ ਮੌਤਾਂ ਉੱਤੇ ਅਫਸੋਸ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ। ਸ੍ਰੀ ਜ਼ਿਆ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਗਵਾਕਾਰ ਅਰਬੀ ਤੇ ਉਰਦੂ ਬੋਲਦੇ ਹਨ।

ਜਨਰਲ ਵੈਦਿਆ ਦੇ ਦੋ ਕਾਤਲ ਪੂਨੇ ਨੇੜੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ

ਲਲਿਤ ਮਾਕਨ ਦਾ ਕਤਲ ਵੀ ਇਕਬਾਲ ਕਰ ਲਿਆ

ਪੂਨਾ — ਬੀ. ਬੀ. ਸੀ. ਦੀ ਖਬਰ ਅਨੁਸਾਰ ਪੂਨੇ ਲਾਗੇ ਪਿਪਰੀ ਦੀ ਥਾਂ ਉੱਤੇ ਜਨਰਲ ਵੈਦਿਆ ਦੇ ਦੋ ਕਾਤਲ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਬੱਸ ਵਿਚੋਂ ਫੜ ਲਏ ਗਏ। ਘਟਨਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੱਸੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਬੱਸ ਵਿਚ ਪੂਨੇ ਤੋਂ ਬੰਬਈ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ ਜਦ ਪਿਪਰੀ ਲਾਗੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬੱਸ ਦੇ ਡਰਾਈਵਰ ਨਾਲ ਤਕਰਾਰ ਹੋ ਗਿਆ। ਗੁੱਸੇ ਵਿਚ ਆਏ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪਿਸਤੌਲ ਕੱਢ ਲਿਆ ਤੇ ਮੁਸਾਫਰਾਂ ਨੇ ਦੋਵੇਂ ਉਥੇ ਹੀ ਨੱਪ ਲਏ।

ਬੀ. ਬੀ. ਸੀ. ਅਨੁਸਾਰ ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਜਨਰਲ ਵੈਦਿਆ ਦਾ ਕਤਲ ਮੰਨ ਲਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਜਿੰਦਾ ਦੇ ਗਰੇਹ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਕਤਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਮੈਂਬਰ ਲਲਿਤ ਮਾਕਨ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ ਦੇ ਕਤਲ ਵਿਚ ਵੀ ਆਪਣਾ ਹੱਥ ਮੰਨ ਲਿਆ ਹੈ।

ਇਸ ਗਰੇਹ ਦੇ ਗੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਪੁਸ਼ਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਜੇ ਭਗੋੜੇ ਦੌਲੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਕਾਹਲੀ ਤੋਂ ਕੰਮ ਲਿਆ ਜਾਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ, ਰਾਜਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਪਾਲਿਸੀ ਅਪਣਿਆਰ ਕਰੇਗੀ।

ਰੀਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਸਬੰਧੀ ਫੈਸਲਾ ਅਜੇ ਨਹੀਂ — ਐਨ. ਟੀ. ਰਾਮਾਰਾਓ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ — ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਐਨ. ਟੀ. ਰਾਮਾਰਾਓ ਨੇ ਇਥੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਾਜ ਵਿਚ ਰੀਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਦੀ ਪਾਲਿਸੀ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਸਾਰੀਆਂ ਰਾਜਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਸਲਾਹ ਨਾਲ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਗੱਲ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਹਨ ਕਿ ਪਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੇ ਮੁਅਮਲੇ ਵਿਚ

ਮਾਤਾ ਤੇਜ ਕੌਰ ਦੇ ਭੋਗ ਦੀ ਰਸਮ

ਸਹੀ ਨਿਵਾਸੀ ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਬਾਸੀ ਦੇ ਮਾਤਾ ਜੀ ਤੇਜ ਕੌਰ ਬਾਸੀ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਚਲਾਣਾ ਕਰ ਗਏ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਿਮਿਤ ਭੋਗ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਟੈਂਪਲ ਸਹੀ ਵਿਖੇ 13 ਸਤੰਬਰ ਦਿਨ ਸ਼ਨਿਚਰਵਾਰ ਸਾਢੇ ਬਾਰਾਂ ਵਜੇ ਪਵੇਗਾ।

ਸਮੂਹ ਦੋਸਤਾਂ, ਮਿੱਤਰਾਂ ਤੇ ਸਬੰਧੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਵਿਚ ਠੀਕ ਸਮੇਂ ਪਹੁੰਚਣ।

‘ਇੰਡੋ-ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਟਾਈਮਜ਼’ ਵਿਚ ਛਪੀ ਝੂਠੀ ਤੇ ਬੇ-ਬੁਨਿਆਦ ਖਬਰ ਦਾ ਖੰਡਨ

ਵਲੋਂ —

ਐਗਜ਼ੈਕਟਿਵ ਕਮੇਟੀ
ਭਵ-ਖੰਡਨ ਦਰਬਾਰ ਗੁਰੂ ਸਿੰਘ ਸੁਸਾਇਟੀ
ਫੋਰਟ ਨੈਲਸਨ, ਬੀ. ਸੀ.

ਵੱਲ —

ਐਡੀਟਰ
ਇੰਡੋ-ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਟਾਈਮਜ਼
ਵੈਨਕੋਵਰ, ਬੀ. ਸੀ.

ਵਿਸ਼ਾ : — 29 ਅਗਸਤ 1986 ਦੇ ਪਰਚੇ ਇੰਡੋ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਟਾਈਮਜ਼ ਵਿਚ ਸਵਾ 4 ਉੱਤੇ ਕਾਲਮ ਤਿੰਨ ਵਿਚ “ਸਮਾਗਮ” ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਹੇਠ ਛਪੀ ਝੂਠੀ ਤੇ ਬੇ-ਬੁਨਿਆਦ ਖਬਰ।

ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ,

ਜੋ ਖਬਰ ਤੁਸੀਂ ਮਿਹਰ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ ਦੇ ਫੋਨ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਉਪਰੋਕਤ ਪਰਚੇ ਵਿਚ ਛਪੀ ਹੈ ਬਿਲਕੁਲ ਝੂਠੀ ਤੇ ਬੇ-ਬੁਨਿਆਦ ਹੈ ਅਤੇ ਜਗਦੇਵ ਸਿੰਘ ਜਟਾਣਾ ਉਪਰ ਇਕ ਜਾਤੀ ਘਮਲਾ ਹੈ। ਕਿੰਨਾ ਚੰਗਾ ਹੁੰਦਾ ਜੇ ਅਜਿਹੀ ਖਬਰ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਕਰ ਲਈ ਜਾਂਦੀ। ਝੰਡਾ ਲਾਹੁਣ ਵਿਚ ਜਗਦੇਵ ਸਿੰਘ ਜਟਾਣਾ ਦਾ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਹੱਥ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਝੰਡਾ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਸਰਬ ਸੰਗਤ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨਾਲ ਲਾਇਆ ਹੈ।

ਜਿਸ ਇਮਾਰਤ ਉਪਰ ਕੁਝ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਦੇ ਉਲਟ ਆਪ-ਹੁਦਰੇਪਣ ਦਾ ਸਬੂਤ ਦਿੰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਝੰਡਾ ਲਹਿਰਾਇਆ ਸੀ ਉਹ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਨਹੀਂ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦਫਤਰ ਹੈ। ਇਹ ਇਮਾਰਤ ‘ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਸ਼ਲ ਏਰੀਏ’ ਵਿਚ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਜਗ੍ਹਾ ਨੂੰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਵਰਤਣ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ। (ਫੋਰਟ ਨੈਲਸਨ ਵਿਖੇ ਅਜੇ ਤਕ ਕੋਈ ਵੀ ਇਮਾਰਤ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਰੂਪ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕੀ।)

ਸੋ ਪੁਰਜ਼ੋਰ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਉਪਰੋਕਤ ਝੂਠੀ ਤੇ ਬੇ-ਬੁਨਿਆਦ ਖਬਰ ਦੀ ਨਿਖੇਧੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਖਬਰ ਦੀ ਅਸਲੀਅਤ ਅਤੇ ਤਰਦੀਦ ਅਗਲੇ ਅੰਕ ਵਿਚ ਛਾਪੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਕਿ ਕਿਸੇ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮਾਣ ਹਾਨੀ ਨਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਸੰਗਤਾਂ ਵਿਚ ਪਏ ਝੁਲੇਖੇ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।

ਸੰਗਤਾਂ ਦਾ ਦਾਸ

ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਰਾਂ, ਪ੍ਰਧਾਨ

ਭਵ-ਖੰਡਨ ਦਰਬਾਰ ਗੁਰੂ ਸਿੰਘ ਸੁਸਾਇਟੀ, ਫੋਰਟ ਨੈਲਸਨ, ਬੀ. ਸੀ.

ਸੁਪਰ ਫੋਟੋ

Passport Photos 5 Mins. Service
Quality Portraits

Our Bussiness Weddings

Super Photo Studio

9375 - 120th St. (Scott Rd.) Delta

Memories Restored

ਅਸੀਂ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਫੋਟੀਆਂ
ਫੋਟੋਆਂ ਮੁੜ ਨਵੀਆਂ
ਕਰਦੇ ਹਾਂ — ਬਲੈਕ ਐਂਡ
ਵਾਈਟ ਫੋਟੋਆਂ ਕੱਲਰ
ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ

Off. 589-4668

Res. 596-3770

**MOGUL
GARDENS**
RESTAURANT

We cater to large private parties
Take-Out Available

The most affordable in
Tandori (clay-oven) dishes

We serve classical East-Indian
Food with good service...

Speciality Foods being baked in a charcoal
clay-oven

‘The Tandoor’ is its perfection and flavour

Fully Licensed

Free Parking (after 6 p.m.)

801 Beach Ave. (1 blk. south of Pacific)

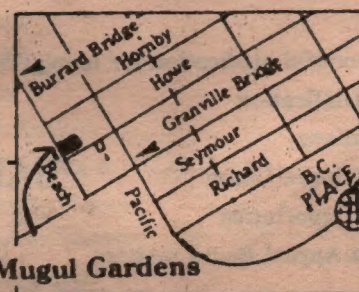
684-5886

Gourmet Varities include Butter Chicken,
Vegetarian foods, Sea food and Meat, Curries,
Nan and Paraunthe

Luncheon - Buffet - Weekdays \$5.95

Brunch - Weekends

Dinner - Parties

Mogul Gardens

Free Parking (after 6 pm)

THE CANADA DARPAN

(Punjabi Weekly Newspaper)

P.O. BOX 265

Surrey, B.C. V3T 4W8

Chief Editor: (Hon.) DARSHAN GILL

Art: N. DHALIWAL

All office holders of CANADA DARPAN are honorary associates.
'ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ' ਵਿਚ ਛਪੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਲਈ ਲੇਖਕ ਆਪ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ। ਐਡੀਟਰ ਜਾਂ ਪਬਲਿਸ਼ਰ ਦਾ ਉਹਨਾਂ ਵਿਚ ਦਿੱਤੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ।

Ph. 581-4473

ਸਰਹੱਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪੱਟੀ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 249

ਪ੍ਰੋ. ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ

ਬੇਨਜ਼ੀਰ ਭੁੱਟੋ ਦੀ ਰਿਹਾਈ

ਰਾਜਸੀ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿਚ ਬੇਨਜ਼ੀਰ ਭੁੱਟੋ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਇਸ ਗੱਲ ਵਿਚ ਹੈ ਕਿ ਜਿਥੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦਾ ਫੌਜੀ ਡਿਕਟੇਟਰ ਜ਼ਿਆ-ਉਲ-ਹੱਕ ਆਪਣੀ ਹੋਂਦ ਕਾਰਨ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹੈ, ਉਥੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਆਵਾਮ ਦੀ ਤਾਕਤ ਇਸ ਸਮੇਂ ਏਨੀ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਮਜਬੂਰਨ ਬੇਨਜ਼ੀਰ ਨੂੰ ਰਿਹਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਜਾਗੀਰਦਾਰੀ ਦਾ ਬਲਬਾਲਾ ਅਜੇ ਵੀ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਜਿਥੇ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਅਰਧ-ਜਾਗੀਰੂ ਕੀਮਤਾਂ ਤੇ ਮੱਧ-ਵਰਗੀ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਦਾ ਹੱਥ ਉਚੇਰਾ ਹੈ, ਉਥੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਅਜੇ ਜਾਗੀਰਦਾਰੀ ਅਵਸਥਾ ਵਿਚੋਂ ਗੁਜ਼ਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਡਿਕਟੇਟਰਸ਼ਿਪ ਦਾ ਪਨਪਣਾ ਕੋਈ ਅਲੋਕਾਰ ਗੱਲ ਨਹੀਂ। ਤਾਕਤ ਜੀਗਰਦਾਰੀ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਹੈ ਤੇ ਉਸਦੀ ਭਿਆਲੀ ਤਾਕਤਵਰ ਸਾਮਰਾਜੀ ਤੇ ਸਰਮਾਏਦਾਰੀ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਹੈ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਆਵਾਮ ਨੇ ਅਜੇ ਬਹੁਤ ਲੰਮਾ ਸਫਰ ਤੈਅ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਬੇਨਜ਼ੀਰ ਭੁੱਟੋ ਜਹੀਆਂ ਸਖਸ਼ੀਅਤਾਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਰਾਜਸੀ ਦੌਰ ਵਿਚ ਇਕ ਪੜਾਅ ਵਜੋਂ ਹੀ ਉਭਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਪਰ ਰਾਜਸੀ ਤੌਰ ਉਤੇ ਇਹ ਪੜਾਅ ਵੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੋ ਗੁਜ਼ਰਦੇ ਹਨ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦਾ ਗਰੀਬ ਆਵਾਮ ਆਪਣੀ ਹੋਣੀ ਬਾਰੇ ਜਾਗਰਤ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਟੇਜ ਉਤੇ ਡਿਕਟੇਟਰਸ਼ਿਪ ਵਿਚ ਬੇਭਰੋਸਗੀ ਪੈਦਾ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਬੇਨਜ਼ੀਰ ਇਸ ਅਮਲ ਨੂੰ ਤਿਖਿਆਂ ਕਰਨ ਵਿਚ ਆਪਣਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਪੀਪਲਜ਼ ਪਾਰਟੀ ਸਿੱਧ ਵਿਚ ਇਕ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਤਾਕਤ ਬਣ ਕੇ ਉਭਰੀ ਹੈ। ਪੱਛਮੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਵੀ ਇਸਦਾ ਜ਼ੋਰ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜ਼ਿਆ-ਉਲ-ਹੱਕ ਪੱਛਮੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਜਾਗੀਰਦਾਰਾਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਦੇ ਤੌਰ ਉਤੇ ਹੀ ਰਾਜ ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਆਵਾਮ ਦਾ ਪੁਲਸ ਅਤੇ ਫੌਜ ਨਾਲ ਬੰਦੂਕਾਂ ਨਾਲ ਟੱਕਰ ਲੈਣਾ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਵਾਪਰਿਆ ਹੈ। ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਗਲੀਆਂ ਵਿਚ ਨਿਕਲ ਆਉਣਾ ਹੀ ਹੈ — ਅਜਿਹੇ ਅਸਾਹ ਹਨ ਜੋ ਡਿਕਟੇਟਰਸ਼ਿਪ ਨੂੰ ਬਹੁਤੀ ਦੇਰ ਚਲਣ ਨਹੀਂ ਦੇਣਗੇ।

ਐ ਪੰਜਾਬ ਤੇਰੀ ਰੂਹ ਕਿੱਥੇ ਹੈ

ਐ ਪੰਜਾਬ ਤੇਰੀ ਰੂਹ ਕਿੱਥੇ ਹੈ, ਕਿੱਥੇ ਉੱਚੀ ਸ਼ਾਨ,
ਓਹ ਅਲਬੇਲੇ ਗੰਭੀਰ ਕਿੱਥੇ, ਕਿੱਥੇ ਸੱਤ ਮਹਾਨ।

ਹਰ ਚਿਹਰਾ ਹੈ ਬੁਝਿਆ ਬੁਝਿਆ, ਬੰਦਾ ਹਰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ,
ਕਿੱਥੇ ਤੇਰੇ ਪੀਰ ਫਕੀਰ ਨੇ, ਕਿੱਥੇ ਹੈ ਲੁਕਮਾਨ।

ਕਿੱਥੇ ਮਾਵਾਂ, ਠੰਢੀਆਂ ਛਾਵਾਂ, ਕਿੱਥੇ ਪੁਤ ਚੁਆਨ,
ਕਿੱਥੇ ਢੋਲੇ ਗਾਂਦੀਆਂ ਨੱਢੀਆਂ, ਇਸ਼ਕ ਕਿੱਥੇ ਪਰਵਾਨ।

ਕਿੱਥੇ ਧੀਆਂ, ਭੈਣਾਂ ਕਿੱਥੇ, ਕਿੱਥੇ ਹੈ ਵਰਦਾਨ,
ਜੰਗਲ ਬੇਲੇ ਕਿੱਥੇ ਨਾ ਦਿਸਦੇ, ਜੁਹਾਂ ਦਿਸਣ ਲੁਹਾਨ।

ਸ਼ਹਿਮੇ ਸ਼ਹਿਮੇ ਲੋਕੀਂ ਵਿਰਦੇ, ਕੰਬਦੀ ਜਾਪੇ ਜਾਨ,
ਨਾ ਇੱਛਾ ਮਾਂ ਰੋਂਦੀ ਦਿਸਦੀ, ਨਾ ਪੂਰਨ ਕੁਰਬਾਨ।

ਕਿੱਥੇ ਕੋਇਲਾਂ, ਕਿੱਥੇ ਅੰਬ ਨੇ, ਕਿੱਥੇ ਮਾਲੀ ਤੇ ਦਰਬਾਨ,
ਕਿੱਥੇ ਬਾਗ ਬਗੀਚੇ ਕਿੱਥੇ, ਕਿੱਥੇ ਧਰਤੀ ਤੇ ਅਸਮਾਨ।

ਕਿੱਥੇ ਸਿਦਕ ਦਿਲਾਂ ਦੇ ਪੂਰੇ, ਕਿੱਥੇ ਵੀਰ ਨੇ ਚੜ੍ਹ-ਸੁਜਾਨ,
ਕਿੱਥੇ ਲੋਕ ਹੱਕਾਂ ਦੇ ਰਾਖੇ, ਕਿੱਥੇ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਮਹਾਨ।

ਕਿੱਥੇ ਅਮਨ-ਸ਼ਾਂਤੀ ਕਿੱਥੇ, ਕਿੱਥੇ ਰੂਹ ਤੇ ਜਿੰਦ ਕੁਰਬਾਨ,
ਕਿੱਥੇ ਉਹ ਗਿੱਧੇ ਤੇ ਭੰਗੜੇ ਕਿੱਥੇ, ਕਿੱਥੇ ਦਰਦ ਚੁਆਨ।

ਕਿੱਥੇ ਚਾਅ ਕੁਆਰੇ ਕਿੱਥੇ, ਕਿੱਥੇ ਦਰਦ ਦਿਲਾਂ ਦੇ ਹਾਣ,
ਕਿੱਥੇ ਪੰਤ ਫੁਹਾਰਾਂ ਠੰਢੀਆਂ, ਕਿੱਥੇ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਦਾ ਮਾਣ।

ਐ ਪੰਜਾਬ ਤੇਰੀ ਰੂਹ ਕਿੱਥੇ ਹੈ, ਕਿੱਥੇ ਉੱਚੀ ਸ਼ਾਨ,
ਓਹ ਅਲਬੇਲੇ ਗੰਭੀਰ ਕਿੱਥੇ, ਕਿੱਥੇ ਸੱਤ ਮਹਾਨ।

ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੰਦਨ

ਭਾਰਤੀ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿਚ ਸੰਘੀ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਸੰਘੀ ਢਾਂਚੇ ਵਿਚ ਕੇਂਦਰੀ ਤੇ ਸੂਬਾਈ ਦੋ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਕੰਮ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਸੰਘ ਵਿਚ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ, ਲੋਕ ਸਭਾ ਤੇ ਰਾਜ ਸਭਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸਮੇਤ ਸੰਘੀ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਹੀ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿਚ ਗਵਰਨਰ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਮੇਤ ਸੂਬਾਈ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਪਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਸੰਘੀ ਲੋਕ ਸਭਾ ਸਮੁੱਚੇ ਭਾਰਤੀ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਸਦਨ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਰਾਜ ਸਭਾ ਸਾਡੇ 22 ਸੂਬਿਆਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਉੱਥੇ ਤਾਂ ਰਾਜ ਸਭਾ ਨਾਲੋਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਵਧੇਰੇ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਹੈ। ਪਰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 249 ਅਨੁਸਾਰ ਰਾਜ ਸਭਾ ਨੂੰ 'ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ' ਸੌਂਪ ਕੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ਨਾਲੋਂ ਵਧੇਰੇ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਭਾਵ ਲੋਕ ਸਭਾ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 249 ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਤੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਸੱਖਣਾ ਹੀ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਧਾਰਾ 249 ਦਾ ਸਬੰਧ ਕੇਂਦਰ - ਰਾਜ ਸਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਕਾਫੀ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਅਸੀਂ ਧਾਰਾ 249 ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਹਰ ਸਵੇਰ ਅਖਬਾਰਾਂ ਦੀ ਹਿੱਕ ਉਤੇ ਉਕਰਿਆ ਹੋਇਆ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਨਾਲ ਹੀ ਰਾਜ ਸਭਾ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਵੀ ਪੜ੍ਹਨ ਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਸੋ ਆਓ ਵਾਚੀਏ ਕਿ ਰਾਜ ਸਭਾ ਧਾਰਾ 249 ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਵੇਂ ਕਰਦੀ ਹੈ? ਇਸ ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਰਾਜਾਂ ਉਪਰ ਹੀ ਅਸਰ ਪੈਂਦਾ ਹੈ? ਧਾਰਾ 249 ਅਧੀਨ ਸਰਹੱਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪੱਟੀ ਕਿਵੇਂ ਬਣੇਗੀ?

ਵਿਵਸਥਾ

ਸੰਘ ਅਤੇ ਸੂਬਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਸਬੰਧਾਂ ਦੀ ਸੀਮਾ ਸਾਡੇ ਇਕੋ ਇਕ ਸੰਘੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਕੌਮੀ ਏਕਤਾ ਅਤੇ ਅਖੰਡਤਾ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸੰਵਿਧਾਨ, ਸੰਘ ਅਤੇ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਸਬੰਧਾਂ ਵਿਚ ਸੁਮੇਲ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 246 ਅਧੀਨ ਸੰਘ ਅਤੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵੰਡ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਹੱਤਤਾ ਵਾਲੇ 98 ਵਿਸ਼ੇ ਜਿਵੇਂ ਰੱਖਿਆ, ਰੇਲਵੇ, ਕਰੰਸੀ, ਵਿਦੇਸ਼, ਡਾਕਤਾਰ ਆਦਿ ਉਪਰ ਸੰਘ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ, ਸਥਾਨਕ ਸਵੈ-ਸ਼ਾਸ਼ਨ, ਸੜਕਾਂ ਪੁਲੀਸ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਆਦਿ 62 ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਉਪਰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾ ਕੇ ਆਪੋ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਚਲਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਸ਼ਾਂਤੀ ਸਮੇਂ ਤਾਂ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਸੂਬਾਈ ਸਰਕਾਰਾਂ ਆਪੋ ਆਪਣੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਰਹਿ ਕੇ ਹੀ ਕੰਮ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਜਦੋਂ ਕੌਮੀ ਏਕਤਾ ਅਤੇ ਅਖੰਡਤਾ ਨੂੰ ਖਤਰਾ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਸੂਬੇ ਵਿਚ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦਾ ਮਸਲਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਸੰਘ ਸਰਕਾਰ ਕਈ ਵਿਧੀਆਂ, ਢੰਗਾਂ ਰਾਹੀਂ ਸੂਬਾਈ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਿਚ ਦਖਲ-ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸੰਘੀ ਸਰਕਾਰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ - 256, 257, 352, 356 ਅਤੇ 360 ਰਾਹੀਂ ਸੂਬਾਈ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਭਾ ਮਿਲ ਕੇ ਹੀ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 249 ਅਧੀਨ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਰਾਜ ਸਭਾ ਆਪਣੇ ਹਾਜ਼ਰ ਅਤੇ ਵੋਟ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ 2/3 ਬਹੁਮਤ ਨਾਲ ਇਹ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪਾਸ ਕਰ ਦੇਵੇ ਕਿ ਰਾਜ ਸੂਚੀ ਵਿਚ ਅੰਕਿਤ ਵਿਸ਼ੇ ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਨਾ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਿਤਾਂ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਤਾਂ ਸੰਸਦ ਨੂੰ ਉਸ ਰਾਜ ਸੂਚੀ ਵਾਲੇ ਵਿਸ਼ੇ ਉਪਰ ਇਕ ਸਾਲ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਭਾਵ ਰਾਜ ਸੂਚੀ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਸ਼ੇ ਤੇ ਸੰਸਦ ਦਾ ਬਣਾਇਆ ਕਾਨੂੰਨ ਇਕ ਸਾਲ ਵਾਸਤੇ ਹੀ ਲਾਗੂ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਕ ਸਾਲ ਮਗਰੋਂ ਜੇ ਰਾਜ ਸਭਾ ਚਾਹੇ ਤਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪਾਸ ਕਰਕੇ ਉਸੇ ਵਿਸ਼ੇ ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੰਸਦ ਨੂੰ ਹੋਰ ਇਕ ਸਾਲ ਵਾਸਤੇ ਸੌਂਪ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਰਾਜ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਅਧੀਨ ਸੰਸਦ ਜਿਹੜੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ, ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਪਿਛੋਂ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਸਮੇਂ ਮਗਰੋਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਸਮਾਪਤ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਉਦੇਸ਼

ਪੰਜਾਬ 'ਚ 1982 ਵਿਚ ਅਕਾਲੀ ਮੋਰਚਾ ਲੱਗਿਆ, ਲੋਕ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਗਏ, ਕਤਲੋਗਾਰਦ ਹੋਏ, 'ਨੀਲਾ ਤਾਰਾ ਅਪ੍ਰੈਲ' ਦੌਰਾਨ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਮੌਤਾਂ ਹੋਈਆਂ, ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦਹਿ ਢੇਰੀ ਹੋਇਆ, ਪੰਜਾਬੀ ਵੱਜੀਆਂ ਬੈਰਕਾਂ ਛੱਡੀਆਂ ਤੇ ਅਖੀਰ 'ਰਾਜੀਵ-ਲੋਂਗੋਵਾਲ' ਸਮਝੌਤਾ ਹੋਇਆ ਜਿਸ ਨੇ ਅੱਜ ਤੱਕ ਭੋਰਾ ਵੀ ਅਮਲੀ ਰੂਪ ਨਹੀਂ ਧਾਰਿਆ। ਜਿਸ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਅੱਜ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਸਫੋਟਕ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਹਰ ਰੋਜ਼ ਕਤਲ, ਬੰਕ-ਡਕੈਤੀ, ਲੁੱਟ-ਮਾਰ ਅਤੇ ਖੋਹ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਆਮ ਵਾਪਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਅਸਹਿਯੋਗ ਅਤੇ ਨਾਜ਼ਕ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ ਠ ਪੰਜਾਬੀ ਹਿੰਦੂ ਵੀਰ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ ਬਾਹਰੀ ਸੂਬਿਆਂ 'ਚੋਂ ਸਿੱਖ ਭਰਾ ਪੰਜਾਬ ਪਰਤ ਰਹੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਗਤਬਤ ਅਤੇ ਅਸ਼ਾਂਤੀ ਕਾਰਣ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਨਿਰਬਾਹ ਆਮ ਵਾਂਗ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ। ਸੋ ਇਸੇ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਇਹ ਸਮਝਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਕੁਝ ਪੰਜਾਬੀ ਨੌਜਵਾਨ ਸਰਹੱਦੀ ਪਾਰ ਪਾਕਿ ਵਿਚੋਂ ਟਰੇਨਿੰਗ ਲੈ ਕੇ ਵਾਪਸ ਪੰਜਾਬ ਪਰਤ ਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ

ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 249 ਅਧੀਨ ਸਰਹੱਦੀ ਖੇਤਰ ਉਤੇ 5 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੀ 'ਸੁਰੱਖਿਆ ਪੱਟੀ' ਬਣਾ ਕੇ ਹੀ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੋ ਇਸੇ ਲਈ ਹੀ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚਲੀ ਵਿਗੜੀ ਹੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਬਾਰੇ ਚਿੰਤਤ ਹੈ ਅਤੇ ਕੌਮੀ ਏਕਤਾ ਤੇ ਅਖੰਡਤਾ ਦੇ ਖਤਰੇ ਨੂੰ ਦਰਪੇਸ਼ ਸਮਝਦੀ ਹੈ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਇਸ ਖਤਰੇ ਨੂੰ ਠੱਲ੍ਹ ਪਾਉਣਾ ਹੈ। ਸੋ ਇਸੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 13 ਅਗਸਤ 1986 ਨੂੰ ਧਾਰਾ 249 ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਰਾਜ ਸਭਾ ਵਿਚੋਂ 2/3 ਬਹੁਮਤ ਨਾਲ ਪਾਸ ਕਰਵਾ ਲਿਆ। ਜਿਥੇ ਕਾਂਗਰਸ (ਆਈ) ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਭਾਜਪਾ, ਏ. ਆਈ. ਡੀ. ਐਮ. ਕੇ. ਤੇ ਕਾਂਗਰਸ (ਐਸ) ਨੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਵੋਟ ਪਾਏ ਓਥੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ, ਤਿਲਗੁ ਦੇਸ਼ਮ, ਸੀ. ਪੀ. ਆਈ., ਸੀ. ਪੀ. ਐਮ. ਆਸਾਮ ਗਣ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ, ਜੰਤਾ ਪਾਰਟੀ, ਫਾਰਬਡ ਬਲਾਕ ਅਤੇ ਲੋਕ ਦਲ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਗਲ ਯਾਦ ਰੱਖਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਸਭਾ ਨੇ ਧਾਰਾ 249 ਸਬੰਧੀ ਆਪਣੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਹੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦੇ ਪਾਸ ਹੋਣ ਨਾਲ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 249 ਅਧੀਨ ਪੰਜਾਬ, ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ, ਰਾਜਸਥਾਨ ਅਤੇ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜਾਂ ਵਿਚ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦੀ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਨਾਲ ਨਿਪਟਣ ਵਾਸਤੇ, ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਮਿਲ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਹੀ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਤਿੰਨ ਸਰਹੱਦੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿਚ ਸਰਹੱਦ ਦੇ ਨਾਲ ਲਗਦੀ 5 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿਚ 'ਸੁਰੱਖਿਆ ਪੱਟੀ' ਬਣਾ ਸਕੇਗੀ। ਰਾਜ ਸਭਾ ਵਿਚ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਸ. ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਨੇ 'ਮੁਖ ਬੰਬ' ਨੂੰ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਵਿਚ ਤਰਮੀਮ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। 'ਮੁਖ ਬੰਬ' ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ "ਦੇਸ਼ ਦੀ ਉਤਰੀ ਪੱਛਮੀ ਸਰਹੱਦ ਨਾਲ ਲਗਦੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿਚ ਵਿਦੇਸ਼ ਘੁਸਪੇਂਠ ਅਤੇ ਦਹਿਸ਼ਤਪਸੰਦੀ ਦੇ ਸਰਗਰਮ ਹੋਣ ਕਾਰਣ ਸਥਿਤੀ ਏਨੀ ਗੰਭੀਰ ਹੋ ਚੁਕੀ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨਾਲ ਕੇਵਲ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਹੀ ਨਿਪਟ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਕੰਟਰੋਲ ਹੇਠ ਲਿਆਂਦੇ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।" ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ, "ਇਹ ਹਾਉਸ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਨੁਸਾਰ ਪਾਸ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਹਿਤਾਂ ਵਿਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਸਬੰਧੀ 12 ਅਗਸਤ 1986 ਤੋਂ ਇਕ ਸਾਲ ਦੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।"

ਖਦਸ਼ੇ

ਭਾਵੇਂ ਸ. ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਵਿਚ ਇਕ ਹੋਰ ਤਰਮੀਮ ਰਾਹੀਂ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ, ਜਿਥੇ ਧਾਰਾ 249 ਲਾਗੂ ਕਰੇਗੀ, ਉਥੇ ਸੰਬੰਧਤ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰਾ ਅਤੇ ਸੰਪਰਕ ਬਣਾਈ ਰਖੇਗੀ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਈ ਖਦਸ਼ੇ ਹਨ ਇਸੇ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ 'ਸੁਰੱਖਿਆ ਪੱਟੀ' ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਹ ਖਦਸ਼ੇ ਹਨ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਰਾਹੀਂ ਸੰਘੀ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਤਹਿਸ ਨਹਿਸ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਸੰਘ ਸਰਕਾਰ ਸੂਬਾਈ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੇ ਛਾਪਾ ਮਾਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਕ ਪਾਸੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸੂਬੇ ਵੱਧ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਸੰਘ ਸਰਕਾਰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਵਿਚ ਬੇਲੋੜੀ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਸ. ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਰਨਾਲਾ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੀ 'ਸੁਰੱਖਿਆ ਪੱਟੀ' ਬਣਾਉਣ ਨਾਲ ਸੱਤਰ ਹਜ਼ਾਰ ਲੋਕ ਬੇਘਰ ਹੋ ਜਾਣਗੇ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬੇ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਖੜ੍ਹੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਸਰਹੱਦੀ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਦਾ ਉਜਾੜਾ ਹੋਣ ਨਾਲ ਸਰਕਾਰ ਤੇ ਮਾਲੀ ਬੋਝ ਵਧੇਗਾ। ਸੰਘ ਦੇ ਇਸ ਫੌਜੀ ਦਖਲ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਨੀਮ ਫੌਜੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲੀਸ ਦੇ ਹੌਸਲੇ ਗਿਰਣਗੇ। ਇਕੋ ਸੂਬੇ ਵਿਚ ਦੋ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਵਾਸਤੇ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬੀ ਖਾਸ ਤੌਰ ਸਰਹੱਦੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਦੇ ਸਿੱਖ ਇਹ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਪਰ ਅਤਿਆਚਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਉਜਾੜਾ ਹੋਣ ਹੀ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਇਹ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਇਹ 'ਕਾਰਵਾਈ' ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਲਈ ਘਾਤਕ ਸਾਬਤ ਹੋਵੇਗੀ ਤੇ ਸਰਹੱਦੀ ਪੱਟੀ ਵਿਚ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਕੁਪ੍ਰਬੰਧ ਵਧਾਏਗੀ। ਇਸੇ ਲਈ ਹੀ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿਚ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਦਸ਼ੇ ਪੈਦਾ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਧਾਰਾ 249 ਰਾਹੀਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸ਼ਾਂਤੀ ਸਥਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੇਗੀ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਮੱਸਿਆ ਹੱਲ ਹੋਣ ਦੀ ਬਿਜਾਏ ਹੋਰ ਉਲਝੇਗੀ। ਇਸੇ ਲਈ ਸ. ਬਰਨਾਲਾ ਨੇ ਇਸ 'ਕਾਰਵਾਈ' ਨੂੰ ਬੇਲੋੜਾ ਦੱਸਿਆ ਹੈ। 14 ਅਗਸਤ 86 ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਇਹ ਖਦਸ਼ਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਦਾ ਇਕ 'ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਗਰੁੱਪ' ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਤੋੜਨੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਰਾਜ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਯਤਨਸ਼ੀਲ ਹੈ। ਬਰਨਾਲਾ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਇਹ ਵੀ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਫੌਜ ਰਾਹੀਂ ਸਰਹੱਦ ਨੂੰ ਸੀਲ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ

ਅਮਰਿੰਦਰ 5-83

Immigration and Citizenship Matters

JAMES SUE & COMPANY

Immigration Advocates

For help contact :

BABU JIM NARAIN of James, Sue & Company
who was 18 years of experience on Immigration and
Citizenship matters with top Immigration Lawyers.

- Filing a successful application for immigrant visas
- Family Re-Unification
- Indian Adoptions
- Making a Refugee Claim
- Inquiries & Deportation
- Immigration Appeal Board matters

Evening Office :

433-4685

#210 - 535 W. 10th Ave. Vancouver, B.C. Tel: Off. 873-9441

ਸਪੇਸ਼ਲ ਅਨਾਉਂਸਮੈਂਟ

ਨਵੀਂ ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਪਾਲਿਸੀ ਅਨੁਸਾਰ ਤੁਸੀਂ ਭਾਰਤ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਘਰੇਲੂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਮੇ (domestic workers) ਮੰਗਵਾ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਸਪੇਸ਼ਲ ਵੀਜ਼ਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਪੱਕੇ ਇਮੀਗਰੈਂਟ ਬਣ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਇਸ ਨਵੀਂ ਪਾਲਿਸੀ ਅਧੀਨ ਮੰਗਵਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਹੁਣ ਮੌਕਾ ਹੈ। ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਬਾਬੂ ਜਿਮ ਨਰਾਇਣ ਨੂੰ ਮਿਲੋ!

ਪੰਨਾ 4 ਦੀ 42

ਸੰਘ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਅਮਨ ਕਾਨੂੰਨ ਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਦਾ ਕੰਮ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ 'ਸੁਰੱਖਿਆ ਪੱਟੀ' ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਬੇਲੋੜੀ ਹੈ।

ਹੱਲ

ਹੁਣ ਪੰਜਾਬ ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨਾ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵੱਸ ਦੀ ਗੱਲ ਬਣ ਕੇ ਰਹਿ ਗਈ ਹੈ। ਪਰ ਸੋਚਣ ਵਾਲੀ ਇਹ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਧਾਰਾ 352 ਜਾਂ 356 ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ? ਉਤਰ ਸਾਫ਼ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਸੰਘ ਸਰਕਾਰ ਧਾਰਾ 352 ਰਾਹੀਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸੰਕਟਕਾਲ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰੇ ਅਤੇ ਜਾਂ ਧਾਰਾ 356 ਰਾਹੀਂ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਰਾਜ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਵਾਗ ਡੋਰ ਆਪ ਸੰਭਾਲੇ ਤਾਂ ਸੰਘ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਹ ਡਰ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਅਮਨ-ਕਾਨੂੰਨ ਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਵਿਵਸਥਾ ਸਾਇਦ ਫਿਰ ਵੀ ਨਾ ਸੁਧਾਰੇ। ਸੋ ਇਹੀ ਕਾਰਣ ਹੈ ਕਿ ਸੰਘੀ ਸਰਕਾਰ ਆਪਣੇ ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਂਗਰਸੀ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਦੇ ਸਹਾਰੇ ਨਾਲ ਜਾਣ ਬੁੱਝ ਕੇ ਬਰਨਾਲਾ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖੀ ਬੈਠੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਦੋ ਲਾਭ ਹਨ। ਇਕ ਤਾਂ ਸੰਘ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਇਸ਼ਾਰੇ ਤੇ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਬਰਨਾਲਾ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਚੱਲਣਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਦੂਜਾ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਵਿਸਫੋਟਕ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਬਰਨਾਲਾ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਿਰ ਮੜ੍ਹ ਕੇ ਆਮ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਬਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸੋ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਇਸ ਦੋਹਰੀ ਪਾਲਸੀ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਸਮੱਸਿਆ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਸੋ ਕੇਂਦਰ ਧਾਰਾ 249 ਦੇ ਪ੍ਰਯੋਗ ਦੀ ਬਿਜਾਏ ਧਾਰਾ 356 ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਆਪਣੇ ਮੋਢਿਆਂ ਤੇ ਚੁਕਦਾ। ਪਰ ਕੇਂਦਰ ਨੇ ਇਹ ਨਾ ਕਰਕੇ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘਵਾਦ ਨੂੰ ਚਕਨਾਚੂਰ ਕਰ ਦਿਤਾ ਹੈ। ਸੋ ਅੱਜ ਸਮੇਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਪੰਜਾਬ ਮਸਲੇ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਫੜ ਕੇ ਮਸਲੇ ਦਾ ਹੱਲ ਲੱਭੇ। ਪੰਜਾਬੀ ਸਿੱਖ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਦਲੀਲਾਂ ਰਾਹੀਂ ਸਮਝਾ ਕੇ ਹੀ ਕੌਮੀ ਮੁਖ ਧਾਰਾ ਵਿਚ ਜੋੜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਤਾਕਤ ਨਾਲ ਨਹੀਂ। ਸੋ ਪੰਜਾਬ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਹੱਲ ਇਹੋ ਹੈ ਕਿ ਸੰਘ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 249 ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਨਹੀਂ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸਗੋਂ ਦਿਆਨਤਦਾਰੀ ਨਾਲ 'ਰਾਜੀਵ-ਲੋਂਗੋਵਾਲ' ਪੰਜਾਬ ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਛੇਤੀ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਸੌਂਪੇ, ਭਰੋੜੇ ਫੌਜੀਆਂ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰੇ ਅਤੇ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਸਿੱਖ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਰਤ ਰਿਹਾਈ ਕਰੇ। ਪੰਜਾਬੀ ਜਾਂ ਹਿੰਦੀ ਬੋਲਦੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਵੰਡ ਦਾ ਮਸਲਾ ਵੀ ਛੇਤੀ ਤੋਂ ਛੇਤੀ ਹੱਲ ਹੋਵੇ। ਅਲੋਚਕਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪੁਲੀਸ ਜਾਂ ਨੀਮ ਫੌਜੀ ਦਲਾਂ ਰਾਹੀਂ ਸਿੱਖ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਫੜੋ ਫੜੀ ਜਾਂ ਬੂਟੇ ਪੁਲੀਸ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵੀ ਬੰਦ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। 1982 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਅੱਜ ਤੱਕ ਵੱਖ ਵੱਖ ਬਾਈਂ ਮਾਰੇ ਗਏ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਵਾਰਸਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇ ਕੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਟਹਿਰੇ ਵਿਚ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰਕੇ ਸਜ਼ਾ ਦੁਆਈ ਜਾਏ। ਸੋ ਪੰਜਾਬ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਹੱਲ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਮਿਲਕੇ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਫਿਰਕਿਆਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਸਹਿਯੋਗ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਹੀ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਕਦੋਂ ਕੁ ਸੁਖ ਦਾ ਸਾਹ ਆਉਂਦਾ ਹੈ?

ਭਾਰਤ ਉਤੇ ਬੇਨਜ਼ੀਰ ਭੁੱਟੋ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਬੇਹੂਦਾ — ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ — ਜ਼ਿਆਮੀ ਤੋਂ ਪਰਤਦਿਆਂ ਇਥੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜ਼ਿਆ-ਉਲ-ਹੱਕ ਦਾ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਕਿ ਭਾਰਤ, ਪੀਪਲਜ਼ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਨੇਤਾ ਬੇਨਜ਼ੀਰ ਭੁੱਟੋ ਦੀ ਮਾਲੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਬੇਹੂਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜ਼ਿਆ ਆਪ ਇਹ ਮੰਨ ਚੁਕਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦਾ ਉਸ ਕੋਲ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ। ਬਿਨਾਂ ਸਬੂਤ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਉਣਾ ਬੇਹੂਦਾ ਹੀ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਦਹਿਸ਼ਤਪਸੰਦੀ - ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਦੇਣ

ਭਾਰਤ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਠੱਸ ਸਬੂਤ ਮੌਜੂਦ ਹਨ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦੀ ਫੈਲਾਉਣ ਲਈ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੇ ਆਪਣਾ ਪੂਰਾ ਟਿੱਲ ਲਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਅਗਵਾਕਾਰ ਕੌਣ ਹਨ ?

ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜ਼ਿਆ-ਉਲ-ਹੱਕ ਨੇ ਹਰਾਰੇ ਵਿਚ ਗਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਆਪ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ

ਪੈਨ ਐਮ ਜਹਾਜ਼ ਦੇ ਅਗਵਾਕਾਰ ਅਰਬੀ ਦੇ ਨਾਲ ਉਰਦੂ ਵੀ ਬੋਲਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੈਨ ਐਮ ਦੇ ਅਗਵਾ ਹੋਣ ਵਿਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਠੀਕ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਉਠਾਏ ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਦਸ ਭਾਰਤੀ ਗੋਲੀਆਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਗਵਾਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦਾ ਵਤੀਰਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹਮਦਰਦੀ ਵਾਲਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਭਾਰਤ ਦੇ ਦੋ ਜਹਾਜ਼ ਪਹਿਲਾਂ ਅਗਵਾ ਹੋਏ ਪਰ ਅਗਵਾਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਨਰਮੀ ਦਾ ਸਲੂਕ ਜਾਰੀ ਰਿਹਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਰਤ ਕੋਲ ਸਬੂਤ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਅਗਵਾਕਾਰਾਂ ਕੋਲ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਹਥਿਆਰ ਸਨ। ਸ਼੍ਰੀ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਭਾਰਤ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਸਬੰਧ ਸੁਧਾਰਨ ਵਿਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਹੀਂ ਲੈ ਰਿਹਾ।

ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿਚ ਗਤਬਤ

ਸ਼੍ਰੀ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਬੱਜਟ ਵਿਚ ਕਸ਼ਮੀਰ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਸਪੈਸ਼ਲ ਬੱਜਟ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿਚ ਗਤਬਤ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਲੋਂ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰਾਂ ਨਾਲ ਲੈਸ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਚਿੰਤਾ ਹੋਣੀ ਕੁਦਰਤੀ ਹੈ।

ਭੂਪਾਲ ਗੈਸ ਕਾਂਡ ਵਿਚ ਦੋ ਦੋਸ਼ੀ ਫੜੇ ਗਏ ਇਕ ਅਮਰੀਕਨ ਤੇ ਇਕ ਭਾਰਤੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ

ਭੂਪਾਲ — ਇਥੇ ਇਕ ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਨਾਗਰਿਕ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਇਕ ਹੋਰ ਸਾਥੀ ਗੁਪਤਾ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਨ ਕੰਪਨੀ ਯੂਨੀਅਨ ਕਾਰਬਾਈਡ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਇਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਜੋ ਕੰਪਨੀ ਨਾਲ ਨਰਾਜ਼ ਸੀ ਨੇ ਭੂਪਾਲ ਵਿਚ ਗੈਸ ਲੀਕ ਕੀਤੀ।

5 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਅਮਰੀਕਨ ਕੰਪਨੀ ਉਤੇ ਭੂਪਾਲ ਦੇ ਸ਼ੇਖਨ ਕੋਰਟ ਵਿਚ ਇਕ ਕੇਸ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕੰਪਨੀ ਸੇਫਟੀ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ 2500 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਕੰਪਨੀ ਹੈ।

ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਚਾਰ ਸਾਥੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਚ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ — ਕਥਿਤ ਦਹਿਸ਼ਤਪਸੰਦ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਚਾਰ ਹੋਰ ਸਾਥੀ ਇਥੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਚ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਇਕ 32- ਮੈਂਬਰੀ ਗਰੇਹ ਦਾ ਮੁਖੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਗਰੇਹ ਦੇ 23 ਮੈਂਬਰ ਪਹਿਲਾਂ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾ ਚੁਕੇ ਹਨ।

ਰੋਗੀ ਦੂਫਵੇਂ ਕੋ ਛੇਤੀ ਹੀ ਸਥਾ,
ਖੁਦ ਪਰੀਖਾ ਹੋ ਲਈ ਹੋਗੀ।

ROKKO SAREES & FABRICS

6201 Fraser Street
VANCOUVER

Tel: 327-3033

ਰੋਕੋ ਸਾੜੀਜ਼ ਹਫਤੇ ਦੇ ਸੱਤੇ ਦਿਨ
ਖੁਲ੍ਹਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ

ਰੋਕੋ ਸਾੜੀਜ਼ ਉਤੇ ਹਰ ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ
ਸਪੈਸ਼ਲ ਸਪੈਸ਼ਲ ਸੇਲ ਲੱਗਦੀ ਹੈ

“ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਲੋਕ ਮੇਰੀ ਰਿਹਾਈ ਕਰਵਾਉਣਗੇ” — ਬੇਨਜ਼ੀਰ

ਕਰਾਚੀ — ਇਕ ਮੁਲਾਕਾਤ ਵਿਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਪੀਪਲਜ਼ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਨੇਤਾ ਬੇਨਜ਼ੀਰ ਭੁੱਟੋ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਹਿੰਮਤ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਉਸਨੂੰ ਆਪ ਰਿਹਾ ਕਰਵਾ ਲੈਣਗੇ। ਬੇਨਜ਼ੀਰ ਭੁੱਟੋ ਇਸ ਸਮੇਂ ਕਰਾਚੀ ਦੀ ਲਾਧੀ ਬੋਰਸਟਲ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਹੈ।

ਪੱਛਮੀ ਪੱਤਰਕਾਰ ‘ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ’ ਨੂੰ ਬੇਨਜ਼ੀਰ ਦਾ ਗਲਤ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਸਮਝਦੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜੁਲਫਕਾਰ ਅਲੀ ਭੁੱਟੋ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਲੋਕ ਫਾਂਸੀ ਦੇ ਤਖ਼ਤ ਤੋਂ ਬਚਾਅ ਲੈਣਗੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸ ਦੀ ਲੜਕੀ ਬੇਨਜ਼ੀਰ ਦਾ ਫ਼ਸਰ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਨਾ ਤਾਂ ਲਾਧੀ ਜੇਲ੍ਹ ਵੱਲ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮਾਰਚ ਕੀਤਾ ਸਗੋਂ ਪੁਲਸ ਅਤੇ ਫੌਜ ਦੇ ਡੰਡਿਆਂ ਨੇ ਇਸ ਸਮੇਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਲੋਕ ਤੋੜ ਦਿਤਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ।

ਬੇਨਜ਼ੀਰ ਭੁੱਟੋ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਨੌਂ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚੋਂ ਪੰਜ ਸਾਲ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਕੱਟੇ ਹਨ ਆਰਾਮ ਨਾਲ ਪਲੀ ਬੇਨਜ਼ੀਰ ਭੁੱਟੋ ਕਿਥੋਂ ਤੱਕ ਇਕੱਲੀ ਜੇਲ੍ਹ ਕੈਨਡੀ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰ ਸਕੇਗੀ? ਪ੍ਰਵਾਰ ਵਿਚ ਦੋ ਮੌਤਾਂ ਦਾ ਸਾਹਿਬਾ ਬੇਨਜ਼ੀਰ ਦੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਮੰਡਲਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਜ਼ਿਆ ਵਲੋਂ ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ ਜੁਲਫਕਾਰ ਅਲੀ ਭੁੱਟੋ ਨੂੰ ਫਾਂਸੀ ਚੜ੍ਹਾਇਆ ਗਿਆ ਫਿਰ ਉਸਦਾ 27-ਸਾਲਾ ਨੌਜਵਾਨ ਭਰਾ, ਸ਼ਾਹਨਵਾਜ਼, ਜ਼ਹਿਰ ਦੇ ਕੇ ਮਾਰ ਦਿਤਾ ਗਿਆ। ਘਰ ਦੇ ਬਾਕੀ ਲੋਕ ਉਸਨੂੰ ਸਿਆਸਤ ਛੱਡਣ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦੇ ਰਹੇ ਸਨ ਪਰ ਬੇਨਜ਼ੀਰ ਨੇ ਇਹ ਸਲਾਹ ਨਾ ਕੇਵਲ ਰੱਦ ਹੀ ਕਰ ਦਿਤੀ ਸਗੋਂ ਇੰਗਲੈਂਡ ਤੋਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਲਈ ਚਾਲੇ ਪਾ ਦਿਤੇ ਜਿਥੇ ਉਸਦਾ ਲੱਖਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵਲੋਂ ਸੁਆਗਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸ਼ਾਹਨਵਾਜ਼ ਦੇ ਦਵਨਾਉਣ ਸਮੇਂ ਉਸਨੂੰ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋਇਆ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਲੋਕ ਭੁੱਟੋ ਪ੍ਰਵਾਰ ਦੇ ਕਿੰਨੇ ਨੇੜੇ ਹਨ ਜਦ ਕਿ ਭੁੱਟੋ ਪ੍ਰਵਾਰ ਜਾਗੀਰਦਾਰਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਵਾਰ ਗਿਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਭੁੱਟੋ ਆਪ ਵੀ ਸਿਆਸਤ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸੰਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਧਾਂਦਲੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ, ਸਿਆਸੀ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਨੂੰ ਕੁਟਵਾਇਆ ਅਤੇ ਕਈਆਂ ਨੂੰ ਮਰਵਾਇਆ ਵੀ, ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਦੀ ਖਾਨਾਜ਼ਰੀ ਸਮੇਂ ਗੈਰ-ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦਾ ਸਬੂਤ ਦਿਤਾ, ਭਾਰਤ ਨਾਲ 1000-ਸਾਲ ਲੜਨ ਦਾ ਨਾਅਰਾ ਦਿਤਾ। ਪ੍ਰਮਾਣੂ-ਹਥਿਆਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮੁਖਤਾ ਦਿਤੀ — ਫਿਰ ਵੀ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਉਹ ਮਕਬੂਲ ਰਿਹਾ।

ਉਸਦੀ ਸਖ਼ੀਅਤ ਚਮਤਕਾਰੀ ਕਹੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ‘ਕੁੱਲੀ, ਚੁੱਲੀ, ਗੁੱਲੀ’ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦਿਤਾ। ਏਸੇ ਕਾਰਨ ਲੋਕ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਪੀਪਲਜ਼ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਨੇੜੇ ਆਏ। ਜਿਸ ਢੰਗ ਨਾਲ ਉਸਨੂੰ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ, ਉਸ ਢੰਗ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ‘ਸ਼ਹੀਦ’ ਦਾ ਰੁਤਬਾ ਦਿਤਾ। ਏਸੇ ਕਾਰਨ ਨੌਂ ਸਾਲ ਦੀ ਡਿਕਟੇਟਰੀ ਤੋਂ ਲੋਕ ਹੁਣ ਤੰਗ ਹਨ ਅਤੇ ਬੇਨਜ਼ੀਰ ਭੁੱਟੋ ਵਿਚੋਂ ਉਹ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਅਕਸ ਦੇਖਦੇ ਹਨ। ਲੰਮੀਆਂ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਕੱਟ ਕੇ ਬੇਨਜ਼ੀਰ ਨੇ ਵੀ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰ ਦਿਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਭਲੇ ਲਈ ਲੜ ਰਹੀ ਹੈ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿਚ 4 ਅਪ੍ਰੈਲ 1979 ਦਾ ਦਿਨ (ਜਿਸ ਦਿਨ ਭੁੱਟੋ ਨੂੰ ਫਾਂਸੀ ਦਿਤੀ ਗਈ) ਅਜੇ ਤਾਜ਼ਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਭੁੱਟੋ ਦੀ ਮੌਤ ਦਾ ਬਦਲਾ ਲੈਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਬਦਲਾ ਡਿਕਟੇਟਰਸ਼ਿਪ ਖਤਮ ਕਰਕੇ ਹੀ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਲੰਡਨ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਬੇਨਜ਼ੀਰ ਦੀ ਸੋਚ ਹੋਰ ਪੁਖਤਾ ਹੋਈ ਹੈ। ਉਹ ਸੋਚ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ ਨੇ ਕਾਫੀ ਗਲਤੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਉਸਨੂੰ ਬਚਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਜਿਥੇ ਉਹ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਮੁੜਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਗਈ, ਉਥੋਂ ਮਾਸਕੋ ਵੀ ਠਹਿਰੀ ਤਾਂਕਿ ਦੋਵਾਂ ਮੁਲਕਾਂ ਦੇ ਲੀਡਰਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵੱਲ ਖਿੱਚ ਸਕੇ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਧਨ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਸਾਧੂ ਦੀ ਅਰਥ ਦੇ ਸ਼ੇਖਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲੀ। ਉਹ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਇਸਲਾਮ ਦੇ ਜਨੂੰਨ ਤੋਂ ਪਾਸੇ ਹਟ ਸਕੇ। ਉਸਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸਲਾਮ ਦਾ ਨਾਂ ਡਿਕਟੇਟਰਸ਼ਿਪ ਨੂੰ ਪੱਕੇ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਨਾਲ ਚੰਗੇ ਸਬੰਧ

ਭਾਰਤ ਨਾਲ ਚੰਗੇ ਸਬੰਧਾਂ ਦੀ ਕਾਮਨਾ ਬੇਨਜ਼ੀਰ ਦਾ ਮੁਖ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ। ਪ੍ਰਮਾਣੂ-ਹਥਿਆਰ ਰਹਿਤ ਜ਼ੋਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਉਹ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਵਚਨ ਦੇ ਚੁਕੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਚਲ ਰਹੇ ਕਤਲੋਗਾਰਤ ਲਈ ਉਹ ਸ਼ਰੇਆਮ ਜ਼ਿਆ ਨੂੰ ਮੁਖ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਭਾਰਤੀ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿਚ ਇਹ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਬੇਨਜ਼ੀਰ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਭਾਰਤ ਨਾਲ ਚੰਗੇ ਸਬੰਧ ਕਾਇਮ ਕਰੇਗੀ।

ਬੇਨਜ਼ੀਰ ਮੁਜ਼ਾਹਰਿਆਂ, ਵਿਖਾਵਿਆਂ ਤੇ ਮਾਰਚਾਂ ਰਾਹੀਂ ਸਰਕਾਰੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਨੂੰ ਠੱਪ ਕਰਨ ਉਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ। ਪਰ ਜ਼ਿਆ ਦੇ ਹੱਥ ਅਜੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹਨ।

ਰਾਹ ਆਸਾਨ ਹੋ ਗਈ ਹੋਗੀ।
ਜਾਨ-ਪਹਿਚਾਨ ਹੋ ਗਈ ਹੋਗੀ।

ਫਿਰ ਪਲਟ ਕਰ ਨਿਗਾਹ ਨਹੀਂ ਆਈ।
ਤੁਝ ਪੇ ਕੁਰਬਾਨ ਹੋ ਗਈ ਹੋਗੀ।

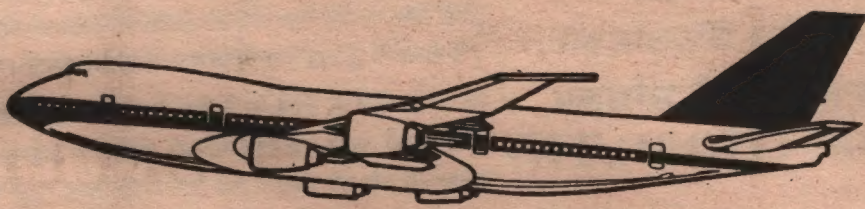
ਸਿਆਸੀ ਘਰੂਟ — ਘਰੂਟਾਂ ਵਾਲੇ ਦੀ ਕਲਮ ਤੋਂ

- ਪੰਦਰਾਂ ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਚ ਕਾਲਾ ਦਿਨ ਮਨਾਇਆ — ਪਰ ਅਸਾਂ ਨੇ ਸ਼ਾਮੇਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕੱਢਾਂ ਬਜਾਈਆਂ।
- ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਕਈ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ — ਅੰਨ੍ਹਾ ਵੰਡੇ ਸ਼ੀਰਨੀ ਮੁੜ ਮੁੜ ਘਰਦਿਆਂ ਨੂੰ।
- ਧਰਮ ਯੁੱਧ ਮੋਰਚਾ ਦੁਬਾਰਾ ਚਾਲੂ ਕਰਾਂਗੇ। — ਅਤੇ ਫਿਰਕੂ ਪਰਚਾਰ ਨਾਲ ਮਾਇਆ ਕੱਢੀ ਕਰਕੇ ਜੇਬਾਂ ਭਰਾਂਗੇ।
- ਸਿੱਖ ਵੀ ਜੀਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ — ਟੰਡਸਤਾਨ ਟਾਈਮਜ਼ — ਕਿਉਂ ਬਾਕੀ ਜਿਉਂਦੇ ਵੀ ਮਾਰੀ ਜਾਨਾਂ।
- ਭੇਦ ਖੁੱਲ੍ਹਣ ਦੀ ਆਸ — ਸਾਨੂੰ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਨਿਰਾਸ਼।
- ਦਹੀ ਦੇ ਭੁਲੇਖੇ ਕਪਾਹ ਖਾ ਗਿਆ — ਤੇਰੇ ਵਾਂਗ ਲਾਲ ਪਰੀ ਨਾਲ ਡੱਕਿਆ ਹੋਣੇ।
- ਬਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਵਸਦੇ ਕੁਝ ਪਤਵੰਤੇ ਸੱਜਣ — ਨਾ ਮਿਲਣ ਕਾਰਨ ਵਕਤ ਟਪਾਉਣਾ ਪਿਆ।
- ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗ਼ਦਰ ਅੰਕ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਸਾਹਿਤ ਅੰਕ — ਕੈ: ਦਰਪਣ — ਜਿਸਨੇ ਕੈਨੇਡਾ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਅਸਲੀ ਤਰਬੱਲੀ ਮਚਾਈ ਅਤੇ ਨਾਮਣਾ ਖੱਟਿਆ।
- ਕਈ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਐਵਾਰਡ ਲੈਣ ਦੇਣ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਘਟੀਆ ਪੈਮਾਨੇ ਤੇ ਲੈ ਆਂਦਾ ਹੈ। — ਕਰਨਲ ਨਰਿੰਦਰਪਾਲ — ਘਟੀਆ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਘਟੀਆ ਕੰਮ।
- ਖੁੰਭਾਂ ਵਾਂਗੂੰ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਏ, ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਕਈ ਅਖੌਤੀ ਸ਼ਾਇਰ ਕਵਿਤਾ ਦੀ ਖੁੰਭ ਠੱਪ ਰਹੇ ਨੇ ਲੈ ਕੇ ਚਾਰ ਉਧਾਰੇ ਅੱਖਰ। (ਚਮਨ) — ਵੇਖ ਰੂਪ ਅਕਵਿਤਾ ਦਾ ਹੁਣ, ਹਰ ਪਾਠਕ ਨੱਕ ਵੱਟ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਵੇਰਾਂ ਉਤੇ ਕੁਲਦੇ ਫਿਰਦੇ, ਇਹ ਕਿਸਮਤ ਦੇ ਮਾਰੇ ਅੱਖਰ।
- ਦਿੱਲੀ ਨੂੰ ਕੰਬਣੀ ਛਿੜ ਗਈ — ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਪੈਰੋਕਾਰਾਂ ਦਾ ਕੀ ਹਾਲ ਹੈ?
- ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਵਿਰੁੱਧ ਇਕ ਮੁੱਠ ਹੋ ਜਾਓ — ਖਾਲਿਸਤਾਨੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਬਾਰੇ ਕੀ ਖਿਆਲ ਹੈ?
- ਖਤਰਨਾਕ ਅਤਿਵਾਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ — ਤੇਰੇ ਮੂੰਹੋਂ ਏਹੋ ਜਹੇ ਸ਼ਬਦ ਸਜਦੇ ਨਹੀਂ।
- ਅਕਾਲੀ ਵਜ਼ੀਰ ਲੁੱਟ ਮਚਾਉਣ ਲੱਗੇ — ਜਮਾਤੀ ਖਾਸੇ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨਾ ਤੇਰੇ ਬੱਸ ਦਾ ਰੋਗ ਨਹੀਂ।
- ਮੈਨੂੰ ਜੋ ਕਹੋ ਕਰਨ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਹਾਂ — ਏਸੇ ਕਾਰਨ ਸਮਗਲਰਾਂ ਨਾਲ ਭਾਈਵਾਲੀ ਪਾਈ ਹੈ।
- ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਤਮਾਸ਼ਾ — ਉਹ ਤਾਂ ਡਾਕਟਰ ਸਾਹਿਬ ਤੁਸੀਂ ਵੇਖ ਹੀ ਰਹੇ ਹੋ।

ਤੁਰਕਾਂ ਹੱਥੋਂ ਦੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਹਲਾਕ

ਅਨਕਰਾ-ਇਥੇ ਸਰਕਾਰੀ ਤੌਰ ਤੇ ਦਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਤੁਰਕੀ ਦੇ ਸਰਹੱਦੀ ਫੌਜੀਆਂ ਹੱਥੋਂ ਕਲ੍ਹ ਦੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਨਾਗਰਿਕ ਉਸ ਸਮੇਂ ਮਾਰੇ ਗਏ ਜਦ ਉਹ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ ਤੇ ਸੀਰੀਆ ਤੋਂ ਤੁਰਕੀ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਤੀਸਰਾ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਗੋਲੀਆਂ ਲੱਗਣ ਕਾਰਨ ਸਖਤ ਵੱਟੜ ਹੋਇਆ। ਦਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ 3 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਤੁਰਕੀ ਤੋਂ ਸੀਰੀਆ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਹੋਏ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ ਤੇ ਵੇਰ ਤੋਂ ਤੁਰਕੀ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਵਾਜਬ ਕਿਰਾਏ ਚੰਗੇਰੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਯਾਦ ਰੱਖੋ ਬੈਂਸ ਟਰੇਵਲ ਸਰਵਿਸ

ਭਾਰਤ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ, ਫੀਜੀ, ਲੰਡਨ, ਸ਼੍ਰੀ ਲੰਕਾ, ਡਿਜ਼ਨੀਲੈਂਡ, ਹਵਾਈ ਜਾਂ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ ਜਾਣ ਲਈ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਕਿਰਾਏ

ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਲੰਡਨ ਰਾਹੀਂ ਜਾ ਰਹੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ 2 ਸੁਟਕੇਸ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲਿਜਾ ਸਕਦੇ ਹੋ

BAINS TRAVEL SERVICE

6364 Fraser Street,
Vancouver, B.C.
Ph. 324-2277

935 Marine Drive
Capilano Mall,
N. Vancouver

1710 Douglas St.
Victoria, B.C.
Ph. 386-6363

‘ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ’ ਦੇ ਚੰਦੇ ਦਾ ਫਾਰਮ SUBSCRIPTION FORM

To The Canada Darpan
P.O. BOX 265
Surrey, B.C.
Canada, V3T 4W8
Ph. 581-4473

I am enclosing a ☐ cheque ☐ M.O. ☐ Draft as
my Subscription for the year(s)..... I may be
sent the newspaper at the following address:

Name.....
Address.....
City.....
Province.....
Postal code.....
PHONE.....

One Year	25 dollars
Two Year	45 dollars
Three year	65 dollars
Life membership.....	300 dollars
ASIA.....	100 dollars[a year]
U.S.A.	30 dollars [a year]
Europe	100 dollars[a year]
Africa	100 dollars [a year]

ਗੁੱਟ ਨਿਰਲੇਪ ਸੰਮੇਲਨ ਵੱਲੋਂ ਦੱਖਣੀ ਅਫਰੀਕਾ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਮੁਕੰਮਲ ਬਾਈਕਾਟ ਦਾ ਸੱਦਾ

ਹਰਾਰੇ (ਜਿਮਾਮਬੇ) — ਗੁੱਟ ਨਿਰਲੇਪ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਸਿਖਰ ਸੰਮੇਲਨ ਇਥੇ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨ ਸਮਾਪਤ ਹੋ ਗਿਆ ਜਿਸ ਵਿਚ ਮੁਖ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਨਸਲਵਾਦੀ ਦੱਖਣੀ ਅਫਰੀਕਾ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਮੁਕੰਮਲ ਬਾਈਕਾਟ ਕਰਨ ਅਤੇ ਦੱਖਣੀ ਅਫਰੀਕਾ ਉੱਤੇ ਨਸਲਵਾਦ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ। ਸਿਖਰ ਸੰਮੇਲਨ ਵਿਚ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਦੱਖਣੀ ਅਫਰੀਕਾ ਉੱਤੇ ਵਪਾਰਕ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਾਈਆਂ ਜਾਣ।

ਸਿਖਰ ਸੰਮੇਲਨ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ, ਸੋਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰਾਂ ਵਾਲੇ ਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਜੰਗ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੇ ਖਾਤਮੇ ਲਈ ਯਤਨ ਕਰਨ।

ਅਫਰੀਕਾ ਫੰਡ ਸਥਾਪਤ

ਸੰਮੇਲਨ ਨੇ ਅਫਰੀਕਾ ਦੇ ਦੂਜੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਮੱਦਦ ਲਈ ਇਕ ਫੰਡ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਤਾਕਿ ਦੱਖਣੀ ਅਫਰੀਕਾ ਵੱਲੋਂ ਲਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਵਪਾਰਕ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਕਾਰਨ ਅਫਰੀਕਾ ਦੇ ਦੂਜੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮਾਲੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੋ ਸਕੇ। ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਇਸ ਫੰਡ ਵਿੱਚੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਚੇਅਰਮੈਨ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ।

ਵਜ਼ਾਰਤੀ ਵਫ਼ਦ ਕਾਇਮ

ਸੰਮੇਲਨ ਵੱਲੋਂ ਇਕ ਵਜ਼ਾਰਤੀ ਵਫ਼ਦ ਕਾਇਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜੋ ਇੰਗਲੈਂਡ, ਅਮਰੀਕਾ, ਜਾਪਾਨ ਅਤੇ ਪੱਛਮੀ ਜਰਮਨੀ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ

ਗਲਬਾਤ ਕਰੇਗਾ ਤਾਕਿ ਇਹ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੱਖਣੀ ਅਫਰੀਕਾ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਉੱਤੇ ਨਸਲਵਾਦ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ੋਰ ਪਾਉਣ। ਇਸ ਵਫ਼ਦ ਵਿਚ ਭਾਰਤ, ਜਿਮਾਮਬੇ, ਅਲਜੇਰੀਆ, ਅਰਜਨਟਾਈਨਾ, ਕਾਂਗੋ, ਨਾਇਜੇਰੀਆ, ਪੀਰੂ ਅਤੇ ਯੂਗੋਸਲਾਵੀਆ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ।

ਚੇਅਰਮੈਨ ਵੱਲੋਂ ਸੰਸਾਰ ਅਮਨ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ

ਸਿਖਰ ਸੰਮੇਲਨ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਜਿਮਾਮਬੇ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਮੁਗਾਬੀ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਉੱਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿਤਾ ਕਿ ਇਸ ਸਮੇਂ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣੂ-ਰਹਿਤ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਅਮਨ ਦੀ ਸਥਾਪਤੀ ਗੁੱਟ ਨਿਰਲੇਪ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਮੁਖ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ।

ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਦਾ ਬਿਆਨ

ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਪਰਤਦਿਆਂ ਹਰਾਰੇ ਦੇ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਉੱਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗੁੱਟ ਨਿਰਲੇਪ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਨੂੰ ਦੋਵੇਂ ਵੱਡੀਆਂ ਤਾਕਤਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਵੱਡੀਆਂ ਤਾਕਤਾਂ ਆਪਣੇ ਵੱਲੋਂ ਜ਼ੋਰ ਪਾਉਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਗੁੱਟ ਨਿਰਲੇਪ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਪਾਲਸੀਆਂ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਲਈ ਗੁੱਟ ਨਿਰਲੇਪ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਰੋਲ ਸਦਾ ਸਲਾਹੁਣਯੋਗ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਫਰੀਕਾ ਫੰਡ ਉੱਤੇ ਬੋਲਦਿਆਂ ਸ਼੍ਰੀ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਫੰਡ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਵਿਚ ਕੋਈ ਦਿੱਕਤ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗੀ। ਸ਼੍ਰੀ ਗਾਂਧੀ ਇਸ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ

ਕਨੇਡੀਅਨ ਫਾਰਮ ਵਰਕਰਜ਼ ਯੂਨੀਅਨ ਵਲੋਂ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਭਰੇ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਭੱਤੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇਕ ਭਾਰੀ ਰੋਸ ਮਾਰਚ

ਕਨੇਡੀਅਨ ਫਾਰਮ ਵਰਕਰਜ਼ ਯੂਨੀਅਨ ਵਲੋਂ 27 ਸਤੰਬਰ ਦਿਨ ਸਨਿਚਰਵਾਰ ਦੁਪਹਿਰ ਇਕ ਵਜੇ ਵੈਨਕੂਵਰ ਕੂਈਨ ਇਲਿਜ਼ਬਿਥ ਬੀਏਟਰ, ਜੋ ਕਿ 649 ਕੈਂਬੀ ਸਟਰੀਟ 'ਤੇ ਹੈ, ਤੋਂ ਪੁਰਾਣੇ ਕੋਰਟ ਹਾਊਸ ਜੋ ਕਿ ਹਾਰਨਬੀ ਤੇ ਜਾਰਜੀਆ ਦੇ ਕੋਨੇ ਤੇ ਹੈ, ਤਕ ਭਾਰੀ ਰੋਸ ਮਾਰਚ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਪੂਰੇ ਦੋ ਵਜੇ ਕੋਰਟ ਹਾਊਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਲੀਡਰਾਂ ਅਤੇ ਉਘੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਲੋਂ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਵਿਚਾਰ ਦੱਸੇ ਜਾਣਗੇ।

ਸਾਰੇ ਫਾਰਮ ਵਰਕਰਜ਼ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਮਾਇਤੀਆਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪੂਰੇ ਇਕ ਵਜੇ ਹੁੰਮ ਹੁਮਾ ਕੇ ਵੈਨਕੂਵਰ ਕੂਈਨ ਇਲਿਜ਼ਬਿਥ ਬੀਏਟਰ ਪਹੁੰਚੇ। ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਪਾਸ ਹਾਈਡ ਨਹੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਹਰ ਗੁਰੂ ਘਰ ਤੋਂ ਬੱਸਾਂ ਦਾ ਇਤਜਾਮ ਹੈ। ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਦਫਤਰ ਵੱਲ ਕਰੋ।

ਸਰਵਨ ਬੋਲ, ਪ੍ਰਧਾਨ

ਕਨੇਡੀਅਨ ਫਾਰਮ ਵਰਕਰਜ਼ ਯੂਨੀਅਨ

ਫੋਨ : 430-6055

ਪਾਕ ਸਰਕਾਰ ਅਹਿਮਦਾ ਵਰਗਾ ਸਲੂਕ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਉਹੀ ਅਤਿਵਾਦੀ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਡਿਪਲੋਮੈਟ ਉੱਤੇ ਹਮਲੇ ਕੀਤੇ ਸਨ ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਦਸਿਆ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਅੱਠ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿਚ ਦੋ ਵਾਰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਿੱਛੋਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਮਾਨਤ ਉੱਤੇ ਛੱਡ ਦਿਤਾ। ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤਾਂ ਉਰਦੂ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਅਖਬਾਰ 'ਜੰਗ' ਨੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਭੜਕਾਊ ਸੁਰਖੀਆਂ ਨਾਲ ਛਾਪੀਆਂ ਹਨ।

ਹਾਲਾਂ ਕਿ ਇਹ ਲੋਕ ਦੋਸ਼ੀ ਹਨ ਪਰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਵਲੋਂ ਅੱਖਾਂ ਮੀਟ ਰੱਖੀਆਂ ਹਨ। ਹਾਲਾਂ ਕਿ ਦਾਅਵਾ ਉਹ ਇਹ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਹਿੰਦ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਪ੍ਰਚਾਰ ਲਈ ਵਰਤਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਹ ਹੀ ਇਸਲਾਮਾਬਾਦ ਦੇ ਅਖਬਾਰ "ਮੁਸਲਿਮ" ਨੇ ਇਕ ਸੰਪਾਦਕੀ ਨੋਟ ਵਿਚ ਜਨਰਲ ਵੈਦਿਆ ਦੇ ਕਤਲ ਨੂੰ ਜਨਰਲ ਉਭਵਾਇਰ ਦੇ ਹਸਰ ਨਾਲ ਤਸਵੀਰ ਦਿਤੀ। ਅਖਬਾਰ ਨੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਮਸ਼ਵਰਾ ਦਿਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਹਿੰਦ ਪ੍ਰਤੀ ਕੋਈ ਸਪਸ਼ਟ ਨੀਤੀ ਅਪਣਾਏ। ਉਸ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਚਾਹੇ ਜਾਂ ਨਾ ਅਤਿਵਾਦੀ 'ਸਮੱਸਿਆ' ਵਿਚ ਉਸਨੂੰ ਨਿਸਚੇ ਹੀ ਲਪੇਟ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਹੁਣੇ ਤੋਂ ਹੀ ਸੋਚ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਕੀ ਕਰਨਾ ਹੈ।

ਵਖਵਾਦੀ ਗੋਰਖਾਲੈਂਡੀਆਂ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੇਨਕਾਬ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ — ਮੁਕਰਜੀ

ਕਲਕੱਤਾ — ਵਖਵਾਦੀ ਗੋਰਖਾਲੈਂਡ ਵਿਰੁਧ ਸੀ. ਪੀ. ਆਈ.(ਐਮ) ਵਲੋਂ ਚਲਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਮੁਹਿੰਮ ਦੀ ਮੁਖ ਧਾਰਾ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਢਹਿ ਢੇਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰਾਜੀ ਸਾਜਿਸ਼ਾਂ ਵਿਰੁਧ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਆਈ ਦੀਆਂ ਸਮਝੌਤਾ ਪ੍ਰਸਤ ਨੀਤੀਆਂ ਵਿਰੁਧ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਗੱਲ ਇਥੇ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲਾ ਰਾਜ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸੈਕਟਰੀ ਸਾਥੀ ਸਰੋਜ ਮੁਕਰਜੀ ਨੇ ਦਸੀ। ਸਟੇਟ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਨੇ ਪੂਰੀ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਨਾਲ ਵਖਵਾਦੀ ਲਹਿਰ ਵਿਰੁਧ ਲੜਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਸੀ. ਪੀ. ਆਈ.(ਐਮ) ਰਾਜ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਇਕ ਮਤੇ ਰਾਹੀਂ ਵਖਵਾਦੀ ਗੋਰਖਾਲੈਂਡ ਵਿਰੁਧ ਦਿਤੀ ਗਈ ਬਹਾਦਰਾਨਾ ਲੜਾਈ ਤੇ ਦਾਰਜੀਲਿੰਗ ਜ਼ਿਲਾ ਕਮੇਟੀ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿਤੀ ਹੈ। ਸਟੇਟ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਗੋਰਖਾਲੈਂਡੀਆਂ ਦੀਆਂ ਦੇਸ਼-ਵਿਰੋਧੀ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਨੂੰ ਨੰਗਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵੱਡੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਕਿਤਾਬਚੇ ਛਾਪ ਕੇ ਵੰਡਣ ਦਾ ਵੀ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ।

ਸੀ. ਪੀ. ਆਈ.(ਐਮ) ਆਗੂ ਸਾਥੀ ਸਮਰਮੁਕਰਜੀ ਨੇ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਕਾਂਗਰਸ ਆਈ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪ੍ਰੀਤਾ ਰੰਜਨ ਦਾਸ ਮੁਨਸ਼ੀ ਨੂੰ ਫੇਰ ਇਹ ਚੇਲਿੰਜ ਸੁਣਿਆ ਕਿ ਉਹ ਦੱਸਣ ਕਿ ਦਰਜੀਲਿੰਗ ਦੇ ਕਿਸੇ ਇਕ ਵੀ ਆਗੂ ਨੇ ਗੋਰਖਾਲੈਂਡ ਲਹਿਰ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਅੰਦਰ ਚਲ ਰਹੀਆਂ ਹੋਰ ਲਹਿਰਾਂ ਵਾਂਗ ਗੋਰਖਾ ਲੈਂਡੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸਮਰਾਜੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਮਦਦ ਮਿਲ ਰਹੀ ਹੈ।

ਪਾਕਿ ਧਰਤੀ ਤੇ ਅਖਬਾਰ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾ 'ਚ

ਇਸਲਾਮਾਬਾਦ — ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਮੁਦਈ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਧਰਤੀ ਤੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਸਾਧਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਲਈ ਪੂਰੇ ਜ਼ੋਰ ਸ਼ੇਰ ਅਤੇ ਬੇਬਸੀ ਨਾਲ ਵਰਤ ਰਹੇ ਹਨ ਇਸ ਵੇਲੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਕਨੇਡਾ ਆਧਾਰਤ ਛੇ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਨੇ ਕਨੇਡਾ ਦੇ ਇਕ ਅਖਬਾਰ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ

ਬੇਨਜ਼ੀਰ ਭੁੱਟੋ ਆਪਣੇ ਵਕੀਲ ਨਾਲ

ਬੇਨਜ਼ੀਰ ਭੁੱਟੋ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਇਸ ਲਈ ਸੰਭਵ ਹੋਈ ਹੈ ਕਿ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਜ਼ਿਆ ਨੂੰ ਚੇਲਿੰਜ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ 20 ਸਤੰਬਰ ਤੋਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਸਾਰੀਆਂ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਮੁਜ਼ਾਹਰੇ ਕਰਨਗੀਆਂ, ਰਾਜਸੀ ਸੁਤਰਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਕਿ ਜ਼ਿਆ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਾਂ ਤੋਂ ਘਬਰਾਇਆ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਬੇਨਜ਼ੀਰ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿਤਾ।

ਦਿਲ ਕੀ ਤਸਬੀਹ ਪੁਛਤੇ ਹੈਂ ਆਪ ?
ਹਾਂ ਮੇਰੀ ਝਾਨ ! ਚੋ ਰਾਖੀ ਰੋਗੀ.

Non-smokers

pay less
for insurance.

MOHINDAR SINGH GILL
B. Comm., M.B.A., C.G.A.
Life Underwriter

Ph. Off. 430-0455
Ph. Res. 433-1684

SunLife
OF CANADA

Get your life in shape.

Mohindar Singh
Gill

United Realty Ltd.

3879 Oak Street, Vancouver, B.C. V6H 2M6

Malkit Dhama,
M.A. (Eco.)

■ BUYING
■ SELLING

Free Evaluation For Your
Property Call Any Time
Without Any Obligation

Bus. 736-3831 or Res. 434-8548

Pager - 687-1985 #2229

Member of Prestigious M.L.S.
Medallion Club For 83-84 85-86

ਐਨ. ਡੀ. ਪੀ. ਹਿਊਮਨ ਰਾਈਟਸ ਤੇ ਰੋਸ ਰੀਲੇਸ਼ਨਜ਼ ਟਾਸਕ ਫੋਰਸ ਦੀ ਰੀਪੋਰਟ

ਚਰਨਪਾਲ ਗਿੱਲ

ਪਾਠ-ਪਰਨਾਲੀ — ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿਚ ਪਾਠ ਪਰਨਾਲੀ ਦੇ ਤੱਥ ਵਿਚ ਡਾਢੀ ਤਬਦੀਲੀ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿਤੀ। ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ — “ਮੇਰਾ ਲੜਕਾ ਸਕੂਲ ਤੋਂ ਘਰੇ ਆਇਆ ਤੇ ਦੱਸਣ ਲੱਗਾ ਕਿ ਉਸਦੇ ਉਸਤਾਦ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਨਸਲੀ ਵਿਤਕਰਾ ਹੋਣ ਦੇ ਚੰਗੇ ਸਬੱਬ ਹਨ। ਆਪਣੇ ਉਸਤਾਦ ਤੋਂ ਉਸ ਨੇ ਸਬਕ ਵਿਚ ਰੂੜੀਬੱਧ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਸਿਖੀਆਂ ਕਿ ਜੇ ਕਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਘਰ ਵੇਚਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਹਲਕੇ ਵਿਚ ਘਰਾਂ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਡਿੱਗ ਪੈਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਤੇ ਜੇ ਆਦਿਵਾਸੀ ਸੁਸਤ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਮਾਲਕ ਉਸਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਹਟਾ ਸਕਦਾ। ਵਿਤਕਰਾ ਅਣਗਹਿਲੀ ਕਰਕੇ ਭੀ ਵਧਦਾ ਹੈ। ਕੈਨੇਡਾ ਬਹੁਤ ਮੁਲਕਾਂ 'ਚੋਂ ਆਏ ਇਮੀਗਰੈਂਟਾਂ ਨੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੀਤਾ, ਪਰ ਕਿਤਾਬਾਂ ਇਹ ਸਹੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਦਸਦੀਆਂ। ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਵਾਸੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਵੱਖਰਤਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਇਹ ਕਦੇ ਭੀ ਇਕ ਰੂਪ ਨਹੀਂ ਹੋਏ। ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਜਾਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਘਾਲਾਂ ਵਾਰੇ ਨਹੀਂ ਦਸਦੇ ਇਸ ਕਰਕੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਸਿਰਫ ਇਹੀ ਜ਼ਾਹਿਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਗ਼ੈਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਦੇਸ਼ ਹੈ।”

ਵਿਦਿਅਕ ਮਹਿਕਮੇ ਦੀ ਪਾਠ ਪਰਨਾਲੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਵਾਰ ਵਾਰ ਪੱਕਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਗ਼ੈਰਾ ਰੰਗ ਚੰਗੇਰਾ ਹੈ। ਰੰਗਦਾਰ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਾਇਸ, ਹੁਨਰ ਤੇ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਦੇਣ ਦਾ ਨਾਂ ਨਿਸ਼ਾਨ ਭੀ ਨਹੀਂ। ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਐਥਨਿਕ ਤੇ ਨਸਲੀ ਰੂੜੀਵਾਦੀ ਦਾ ਠੱਪਾ ਲੱਗਕੇ ਸਾਡੀ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦਾ ਨਸਲੀ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਸਾਡਾ ਵਿਦਿਅਕ ਮਹਿਕਮੇ ਦੀ ਚੋਣੋਂਤਾ ਵਿਚ ਨਸਲੀਵਾਦ ਵਿਰੋਧੀ ਤੇ ਮਲਟੀਕਲਚਰਲ ਦੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਪਾਠ ਪਰਨਾਲੀ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਵਿਚ ਕੁਝ ਸੋਧ ਤੇ ਤਬਦੀਲੀ ਆ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਬਹੁ-ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਤੇ ਵਿਤਕਰੇ-ਰਹਿਤ ਸਮੱਗਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਲਈ ਵਿਦਿਅਕ ਮਹਿਕਮੇ ਦੀ ਤਰਜੀਹ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਅੱਜ ਦੀ ਪਾਠ ਪਰਨਾਲੀ ਵਿਚ ਸਾਰੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਠੀਕ ਕਰਨੀਆਂ ਤੇ ਵਿਤਕਰੇ ਵਾਲੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸੋਧਕੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ।

ਸਿਫਾਰਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਨਿਊ ਡਿਮੋਕਰੈਟਿਕ ਸਰਕਾਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਕਰੇਗੀ ਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਲਵੇਗੀ ਕਿ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿਚ ਪਾਠ ਪਰਨਾਲੀ ਰੂੜੀਵਾਦੀ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਤੇ ਬੀ. ਸੀ. ਦੀ ਬਹੁ-ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਸਚਾਈ ਨੂੰ ਪਰਤੱਖ ਕਰੇਗੀ।

ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦੂਸਰੀ ਜ਼ਬਾਨ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ (ESL.)

ਨਵੇਂ ਕੈਨੇਡੀਅਨਾਂ ਦੀ ਖਿਦਮਤ ਲਈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਮਾਤਰੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਾਫੀ ਬਿਹਤਰੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦੀਆਂ

ਸਕੂਲਾਂ ਤੋਂ ਸਾਰੇ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿਚ ਇਕ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਸਕੂਲ ਵਿਚ ਚੰਗੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਕਿਸੇ ਸਕੂਲ ਵਿਚ ਇਹ ਸਕੂਲਤਾਂ ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਗਵਰਨਮੈਂਟ ਦੀ ਕੋਟੋਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਭੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਸਨ ਪਰ ਹੁਣ ਤਾਂ ਬਿਲਕੁਲ ਹੀ ਕਮਤੀ ਹਨ। 1981 ਦੀ ਸੰਖਿਆ ਵਿਚ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਬੀ. ਸੀ. ਵਿਚ ਵੀਹ ਪਰਸੈਂਟ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜ਼ਬਾਨ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਿਚ ਇਹ ਗਿਣਤੀ ਪੈਂਤੀ ਪਰਸੈਂਟ ਹੈ ਪਰ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿਚ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਜੋ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਪੰਜਾਹ ਪਰਸੈਂਟ ਹੈ।

ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਜੋ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨਾਲ ਇਥੇ ਆ ਕੇ ਵਸੇ ਹਨ, ਈ. ਐਸ. ਐਲ. ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਹੋਰ ਪੈਸੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਘਟੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਤਕਲੀਫ਼ਾਂ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਕਿਉਂਕਿ E.S.L. ਲੋੜ ਹਰ ਸਕੂਲ ਜ਼ਿਲੇ ਵਿਚ ਵੱਖਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਪੈਸੇ ਦੇਣ ਦਾ ਫਾਰਮੂਲਾ ਭੀ ਪਰੀਵਰਤਨਸ਼ੀਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਹੁਣ ਈ. ਐਸ. ਐਲ. ਦੇ ਪੈਸੇ ਇਕ ਸਪੈਸ਼ਲ ਵਿਦਿਆ ਵਿਭਾਗ 'ਚੋਂ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਵਿਦਿਆ ਵਿਭਾਗ ਅੱਗੇ ਹੀ ਪੈਸੇ ਦੀ ਬੁਝ ਹੈ ਇਸ ਕਰਕੇ E.S.L. ਦੇ ਪਰੋਗਰਾਮ ਨੂੰ ਭੀ ਘਾਟਾ ਭੋਗਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਹ ਭੀ ਸਹੀ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿ ਜੇ ਪੈਸੇ ਇਸ ਪਰੋਗਰਾਮ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਕੀ ਉਹ ਸਾਰੇ ਇਸਤੇ ਖਰਚੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

ਟਾਸਕ ਫੋਰਸ ਇਹ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਐਨ. ਡੀ. ਪੀ. ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਇਹ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਲਵੇ ਕਿ ਇਹ ਸਾਰੇ ਸਕੂਲ ਬੋਰਡਾਂ ਨੂੰ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਫੰਡ ਦੇਵੇਗੀ ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਈ. ਐਸ. ਐਲ. ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕਰ ਸਕੇ।

ਘਰ ਅਤੇ ਸਕੂਲ ਵਿਚ ਰਿਸ਼ਤਾ ਰਖਣ ਵਾਲੇ ਕਾਮੇ ਦੀ ਭੀ ਅਤੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਹ ਕਾਮਾ ਸਾਰੀ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਅਤੇ ਮੌਕੇ ਲੱਭਕੇ ਦੇਵੇ। ਇਸ ਨਾਲ ਸਾਰੇ ਪਰਵਾਰ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਮਿਲ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਐਨ. ਡੀ. ਪੀ. ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਟਾਸਕ ਫੋਰਸ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਹਰ ਸਕੂਲ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਘਰ-ਸਕੂਲ ਕਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਪਰੇਰੇ ਤਾਂ ਕਿ ਦੂਸਰੇ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿਚੋਂ ਆਏ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਤੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਯੋਗ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਿਦਿਆ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਵਿਚ ਸਹੂਲਤ ਹੋ ਜਾਵੇ।

ਸ਼ਾਦੀ ਸਿੰਘ

ਇਹ ਵੀ ਉਸ ਦਾ ਕਮਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
ਦੂਰ ਰਹਿ ਕੇ ਵੀ ਨਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਤੰਗ ਰਿੰਦਾਂ ਦਾ ਹਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
ਦਿਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਅਪਣੀ ਅਪਣੀ ਪਸੰਦ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।
ਅਪਣਾ ਅਪਣਾ ਖਿਆਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਮੂੰਹ ਤੇ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਮੁਸਕਰਾਹਟ ਵੀ
ਤੇਰਾ ਗੁੱਸਾ ਕਮਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਖੁਬਸੂਰਤ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।
ਖੁਬਸੂਰਤ ਖਿਆਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਇਸ਼ਕ ਤੋਂ ਮੁੜਨ ਦੀ ਉਮੀਦ ਨ ਰਖ
ਇਸ ਦਾ ਮੁੜਨਾ ਮੁਹਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਇਕ ਫੁਰੀ ਬਣ ਗਈ ਅਦਾ ਤੇਰੀ
ਜਿਸ ਨੂੰ ਵੇਖੇ ਹਲਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਹਰ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਤਿਰੀ ਮੁਹੱਬਤ ਵਿਚ
ਮਰ ਕੇ ਕਿੱਥੇ ਵਖਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਲਿਸ਼ਕਦੀ ਦੇ ਜਦੋਂ ਵੀ ਤੇਗ ਤਿਰੀ
ਮੇਰੇ ਮੂੰਹ ਤੇ ਜਲਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਉਸਨੂੰ ਰਹਿੰਦਾ ਨਹੀਂ ਕਿਸੇ ਦਾ ਖਿਆਲ
ਜਿਸਨੂੰ ਤੇਰਾ ਖਿਆਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਜਗ 'ਚ 'ਹਮਦਰਦ' ਹਰ ਖੁਲ੍ਹਦੀ ਨੂੰ
ਇਕ ਨ ਇਕ ਦਿਨ ਜਵਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਡਾ. ਸਾਧੂ ਸਿੰਘ ਹਮਦਰਦ

ਜਗਦੀਸ਼ ਸਿੰਘ ਨੌਟਰੀ ਪਬਲਿਕ (ਬੀ. ਏ. ਐਲ. ਐਲ. ਬੀ. (ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ) ਅਤੇ ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਸਲਾਹਕਾਰ

- ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਫਤਰ ਵਿਚ ਨੌਟਰੀ ਪਬਲਿਕ ਦੇ ਆਮ ਕੰਮ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ:—
- ਘਰ ਜਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਖ਼ੀਦਣ, ਵੇਚਣ ਲਈ ਜਾਂ ਮੌਰਗੇਜ਼ ਲੈਣ, ਦੇਣ ਜਾਂ ਕੌਂਸਲ ਕਰਨੀ
 - ਆਇ ਦੇ ਕਾਗਜ਼ਾਤ ਤਿਆਰ ਕਰਨੇ ਅਤੇ ਰਜਿਸਟਰੀ ਕਰਵਾਉਣੀ
 - ਵਸੀਅਤ, ਮੁਖਤਿਆਰਨਾਮੇ, ਐਂਟੀਡੋਵਿਟ, ਡੈਕਲਾਰੇਸ਼ਨ, ਐਗਰੀਮੈਂਟ, ਬਾਹਰੋਂ ਆਏ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਲਈ “ਰਾਹਦਾਰੀ”
 - ਪਾਸਪੋਰਟ ਨਾਂ ਦੀ ਤਬਦੀਲੀ

ਜਗਦੀਸ਼ ਸਿੰਘ B.A.L.L.B. (Pb.U.)
(ਸਾਬਕਾ ਐਡਵੋਕੇਟ ਪੰਜਾਬ ਹਾਈਕੋਰਟ)

ਅਤੇ ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ

ਦੇ ਆਮ ਮਸਲੇ ਤੇ ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਅਪੀਲ ਬੋਰਡ ਦੇ ਕੇਸ ਲੜਨ ਲਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੇ ਯੋਗ ਸਹਾਇਤਾ

#201 - 2001 East 36th Ave. [at victoria]
Vancouver, B.C. V5P 1C9

Off. 324-6727
Res. 324-4160

A.M.C. Carpet Ltd.

12983-80th. Ave., Surrey, B.C

Carpet-Vinyl-Hardwood

All Popular Brands Supplied & Installed

ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਕਾਰਪੈਟ ਜਾਂ Lino ਨਵੇਂ ਜਾਂ ਪੁਰਾਣੇ ਘਰ
ਵਿਚ ਪਵਾਉਣਾ ਹੋਵੇ, ਸਾਡੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਦੂਸਰੇ ਸਟੋਰਾਂ ਨਾਲੋਂ
ਘੱਟ ਹਨ, ਪੂਰੇ ਕੰਮ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਹੈ

Free Estimate —

ਨਵੇਂ ਜਾਂ ਪੁਰਾਣੇ ਘਰ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਫੋਨ ਕਰੋ :

Phone for appointment

Off. 594-6141

Res. 594-7595

Pager 680-0214

AMARJIT SINGH CHAHAL

BOMBAY SWEETS

& Restaurants

6556 - 6560 MAIN ST. VANCOUVER

Ph. 321-1414

874-5722

For Largest Variety in Indian Sweets

Delicious Indian food

Star Drywall Construction Co. Ltd.

- Complete Drywall Service
- Guaranteed Work
- Free Estimates

Sahib or Nake

Ph. (604) 590-2501

P.O.BOX 639

SURREY, B.C. V3T 5L9

ਗੋਰਖਾ ਲੈਂਡ ਅੰਦੋਲਨ ਨੂੰ ਕਰਾਰੇ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਲਵਾਂਗੇ — ਬਾਸੂ

ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਦੀ ਖੱਬਾ ਮੋਰਚਾ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਕਾਮਰੇਡ ਜਿਓਤੀ ਬਾਸੂ ਨੇ ਇਕ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਇਹ ਗੱਲ ਕਹੀ। ਉਹਨਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਗੋਰਖਾਲੈਂਡ ਦੀ ਮੰਗ ਇਕ ਦੇਸ਼ ਵਿਰੋਧੀ ਮੰਗ ਹੈ ਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਵਲ ਕੋਈ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਹੀ। ਸਗੋਂ ਕਈ ਕਾਂਗਰਸੀ ਲੀਡਰਾਂ ਦੀ ਗੋਰਖਾਲੈਂਡੀ ਵਖਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਹਿਮਾਇਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗੋਰਖਾਲੈਂਡ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸੁਭਾਸ਼ ਘੋਸ਼ਿਕਾ ਅਜ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਗਵਰਨਰ ਦੇ ਲਈ ਜਦੋਂ ਉਹ ਦਾਰਜੀਲਿੰਗ ਇਲਾਕੇ ਤੋਂ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਦੇ ਲਈ ਚੋਣ ਲੜ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਇਹੀ ਘੋਸ਼ਿਕਾ ਉਸਦੇ ਪਰਚਾਰ ਲਈ ਮੁਖ ਕਰਤਾ ਧਰਤਾ ਸੀ। ਇਹਨਾਂ ਗੱਲਾਂ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਸਦਕਾ ਹੀ ਬੰਗਾਲ ਵਿਚ ਵਖਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਪੱਠੇ ਪਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਇਹ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਇਸ ਕਰਕੇ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਖੱਬਾ ਜਮਹੂਰੀ ਮੋਰਚਾ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਲੋਕਪੱਖੀ ਨੀਤੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸਦਕਾ ਤਕਰੀਬਨ ਪਿਛਲੇ ਇਕ ਦਹਾਕੇ ਤੋਂ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰੇਮ ਭਾਵ ਤੇ ਵਖ ਵਖ ਧਰਮਾਂ ਅਤੇ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਸੁਹਿਰਦਤਾ ਵਧੀ ਹੈ ਤੇ ਖੱਬਾ ਮੋਰਚਾ ਸਰਕਾਰ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਹਰਮਨ ਪਿਆਰੀ ਹੈ ਜੋ ਮੁਖ ਵਿਰੋਧੀ ਇ: ਕਾਂਗਰਸੀਆਂ ਲਈ ਇਕ ਚੁਣੌਤੀ ਸਾਬਤ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਹੀ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਏਕਤਾ ਅਤੇ ਸਹਿਚਾਰ ਦੇ ਬੰਡੇ ਨੂੰ ਬੁਲੰਦ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਕਾਮਰੇਡ ਬਾਸੂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ “ਇਹ ਬੰਗਾਲ ਹੀ ਹੈ ਜਿਥੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਬੋਲੀਆਂ ਬੋਲਣ ਵਾਲੇ, ਵੱਖ ਵੱਖ ਫਿਰਕਿਆਂ ਅਤੇ ਧਰਮਾਂ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਸਦਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਜੀਵਨ ਬਸਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਪਿਛਲੇ ਦਸਾਂ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਖੱਬਾ ਮੋਰਚਾ ਸਰਕਾਰ ਹੀ ਹੈ ਜੋ ਅਮਲੀ ਰੂਪ ਵਿਚ ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਭੇਦ ਭਾਵ ਰਹਿਤ ਸ਼ਾਸਨ ਪ੍ਰਬੰਧ ਚਲਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਦੀ ਇਹ ਅਵਸਥਾ ਫੁਟ ਪਾਊ ਇੰਦਰਾ ਕਾਂਗਰਸੀਆਂ ਨੂੰ ਭਾਉਂਦੀ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਗੋਰਖਾ ਲੈਂਡੀਏ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਹੀ ਦੁਮਛਲੇ ਹਨ ਪਰ ਅਸੀਂ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਭਾਂਜ ਦੇਣ ਲਈ ਲੋਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਤੇ ਲੋਕ ਏਕੇ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਾਂਗੇ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਸੀ

* ਜੇ ਦੂਜਿਆਂ ਲਈ ਮਰਦਾ ਹੋ ਉਹ ਸਦਾ ਜਿਉਂਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਆਪਣੇ ਲਈ ਮਰਦਾ ਹੋ ਉਹ ਸਦਾ ਲਈ ਮਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ— ਭਗਤ ਸਿੰਘ
* ਗਰੀਬ ਜੋ ਆਪਣੀ ਮਾਤੀ ਕਿਸਮਤ ਤੋਂ ਰਣ ਲੱਗ ਪਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਭੁੱਬਕੇ ਮਰ ਜਾਵੇਗਾ।
* ਕਾਇਰ ਵਾਰ ਵਾਰ ਮਾਰਦਾ ਹੋ ਪਰ ਵੀਰ ਇਕ ਵਾਰ ਮਾਰਦਾ ਹੈ— ਭਗਤ ਸਿੰਘ

ਇੰਡੋ-ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਵਲੋਂ ਬੰਬ ਵੈਨਮਨ ਲਈ ਡਿਨਰ

ਬੀ. ਸੀ. ਦੇ ਅਟੋਰਨੀ ਜਨਰਲ ਮਿ: ਬਰਾਇਨ ਸਮਿਥ ਨਾਲ ਪ੍ਰਸਿਧ ਮਿਲ ਮਾਲਕ ਜੇਕ ਉਪਲ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਮਲਕੀਤ ਮਹਾਰਾ

ਵੈਨਕੂਵਰ — ਫਰੇਜ਼ਰ ਵੈਲੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਮਿ: ਬੰਬ ਵੈਨਮਨ ਲਈ ਇੰਡੋ-ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਵਲੋਂ ਡਿਨਰ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਵਿਚ ਬੀ. ਸੀ. ਦੇ ਅਟੋਰਨੀ ਜਨਰਲ ਮਿ: ਬਰਾਇਨ ਸਮਿਥ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ।

100 ਦੇ ਕਰੀਬ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਨੇ ਮਿ: ਸਮਿਥ ਅਤੇ ਮਿ: ਬੰਬ ਵੈਨਮਨ ਨਾਲ ਖਾਣਾ ਖਾਧਾ। ਇਹ ਡਿਨਰ ‘ਮੁਗਲ ਗਾਰਡਨ’ ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਿਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਜੇਕ ਉਪਲ ਬੰਬ ਵੈਨਮਨ ਨਾਲ

WESTMINSTER
CHEVROLET OLDSMOBILE

“we run a very simple business”
Telephone (604) 521-7731

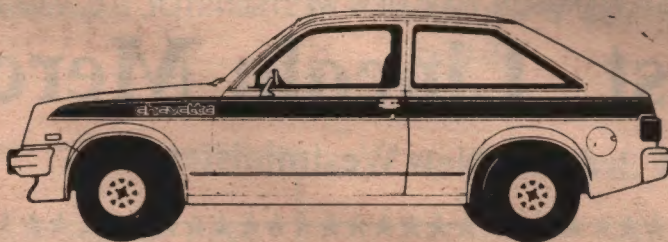
1984 ਦੇ ਗਰੇਡ ਸੇਲਜ਼ ਮਾਸਟਰ

ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਨਵੀਆਂ, ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਕਾਰਾਂ, ਸਪੋਰਟਸ ਕਾਰਾਂ, ਪਿਕ ਅਪ ਆਦਿ ਹਨ। ਆਪ ਆਪਣੀ ਕਾਰ ਢੋਚਣ ਜਾਂ ਖ਼ੀਦਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਕ ਵਾਰੀ ਗੁਰਜੀਤ ਬਾਵਾ ਨੂੰ ਮਿਲੋਂ ਜਾਂ ਫੁਨ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰੋ। ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵਧੀਆ ਕਮਿਤ ਤੇ ਕਾਰ ਦਿਵਾਉਣਗੇ। ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਪੈਸਿਆਂ ਦਾ ਬੰਦੋਬਸਤ ਵੀ ਕਰਵਾਉਣਗੇ।

BUS. 521-7731

Pager 687-1985 +5531

12th. Street at Queens Ave., New Westminster - B.C.

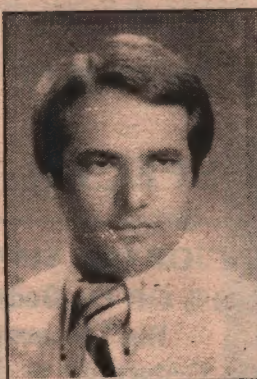
ਗੁਰਜੀਤ ਚੌਂਡਸਾ ਬਾਵਾ

ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨਰਵਾਲ ਨੋਟਰੀ ਪਬਲਿਕ

FORMER (ADVOCATE & OATH COMMISSIONER) PB & HARYANA HIGH COURT
PREFERRED AREA OF PRACTICE:

- ਘਰ ਵੇਚਣ ਤੇ ਖ਼ੀਦਣ ਦੇ ਕਾਰਜ
- ਮੰਡਗੋਜ਼ ਸੰਬੰਧੀ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂਤ
- ਤਿਆਰ ਕਰਨੇ
- ਕਾਪੀਆਂ ਸੰਬੰਧੀ
- ਲੀਜ਼ ਦੇ ਕਾਰਜ ਬਣਾਉਣੇ
- ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਕਨਟਰੈਕਟ ਬਣਾਉਣੇ
- ਬਿਆਨ ਹਲਫ਼ੀਆ
- ਮੁਖਤਿਆਰਨਾਮੇ
- ਪਾਸਪੋਰਟ ਤੇ ਨਾਂ ਬਦਲੀ ਕਰਨਾ ਆਦਿ
- ਸੌਂਹ ਖਾਣ ਸੰਬੰਧੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਿਭਾਉਣੀ
- ਦਸਤਖਤ ਅਟੈਸਟ ਕਰਾਉਣੇ

OFF & RES. 325-4744 [24 hours]
6415 MAIN ST. VANCOUVER, B.C. (AT 48th. Ave.)

ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ

ਨਰਵਾਲ ਇਨਸ਼ੂਰੈਂਸ ਏਜੰਸੀ

ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੇ ਇਨਸ਼ੂਰੈਂਸ

- ਨਵੇਂ ਕਰਾਉਣੇ
- ਸੇਵ ਡਰਾਈਵਿੰਗ ਕਾਰਨ ਕਟੌਤੀ
- ਕਾਰਾਂ, ਟਰੱਕਾਂ ਤੇ ਵੇਨਾਂ ਆਦਿ
- ਪਲੇਟਾਂ ਤੇ ਡੈਕਲ ਆਦਿ
- ਆਪਣੇ ਘਰ ਦੀ ਇਨਸ਼ੂਰੈਂਸ ਕਰਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੇਟ ਚਰੂਰ ਚੈਕ ਕਰੋ

call: **Narwal or Zarina Ph. 324-4944**

Open: Mon. to Sat. — 9.00 a.m. - 5.00 p.m.

6415 Main St.(at 48th Ave.), Vancouver

ਬੂ ਕਾਰ ਅਜ ਹਮਾ ਗੀਲਤੇ ਦਰ ਗੁਜ਼ਰਤ। ਹਲਾਲ ਅਸਤ ਬੁਰਦਨ ਬਾ ਸ਼ਮਸ਼ੀਰ ਦਸਤ। (ਜਵਰ ਨਾਮਹ) ਜਦੋਂ ਹਾਲਾਤ ਅਤਿ ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਜਾਣ ਤਾਂ ਤਲਵਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ ? ਕਿਆ ਇਹ ਦਸਮ ਪਿਤਾ ਦਾ ਹੁਕਮ ਹੈ?

ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, ਵੈਨਕੂਵਰ

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਸ਼ਸਤਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦਸੀ ਅਤੇ ਕਈ ਜੰਗ ਕੀਤੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਲੋੜ ਸਮਝ ਕੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਜਥੇਬੰਦ ਕੀਤਾ ਤੇ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੀ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ। ਇਸ ਜਥੇਬੰਦੀ ਲਈ ਕੁਝ ਰਹਿਤ ਮਰਯਾਦਾ, ਵੇਸ, ਚਿੰਨ੍ਹ ਤੇ ਹੋਰ ਨਿਯਮ ਹੋਂਦ ਵਿਚ ਲਿਆਉਣੇ ਪਏ।

ਇਹ ਤੀ ਯਾਦ ਰਖਣਾ, ਕਿ ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਰਹੁ ਗੀਤੀ, ਕਰਮ ਕਾਂਡ, ਪਹਿਰਾਵੇ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਵਿਖਾਵੇ ਤੇ ਬਾਹਰਲੇ ਸਾਧਨਾਂ ਦੀ ਨਿਖੇਧੀ ਤੇ ਪੰਡਨ ਸੀ। ਜਥੇਬੰਦੀ ਲਈ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤ ਵਿਚ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਠੀਕ ਸੀ। ਪ੍ਰੰਤੂ, ਇਹ ਲਿਖਾਈ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇ ਪੂਰਨਿਆਂ ਤੇ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਮਿਸ਼ਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਸਿਖਰ ਤੇ ਪੁਚਾਇਆ।

ਆਪਣੇ ਸਵਾਰਥ ਲਈ, ਹਰ ਕੋਈ ਜਿਸ ਪਾਸ ਤਾਕਤ ਹੈ, ਲੋੜ ਪਵੇ ਤਾਂ ਲੜਨ ਮਰਨ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਸੁਭਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਵਿਡਿਆਈ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਤੋਂ ਉੱਤੇ ਹੈ ਦੇਸ਼ ਕੌਮ ਲਈ ਕੁਰਬਾਨੀ ਤੇ ਜਾਨ ਤੱਕ ਦੀ ਬਾਜ਼ੀ ਖੇਲ ਜਾਣੀ। ਇਹ ਬਹਾਦਰ ਦਾ ਕੰਮ ਹੈ। ਤਿੰਨਾਂ ਗੁਣਾਂ ਵਿਚ ਹੋਣ ਕਰਕੇ (ਰਜੇ, ਸਤਿ, ਤਮੇ), ਇਹ ਵੀ ਮੁਕਤੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ।

ਇਸ ਤੋਂ ਵਧੇਰੇ ਉੱਚੀ ਅਵਸਥਾ ਹੈ ਧਰਮ ਈਮਾਨ ਲਈ ਜੰਗ, ਜਦੋਂ ਜਾਨ ਵਾਰ ਦੇਣੀ ਪਵੇ। ਪ੍ਰੰਤੂ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੀ ਅਵਸਥਾ ਹੈ, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜੋ ਚਰਖੜੀਆਂ ਤੇ ਚੜ੍ਹੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬੰਦ ਬੰਦ ਕਟਵਾਏ, ਖੋਪਰੀਆਂ ਲੁਹਾਈਆਂ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਈਆਂ ਬੀਬੀਆਂ ਦੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਤੇ ਟੋਰੇ ਦੇਖੇ, ਟੁਕੜੇ ਝੋਲੀਆਂ ਵਿਚ ਪਵਾ ਕੇ ਵੀ ਸੀ ਨਾ ਉਚਾਰੀ ਅਤੇ ਕਰਤੋਂ ਦੇ ਭਾਣੇ ਨੂੰ ਖਿੜੇ ਮੱਥੇ ਮਿਠਾ ਕਰਕੇ ਮੰਨਿਆ ਪ੍ਰਭ ਮਿਲਣੇ ਕੀ ਏਹ ਨੀਸਾਣੀ, ਮਨਿ ਇਕੋ ਸਚਾ ਹੁਕਮ ਪਛਾਣੀ। ਸਹਜਿ ਸੰਤੋਖਿ ਸਦਾ ਤ੍ਰਿਪਤਾਸੇ,

ਅਨਦੁ ਖਸਮ ਕੇ ਭਾਣੇ ਜੀਉ। (ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਪੰਨਾ 106)

ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਔਰੰਗਜ਼ੇਬ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਜੰਗ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿ ਸਿੰਘਾਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਪਾਸ ਆ ਕੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਕਿ ਭਾਈ ਘਨੱਈਆ ਜ਼ਖਮੀ ਵੇਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਪਿਲਾ ਕੇ ਵੇਰ ਖੜਾ ਕਰ ਦੇਂਦਾ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਭਾਈ ਘਨੱਈਏ ਨੂੰ ਭੁਲਾ ਕੇ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਕੀ ਗੱਲ ਹੈ ?

ਭਾਈ ਘਨੱਈਏ ਨੇ ਹੱਥ ਜੋੜ ਕੇ ਬਿਨੇ ਕੀਤੀ ਕਿ ਦਾਤਾ, ਮੈਂ ਤਾਂ ਤੇਨੂੰ ਹੀ ਜਲ ਛਕਾਉਂਦਾ ਹਾਂ, ਜੋ ਦੀਸੇ ਸੇ ਤੇਰਾ ਰੂਪ — (ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਪੰਨਾ 724) — ਦੂਜਾ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਕੋਈ ਨਜ਼ਰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ।

ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਖੁਸ਼ ਹੋ ਕੇ ਫੁਰਮਾਇਆ
“ਧੰਨ ਭਾਈ ਘਨੱਈਆ ਅਤੇ ਧੰਨ ਤੇਰੀ ਸਿੱਖੀ”
ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਕੋਲੋਂ ਇਕ ਮਰੂਮ ਦੀ ਛੱਬੀ ਉਸ ਨੂੰ ਫੜਾਈ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਾਣੀ ਪਿਲਾ ਕੇ ਜ਼ਖਮਾਂ ਉੱਤੇ ਮਰੂਮ ਵੀ ਭਾ ਦਿਆ ਕਰ।

ਸੋ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਸ਼ਹੀਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਰਹੇ ਸੂਰਬੀਰਾਂ ਨਾਲੋਂ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਘਨੱਈਆ ਜੀ ਦੀ ਅਵਸਥਾ ਨੂੰ ਉਚਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ।

ਫੇਰ ਤਲਵਾਰ ਕਿਉਂ ?

ਤਲਵਾਰ ਵਿਚ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ, ਪਰ ਉਸ ਤੋਂ ਉੱਤੇ ਵੀ ਇਕ ਹੋਰ ਸ਼ਕਤੀਵਾਨ ਹੈ। ਜੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਹੁੰਦਿਆਂ, ਕਿਸੇ ਦੇਵੀ ਦੇਵਤੇ ਦੀ ਉਪਾਸ਼ਨਾ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੀ, ਤਾਂ ਉਸ ਸਰਬ ਸ਼ਕਤੀ ਮਾਨ ਨੂੰ ਭੁਲ ਕੇ, ਤਲਵਾਰ ਦਾ ਆਸਰਾ ਕਿਉਂ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ?

- ਅਵਰ ਓਟ ਮੈਂ ਕੋਇ ਨ ਸੁਝੈ,
ਇਕ ਹਰਿ ਕੀ ਓਟ ਮੇ ਆਸ। (1304)
- ਰਾਖਨ ਹਾਰੁ ਸਮਾਰਿ ਜਨਾ।
ਸਗਲੋ ਛੋਡਿ ਬੀਚਾਰ ਮਨਾ। (913)
- ਅੰਤਮ ਵੇਲਾ ਉਸ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਸਮਰਥ ਦਾ ਹੈ।
—ਕਰਨ ਕਰਾਵਨ ਤੁਹੀ ਏਕ। (211)
- ਜੋ ਕਿਛੁ ਵਰਤੇ ਸਭ ਤੇਰੀ ਰਜਾਇ। (151)
- ਕਰਮ ਧਰਮ ਪ੍ਰਤਿ ਮੇਰੇ ਕੀਏ
ਨਾਮੁ ਵਡਾਈ ਸਿਰਿ ਕਰਮਾਂ ਕੀਏ। (1345)
- ਪ੍ਰਾਣੀ ਏਕੋ ਨਾਮੁ ਧਿਆਵਹੁ।
ਅਪਨੀ ਪਤਿ ਸੇਤੀ ਘਰਿ ਜਾਵਹੁ। (1254)
- ਜੋ ਜੇ ਦੀਸੇ ਸੇ ਤੇਰਾ ਰੂਪ (724)

ਅਤੇ ਜੇ ਸਭ ਨੂੰ ਉਸੇ ਇਕੋ ਰਾਮ ਦੀ ਅੰਸ ਅਨੁਭਵ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਲੜਾਈ ਦੀ ਲੋੜ ਹੀ ਨਾ ਰਹੇ। ਜੰਗ ਤੇ ਰਹਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ, ਜੇ ਅਸੀਂ

ਦਇਆ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਤਾਂ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਰਹਮਤ ਦੇ ਕਿਵੇਂ ਭਾਗੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ?
ਫੇਰ ਤਲਵਾਰ ਕਿਉਂ ?
ਪਰਮਾਰਥ ਦਾ ਰਸਤਾ ਦਇਆ ਦਾ ਹੈ
Forgiveness is Love at its highest power, where there is Forgiveness there is God himself.

ਖਿਆ ਹਮਾਰੀ ਮਾਤਾ ਕਹੀਏ ਸੰਤੋਖ ਹਮਾਰਾ ਪਿਤਾ।
ਸਤਿ ਹਮਾਰਾ ਚਾਚਾ ਕਹੀਏ ਜਿਸ ਸੰਗ ਮਨੁਆ ਜੀਤਾ।
ਸੱਚੁ ਵਰਤ ਸੰਤੋਖ ਤੀਰਥ ਗਿਆਨ ਧਿਆਨ ਇਸ਼ਨਾਨ।
ਦਇਆ ਦੇਵਤਾ ਖਿਆ ਜਪਮਾਲੀ ਤੇ ਮਾਣਸ ਪਰਯਾਨ।
ਦਇਆ ਧਰਮ ਕਾ ਮੂਲ ਹੈ ਪਾਪ ਮੂਲ ਅਭਿਆਨ।
ਤੁਲਸੀ ਦਇਆ ਨਾ ਛੋਡੀਏ ਜਬ ਲਗ ਘਟ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਣ।
ਦਇਆ ਨਹੀਂ ਤੇ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਸਭ ਹੀ ਥੋਥੀ ਭਾਤ।
ਬਾਹਰ ਕਬਨੀ ਸੋਹਣੀ ਭੀਤਰ ਲਾਗੀ ਘਾਤ।

ਹੋਰਨਾਂ ਨਾਲ ਉਹ ਸਲੂਕ ਕਰੇ ਜੋ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਹੋਰ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਕਰਨ। ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਅਜੇਹਾ ਵਰਤਾਵਾ ਨਾ ਕਰੋ, ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਹੋਵੇ। ਅੰਜੀਲ (Bible) ਅਨੁਸਾਰ ਜੇ ਤਲਵਾਰ ਚੁਕਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਆਪਣਾ ਅੰਤ ਵੀ ਤਲਵਾਰ ਨਾਲ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਚਤੁਰਾਈਆਂ, ਸਿਆਣਪਾਂ ਛੱਡਣ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ

ਉਕਤਿ ਸਿਆਣਪੁ ਸਗਲੀ ਤਿਆਗੁ। (177)
ਛਾਡਿ ਸਿਆਣਪੁ ਬਹੁ ਚਤੁਰਾਈ। (190)
ਪਰਮਾਤਮਾ ਸਾਰੇ ਦਾ ਸਾਰਾ ਪ੍ਰੀਤਿ ਹੈ, ਪ੍ਰੇਮ ਪੁੰਜ ਹੈ, ਜਿਥੇ ਪ੍ਰੀਤਿ ਪਿਆਰ ਹੈ, ਉਥੇ ਦਵੈਤ ਨਹੀਂ। ਦਵੈਤ ਦਾ ਨਾ ਹੋਣਾ ਹੀ ਪ੍ਰੇਮ ਪਿਆਰ ਹੈ। ਜਿਥੇ ਪ੍ਰੇਮ ਹੈ, ਉਥੇ —
ਨਾ ਕੋ ਦੁਸ਼ਮਨੁ ਦੇਖੀਆ ਨਾਹੀ ਕੋ ਮੰਦਾ। (496)
ਬੁਰਾ ਭਲਾ ਕਹੁ ਕਿਸ ਨੋ ਕਹੀਐ
ਸਗਲੇ ਜੀਅ ਤੁਮਾਰੇ (383)

ਮੰਦਾ ਕਿਸ ਨੋ ਆਖੀਐ ਜਾ ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਕੋਈ ਨਾਹਿ। (1381)
ਮਾਟੀ ਏਕ ਸਗਲ ਸਿਸਾਰਾ ਬਹੁ ਬਿਧਿ ਭਾਂਡੇ ਘੜੈ ਕੁਮਾਰਾ। (1128)
ਜੰਗ ਲੜਾਈਆਂ ਦਾ ਮੂਲ ਕਾਰਨ ਦਵੈਤ ਹੈ। ਗੁਰਸਿੱਖ ਨੂੰ ਸਿਖਿਆ ਹੈ —
ਭੈ ਕਾਹੁ ਕਉ ਦੇਤ ਨਹਿ, ਨਿਹ ਭੈ ਮਾਨਤ ਆਨ। (1427)
ਨਾ ਆਪ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਡਰਨਾ ਹੈ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਡਰਾਉਣਾ ਹੈ।।

ਇਹ ਤਲਵਾਰ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਨਹੀਂ।
ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਧਨ ਦੋਲਤ ਇਕੱਠੇ ਕਰ ਕਰਕੇ ਵੀ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਨਹੀਂ ਮੁਕਦੀ, ਤਿਵੇਂ ਤਾਕਤ ਦੀ ਇੱਛਾ ਦਾ ਵੀ ਕੋਈ ਅੰਤ ਨਹੀਂ। ਮਾਇਆ ਦੀ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਦਾ ਇਲਾਜ ਤਿਆਗ ਹੈ ਅਤੇ ਤਾਕਤ ਦਾ, ਭਾਣਾ ਮੰਨਣ ਵਿਚ।

ਗੁਰਸਿੱਖ ਨੂੰ ਖਿੜੇ ਮੱਥੇ ਭਾਣਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਹੈ, ਅਤੇ ਗੁਰਸਿੱਖੀ ਦਾ ਇਕ ਮੁਢਲਾ ਅਸੂਲ ਵੀ ਇਹ ਹੀ ਹੈ — ਭਾਣਾ ਮੰਨਣਾ।

ਚੁਕਾਰ ਅਜ ਹਮਾ ਗੀਲਤੇ ਦਰ ਗੁਜ਼ਰਤ।
ਹਲਾਲ ਅਸਤ ਬੁਰਦਨ ਬਾ ਸ਼ਮਸ਼ੀਰ ਦਸਤ। (ਜਵਰ ਨਾਮਹ)
ਭਾਣਾ ਨਹੀਂ।

ਸਾਰੇ ਵਸੀਲੇ ਜਤਨਾਂ ਦੇ ਨਿਸ਼ਫਲ ਹੋਣ ਤੇ ਤਲਵਾਰ ਪਕੜਨੀ ਹੋਰ ਰਸਤਾ ਹੈ।
ਸਵਰਗ, ਮੁਕਤੀ, ਪ੍ਰਭੂ ਦਰਸ਼ਨ, ਜਨਮ ਮਰਨ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਹੋਣਾ ਆਦਿ ਸਭ ਭਾਣਾ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਥੱਲੇ ਹਨ। ਭਾਣੇ ਤੋਂ ਉੱਤੇ ਦੀ ਕੋਈ ਅਵਸਥਾ ਹੈ ਹੀ ਨਹੀਂ।

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਧਰਮ ਯੁਗ ਕੀਤੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਸੂਲ ਦੀਆਂ ਲੜਾਈਆਂ ਲੜੀਆਂ। ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਨਾਲ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨਾਲ ਦਵੈਤ ਸੀ। ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ, ਉਹ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਮੁਜਬ ਠੀਕ ਸੀ।

ਪ੍ਰੰਤੂ ਤਲਵਾਰ ਨੂੰ ਗੁਰਸਿੱਖੀ ਦਾ ਆਦਰਸ਼ ਨਹੀਂ ਸਮਝਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਇਸ ਨਾਲ ਗੁਰਸਿੱਖ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜਨਮ ਮਨੋਰਥ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਕਲਚਰ ਵਿਚ ਪ੍ਰਭੂ ਨਾਲ ਮਿਲਾਪ ਹਰੀ ਸਿਮਰਨ ਤੋਂ ਦੱਸਿਆ ਹੈ, ਤਲਵਾਰ ਨਾਲ ਨਹੀਂ।

ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿਚ ਕਿਤੇ ਸ਼ਸਤਰ ਧਾਰਨ ਜਾਂ ਵਰਤਣ ਸੰਬੰਧੀ ਕੋਈ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਿਸੇ ਕਰਮ ਕਾਂਡ, ਰਹੁ ਗੀਤੀ, ਵੇਸ, ਪਹਿਰਾਵੇ, ਚਿੰਨ੍ਹ ਆਦਿ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਤਾ ਮਿਲਦੀ ਹੈ।

ਦਸ਼ਮੇਸ਼ ਜੀ ਦਾ ਆਪਣਾ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਰਹਿਤ ਮਰਯਾਦਾ, ਪੰਜ ਕਕਾਰ ਜਾਂ ਸ਼ਸਤਰਾਂ ਦੀ ਯੋਧਾ ਲਈ ਵਰਤੋਂ ਸੰਬੰਧੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਰਿਹਾ।

ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਭਾਣੀ ਵਿਚ ਨਾਨਕ ਦਾ ਨਾਮ ਪਹਿਲਿਆਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਂ ਵਾਂਗ ਨਹੀਂ ਵਰਤਿਆ, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦੀ ਭਾਣੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਵਿਚ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਪਰ ਆਪਣੀ ਨੂੰ ਨਾ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਉਂ ਭਾਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦਸਮ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਗੁਰਸਿੱਖ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਭਾਣੀ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੀਆਂ ਪਾਈਆਂ ਸੋਧਾਂ ਤੇ ਹੀ ਚਲਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ।

ਚੁਕਾਰ ਅਜ ਹਮਾ ਗੀਲਤੇ ਦਰ ਗੁਜ਼ਰਤ
ਹਲਾਲ ਅਸਤ ਬੁਰਦਨ ਬਾ ਸ਼ਮਸ਼ੀਰ ਦਸਤ।
(ਇਹ “ਜਵਰ ਨਾਮਹ” ਵਿਚੋਂ ਹਨ)

ਭਾਈ ਕਾਨ੍ਹ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨਾਭਾ ਨਿਵਾਸੀ “ਗੁਰਮਤ ਸੁਧਾਕਰ” ਨਾਮੀ ਸ਼ਤਕ ਵਿਚ ਲਿਖਦੇ ਹਨ —

“ਜਵਰ ਨਾਮਹ” ਸਾਥ 11 ਹਕਾਯਾਤ ਹੋਰ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਾਰਸੀ ਚਨਾ ਜਾਣ ਕੇ, ਲਿਖਾਰੀਆਂ ਨੇ ਨਾਲ ਜੋੜ ਦਿਤਾ ਹੈ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਵਰ ਨਾਮਹ ਸਾਥ ਕੋਈ ਸੰਬੰਧ ਨਹੀਂ।

ਵਿਦਯਾ ਵਿਰੋਧੀ ਲਿਖਾਰੀਆਂ ਨੇ “ਜਵਰ ਨਾਮਹ” ਦਾ ਪਾਠ ਬਹੁਤ ਹੀ ਅਸੁਧ ਕਰ ਦਿਤਾ ਹੈ। ਖਬਰ ਨਹੀਂ ਕਿ ਕਿਉਂ ਸਾਡੇ ਲਿਖਾਰੀ ਤੇ ਕਵੀ ਆਪਣੇ ਧਰਮ ਨੂੰ ਨੀਚ ਸਿਧ ਕਰਨ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਸੋ ਜਿਸ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਸਾਧਾਰਣ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਕਰਨਾ ਔਖਾ ਹੈ।

ਮਰਕਰੀ - ਲਿੰਕਨ ਦੀਆਂ ਕਾਰਾਂ, ਫੋਰਡ ਟਰੱਕਾਂ

ਦੀਆਂ ਕਤਾਰਾਂ ਦੇਖਣ ਲਈ ਆਂਜ ਹੀ

ਗੁਰਦੀਪ ਮੁੱਤੀ ਨੂੰ ਫੋਨ ਕਰੋ

Used ਕਾਰਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ \$299 ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।
ਆਪ ਆ ਕੇ ਮਿਲੋ ਜਾਂ ਆਂਜ ਹੀ ਫੋਨ ਕਰੋ

BUS. 520-3055 RES. 521-2184

Ph. 520-3055

301 STEWARDSON WAY, NEW WESTMINSTER, B.C. V3M 2A5

New-West Lincoln Mercury

12th & 3rd Ave. New Westminister, B.C.

ਗੁਰਦੀਪ (ਗੋਰਡੀ) ਮੁੱਤੀ

ਕੁਆਲਿਟੀ ਦੀ ਵਧੀਆ ਚੋਣ ਲਈ ਹੋਰ ਕਿਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਆਓ

A-Class Auto Body & Paint Ltd.

11969 - 93A Ave. DELTA, B.C. V4C 3P2

Make your car look new

SPECIAL:

Paint JOB from \$189.00 And Up
20% Off On Body Work
Big Discounts
On Deductable or Any Work
(Limited Time Only) (Cars Outside Only)

■ ICBC claims handled promptly

■ Professional Body Work & Quality paint

■ Uni-Body repairs & frame work,

■ Free courtesy cars

■ Free estimates

Call: Amarjit (Sam) Samra

Off. 589-2203 Res. 594-0599

ਸਰੀ ਦੇ ਮੇਅਰ ਅਤੇ ਐਲਡਰਮੈਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ

ਸਰੀ — ਇੰਡੋ-ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਵਲੋਂ ਸਰੀ ਦੇ ਮੇਅਰ ਡੌਨ ਰੌਸ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਥੀ ਐਲਡਰਮੈਨਾਂ ਨੂੰ ਪਿਛਲੇ ਸ਼ਨਿਚਰਵਾਰ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਐਲਡਰਮੈਨਾਂ ਨੂੰ ਪਿਛਲੇ ਸ਼ਨਿਚਰਵਾਰ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਇਕ ਮੀਟਿੰਗ ਸੱਦੀ ਗਈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਸਰੀ ਦੇ ਮੇਅਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਐਲਡਰਮੈਨ ਗੈਰੀ ਵਾਟਕਿਨ ਤੇ ਜੂਡੀ ਹੈਂਡਿੰਗਟਨ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ।

ਸ਼੍ਰੀ ਭਲਿੰਦਰ ਮੁੰਡੀ ਨੇ ਇੰਡੋ-ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਬਾਰੇ ਬੋਲਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਨੂੰ ਜੋਬਾਂ ਦੇ ਮੌਕੇ ਦਿਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਿਟੀ ਹਾਲ ਵਿਚ ਵੀ ਇੰਡੋ-ਕੈਨੇਡੀਅਨਾਂ ਨੂੰ ਕੰਮ ਦਿਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।

ਮੇਅਰ ਡੌਨ ਰੌਸ ਤੇ ਐਲਡਰਮੈਨਾਂ ਨੇ ਇਹ ਭਰੋਸਾ ਦਿਤਾ ਕਿ ਸਾਰੀਆਂ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਕਮਿਊਨਿਟੀਆਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਅਜਿਹੇ ਮੌਕੇ ਦਿਤੇ ਜਾਣਗੇ।

ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ 100 ਦੇ ਕਰੀਬ ਇੰਡੋ-ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ।

ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰਚਰਨ ਰਾਮਪੁਰੀ ਨੇ ਮੀਟਿੰਗ ਦੇ ਅੰਤ ਉੱਤੇ ਇੰਡੋ-ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਵਲੋਂ ਮੇਅਰ ਰੌਸ ਅਤੇ ਐਲਡਰਮੈਨਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ।

ਸਰੀ ਦੇ ਮੇਅਰ ਰੌਸ, ਐਲਡਰਮੈਨ ਗੈਰੀ ਵਾਟਕਿਨ ਅਤੇ ਜੂਡੀ ਹੈਂਡਿੰਗਟਨ ਤੇ ਭਲਿੰਦਰ ਮੁੰਡੀ

ਜੂਡੀ ਹੈਂਡਿੰਗਟਨ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਤ

ਈਸਟ ਇੰਡੀਅਨ ਵਰਕਜ਼ ਐਸੋ: ਆਫ ਕੈਨੇਡਾ ਕੋਪ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰੇਗੀ ਰੰਗਾ ਰੰਗ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ 4 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ

ਕੋਪ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਫੰਡ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਲਈ ਈ. ਇ. ਵਰ: ਐਸੋ: ਆਫ ਕੈਨੇਡਾ ਨੇ ਇਕ ਸਮਾਗਮ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਮਾਗਮ ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਿਚ 4 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਿਚ ਲੋਕ ਕਲਾ ਕੇਂਦਰ ਦਾ ਮਸ਼ਹੂਰ ਭੰਗੜਾ ਫੋਟੋ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਭੰਗੜਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਮੇਅਰ ਪਦ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰ ਲੋਕ ਹੱਕਾਂ ਦਾ ਰਾਖੇ ਤੇ ਵੈਨਕੂਵਰ ਦੇ ਹਰਮਨ ਪਿਆਰੇ ਆਲਡਰਮੈਨ ਹੋਰੀ ਰੌਕਨ ਆਪਣਾ ਭਾਸ਼ਨ ਦੇਣਗੇ।

ਇਸ ਸਮੇਂ ਭਾਰਤੀ ਖਾਣੇ ਦਾ ਵੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਈ. ਇੰਡੀਅਨ ਵਰਕਜ਼ ਐਸੋ: ਸਾਰੇ ਵੈਨਕੂਵਰ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਤੇ ਖਾਸਕਰ ਪੰਜਾਬੀ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਨੂੰ ਕੋਪ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਸੱਦਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਤੇ ਨਾਲ ਹੀ 4 ਅਕਤੂਬਰ ਦੀ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨੂੰ ਸਫਲ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਅਪੀਲ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਸਮਾਂ

4 ਅਕਤੂਬਰ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ 6 ਵਜੇ

ਸਥਾਨ :

ਵਿਕਟੋਰੀਆ ਡਰਾਈਵ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਹਾਲ
2026 ਈਸਟ 43 ਐਵੇਨੀਊ, ਵੈਨਕੂਵਰ, ਬੀ. ਸੀ.

● ਮਨਰੰਜਨ — ਲੋਕ ਕਲਾ ਕੇਂਦਰ ● ਭਾਰਤੀ ਖਾਣਾ
ਪੁਖ ਭੁਲਾਰਾ - ਹੋਰੀ ਰੌਕਨ (ਮੇਅਰ ਪਦ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰ)
ਟਿਕਟ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀ — 10 ਡਾਲਰ
ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਫੋਨ ਕਰੋ :-

ਮਹਿੰਦਰ ਸੁਮਲ — 327-6461

ਬਿੱਲੀ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ

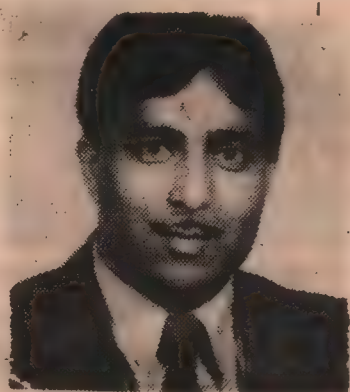
ਜਰਮਨੀ ਦੇ ਇਕ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਉਦਯੋਗਪਤੀ ਦੀ ਕਿਸੇ ਹਾਦਸੇ ਵਿਚ ਦੋਵੇਂ ਅੱਖਾਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ। ਉਹਨੇ ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਰ ਕੀਮਤ ਤੇ ਉਹਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਦੀ ਜੋਤ ਆਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੇ ਤਜਰਬੇ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਉਹਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਦਾ ਅਪਰੇਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਤੇ ਬਿੱਲੀ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਲਗਾ ਦਿਤੀਆਂ। ਉਦਯੋਗਪਤੀ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿਚ ਅਪਰੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਾਧਾ ਹੋ ਗਿਆ ਤੇ ਉਹ ਦਿਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਰਾਤ ਦੇ ਹਨੇਰੇ ਵਿਚ ਵੀ ਵੇਖਣ ਲੱਗਾ।

ਆਪਣੇ ਵਪਾਰ ਵਿਚ ਵਾਧੇ ਲਈ 'ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ'

ਨੂੰ ਫੋਨ ਕਰੋ :

581-4473

(ਦਫਤਰ ਦਾ ਸਮਾਂ 10.00 ਤੋਂ 5 ਵਜੇ ਤੱਕ)

Kuldip S. Jhand

WHEATON PONTIAC BUICK GMC LTD.

ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਪੇਸ਼ਿਆਂ ਦਾ ਬੰਦੋਬਸਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬੋਰੀ ਜਿਹੀ ਡਾਢੀਨ ਪੇਮੈਂਟ ਦੇ ਸਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਅਸਾਨ ਕਿਸਤਾਂ ਤੇ ਕਾਰਾਂ ਲਓ
ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਕਾਰਾਂ, ਵੇਨਾਂ ਆਦਿ ਵੀ ਚੰਗੇ ਭਾਅ ਤੇ ਖ਼ੀਦਦੇ ਹਾਂ — ਇਕ ਵਾਰ ਦਰਬਨ ਜ਼ਰੂਰ ਦਿਓ

ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਝੰਡ
ਨੂੰ ਮਿਲੇ ਜਾਂ ਫੋਨ ਕਰੋ

Bus. 526-2781

Res. 524-4137

Pager 687-7711 #7610

SUPER BUYS

325 - 12th St., New Westminster, B.C.

To protect your family, your mortgage, or to ensure your childrens' education, for an RRSP or an annuity, contact:

AVTAR S.
RANDHAWA

B.A., B.T.

AVTAR S. RANDHAWA

Metropolitan
Insurance Companies

AVTAR S. RANDHAWA

687-5871 (office) or 325-3562 (Residence)

700-1176 W. GEORGIA ST. VANCOUVER.

D.P. Pandia & Associates

Immigration Consultants

Serving the Community Since 1939

Ph. (604) 684-3716 or 684-8601

61 - 553 Granville St., Vancouver, B.C.

ਕੀ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦ ਗੁਰ-ਸਿੱਖ ਹਨ ?

—ਦਰਬਨ ਸਿੰਘ ਕੈਨੇਡੀਅਨ—

ਪਿਛਲੇ ਪੰਜ ਸਾਲ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਮੂਹ ਜਨਤਾ ਦਹਿਸ਼ਤਪਸੰਦ ਭਰਵਾਰਦੀ ਨੇ ਸੁਲੀ ਉਤੇ ਟੰਗੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਨਿੱਤ ਚਲਦੀਆਂ ਗੋਲੀਆਂ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਸਰੀਰ ਛਾਨਟੀ ਹੋਇਆ ਪਿਆ ਤੇ ਧਰਤੀ ਲਹੂ-ਲਹਾਨ ਹੈ — ਹਸਦੇ, ਗਾਉਂਦੇ, ਨੱਚਦੇ ਪ੍ਰਫੁੱਲਤ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਹਰ ਪਾਸੇ ਤੇ ਤੇ ਸਹਿਮ ਦਾ ਵਾਤਾਵਰਨ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹੈ। ਸੈਂਕੜੇ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਹਿੰਦੂ ਭਰਾ, ਅਸਹਿਮਤ ਸਿੱਖ, ਅਤਿਵਾਦ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਆਗੂ ਤੇ ਵਰਕਰ, ਬੱਚੇ, ਬੁੱਢੇ, ਇਸ਼ਤਰੀਆਂ, ਮਰਦ ਇਹਨਾ ਜਰਵਾਣਿਆਂ ਹੱਥੋਂ ਆਪਣੀਆਂ ਕੀਮਤੀ ਜਾਨਾਂ ਗੁਆ ਬੈਠੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬੋਂ ਸੈਂਕੜੇ ਹਿੰਦੂ ਪਰਵਾਰ ਉਜੜ ਚੁਕੇ ਹਨ ਤੇ ਬਾਕੀ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਘੁਗ ਵਸਦੇ ਪੰਜਾਹ ਲੱਖ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਸਿਰ ਤੇ ਉਜੜੇ ਦਾ ਖਤਰਾ ਮੰਡਲਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇੰਗਲੈਂਡ ਤੇ ਕਨੇਡਾ ਵਿਚ ਵਸਦੇ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਵਿਰੋਧੀ ਵੀ ਦਹਿਸ਼ਤ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਚੁਕੇ ਹਨ। ਹੋਰ ਤਾਂ ਹੋਰ ਧਰਮ ਦੇ ਨਾਂ ਉਤੇ ਇਹ ਕੁਕਰਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਤਲਾਂ ਨੇ ਕਨਿਸ਼ਕ ਹਵਾਈ ਜਹਾਜ਼ ਦੇ ਉਹਨਾਂ 325 ਦੇ ਕਰੀਬ ਮੁਸਾਫਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਬਖਸ਼ਿਆ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਬਹੁਤਿਆਂ ਦਾ ਭਾਰਤੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਲੁਧਿਆਣੇ ਦੀ ਦਰੇਸ਼ੀ ਗਰਾਊਂਡ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਕਰਿਸ਼ਨਾ ਨਗਰ ਤੇ ਮੁਕਤਸਰ ਦੇ ਦਿਲ ਹਿਲਾਉ ਕਤਲ ਕਾਂਡਾਂ, ਇਹਨਾ ਭਰਵਾਰਦਾ ਦੇ ਮਨੁੱਖ ਦੇਖੀ ਮੰਤਵਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਨੰਗਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਕਤਲਾਮ ਕਿਉਂ ?

ਕੀ ਮੰਤਵ ਹੈ ਇਸ ਕਤਲਾਮ ਦਾ ? ਉਹ ਕਿਹੜਾ ਧਰਮ ਹੈ ਜੋ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਮਨੁੱਖ ਦੇਖੀ ਕਾਲੇ ਕਾਰਨਾਮਿਆਂ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ?

ਮੰਤਵ

ਭਾਰਤ ਦੇ ਟੋਟੇ ਕਰਕੇ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਦੀ ਸਥਾਪਤੀ।

ਮੁਖ ਵਿਧੀ :

ਅੰਨ੍ਹੀ ਦਹਿਸ਼ਤ ਨਾਲ ਤੇ ਭੀਤ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਹਿੰਦੂ ਵਸੋਂ ਦਾ ਸਮੂਹਿਕ ਉਜੜਾ ਤੇ ਇਸ ਪ੍ਰਤੀਕਰਮ ਵਜੋਂ ਹਿੰਦੂ ਵਿਰਕਾਪ੍ਰਸਤ ਹੱਥੋਂ ਬਾਕੀ ਭਾਰਤ ਵਿਚੋਂ ਸਮੂਹ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਉਜੜਾ, ਇਸ ਦੋਹਰੇ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਰਕੂ ਫਸਾਦਾਂ ਦੇ ਭਾਂਬੜ ਬਾਲਣੇ।

ਟੋਕ :

ਰੂੜੀਵਾਦੀ, ਮੁਲਵਾਦੀ ਵਿਚਾਰਾਂ ਵਾਲੇ ਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਪੱਖੋਂ ਉਤੇਜਤ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਭੜਕੇ ਜਜ਼ਬਾਤ ਉਤੇ।

ਵਰਗ ਅਧਾਰ :

ਸਿੱਖ ਲੋਟੂ ਹਿਤ ਜਿਹਾ ਕਿ ਜਾਗੀਰਦਾਰ ਤੇ ਪੁੰਜੀਪਤੀ ਫਾਰਮਰ।

ਮੁਖ ਪ੍ਰਿਤਪਾਲਕ :

ਅਮਰੀਕੀ ਸਾਮਰਾਜ ਤੇ ਇਸਦਾ ਪਿੰਨੂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦਾ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹ ਜ਼ਿਆ-ਉਲ-ਹੱਕ।

ਇਹ ਕਿਹੜਾ ਧਰਮ ਹੈ ?

ਅਜੋਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਵੱਡਾ ਦੁਖਾਂਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦੀ, ਦੇਸ਼ ਧਰੋਹ, ਮਨੁੱਖ ਦੇਖੀ ਅਤਿਆਚਾਰ ਦੇ ਕਾਲੇ ਕਾਰਨਾਮੇ ਉਸ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੇ ਨਾਂ ਉਤੇ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਦੇ ਮਹਾਨ ਗੁਰੂਆਂ ਨੇ ਸਿੱਖੀ ਦੀ ਮੁਖ ਭੁਨਿਆਦ ਆਪਣੇ ਚੁਗ ਦੇ ਸਾਮੰਤ ਜਬਰ ਵਿਰੁਧ ਬੇਕਰਕ ਘੋਲ ਤੇ ਸਰਬਤ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੇ ਭਲੇ ਤੇ ਪ੍ਰਸਪਰ ਪਿਆਰ ਉਤੇ ਰੱਖੀ ਸੀ। ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦ ਧਰਮ ਦਾ ਨਾਉਂ ਵਰਤ ਕੇ ਸਿੱਖ ਜਨਤਾ ਦੇ ਇਕ ਭਾਗ ਦਾ ਸਹਿਯੋਗ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿਚ ਸਫਲ ਵੀ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਅਤਿਅੰਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਕਰਕੂਤਾਂ ਹੀ ਸਿੱਖ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਤੇ ਪ੍ਰੰਪਰਾ ਦੀ ਕਸਵਟੀ ਉਤੇ ਪਰਖ ਕਰੀਏ ?

ਸਿੱਖ ਲਹਿਰ 15ਵੀਂ, 16ਵੀਂ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਪ੍ਰਫੁੱਲਤ ਹੋਈ। ਨਵ-ਜਾਗਰਨ ਦੀ ਭਗਤੀ ਲਹਿਰ ਦਾ ਇਕ ਅਟੁਟ ਅੰਗ ਸੀ। ਉਸ ਵੇਲੇ ਦਾ ਭਾਰਤ ਸਨਾਤਨੀ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਵਿਚ ਆ ਚੁਕੇ ਨਾਕਾਰਾਤਮਕ ਨਿਘਾਰ ਤੇ ਇਸਲਾਮੀ ਧਰਮ ਦੇ ਨਾਂ ਉਤੇ ਰਾਜ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਤੁਅੱਸਬੀ ਤੇ ਜ਼ਾਬਰ ਬਾਦਸ਼ਾਹਾਂ ਤੇ ਰਜਵਾੜਿਆਂ ਦੇ ਅਤਿਆਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੁੱਸਿਆ ਪਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਅਵਸਥਾ ਨੂੰ ਹੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਿਆਨਿਆ ਸੀ।

“ਕੋਲ ਕਾਤੀ ਰਾਜੇ ਕਸਾਈ,
ਧਰਮ ਪੰਥ ਕਰ ਉਡ ਰਹਿਆ,
ਕੂੜ ਉਮਾਵਸ ਸੱਚ ਚੰਦਰਮਾ,
ਦੀਸੇ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਚੜ੍ਹਿਆ”

ਸਿੱਖ ਲਹਿਰ ਉਪਰੋਕਤ ਦੋਨੋਂ ਪੱਖਾਂ ਵਿਰੁਧ, ਧਾਰਮਿਕ ਬਾਣੇ ਵਿਚ ਇਕ ਪ੍ਰਚੰਡ ਰੋਸ ਲਹਿਰ ਸੀ। ਨਾਲ ਹੀ ਇਕ ਕੁਝ ਪੱਖਾਂ ਤੋਂ ਹਿੰਦੂ ਤੇ ਇਸਲਾਮੀ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਗੁਣਾਂ ਤਾ ਸੁਮੇਲ ਕਰਦੀ ਸੀ। ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ ਤੇ ਇਹ ਆਪਣੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਇਕ ਲੋਕ ਹਿੰਦੂ

ਪ੍ਰਗਤੀਸ਼ੀਲ ਲਹਿਰ ਸੀ।

ਉਸ ਯੁਗ ਵਿਚ ਸਮੇਂ ਦੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਤੇ ਸਾਮੰਤੀ ਰਾਜਵਾੜੇ ਹਾਕਮ ਆਪਣੇ ਲੋਟੂ ਤੇ ਜਾਬਰ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਹੱਕੀ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ “ਰਬੀ ਬਖਸ਼” ਪਰਚਾਰਦੇ ਸਨ। ਪੁਰਾਤਨ ਧਾਰਮਿਕ ਆਗੂ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਵਿਚ ਸਫਲ ਹੋ ਚੁਕੇ ਸਨ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਰਾਜਿਆਂ ਨੂੰ ਰਾਜ ਤਪ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਮਿਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਭਾਂਤ ਦੀਆਂ ਕਹਾਵਤਾਂ “ਤਪੋਂ ਰਾਜ ਰਾਜੋਂ ਨਰਕ” ਆਮ ਪ੍ਰਚਲਤ ਸਨ।

ਕਲਕਾਤੀ ਰਾਜੇ ਕਸਾਈ

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਇਸ ਭਾਂਤ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦੀ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਡੰਕੇ ਦੀ ਚੋਟ ਤੇ ਵੰਗਾਰਿਆ ਤੇ ਉਕਾ ਹੀ ਰੱਦ ਕੀਤਾ। ਉਹਨਾਂ ਸਮੇਂ ਦੇ ਰਾਜਿਆਂ ਤੇ ਹਾਕਮਾਂ ਨੂੰ “ਰਾਜੇ ਬੀਹ ਮੁਕੱਦਮ ਕੁੱਤੇ, ਜਾਇ ਜਗਾਇਣ ਬੈਠੇ ਸੁੱਤੇ” ਆਖਿਆ। ਉਹਨਾਂ ਇਹਨਾਂ ਸਾਮੰਤੀ ਰਾਜਿਆਂ ਦੀ ਕਥਿਤ ਰੱਬੀ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਦਾ ਅੰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਸਲੀ ਜਾਬਰ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਲਈ, ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਸਮੂਹ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਨੂੰ “ਸੱਚਾ ਪਾਤਸ਼ਾਹ” ਅਤੇ “ਕੋਈ ਹੋਰ ਸਮਾਨ ਨਹੀਂ ਰਾਜਾ ਐਲਾਨ ਕੇ ਮਾਤ ਲੋਕ ਦੇ ਕੁਕਰਮੀ ਰਾਜਿਆਂ ਨੂੰ “ਭੂਠੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ” ਘੋਸ਼ਤ ਕੀਤਾ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਕੇਵਲ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਹੀ ਪ੍ਰਗਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਸਗੋਂ ਜਦੋਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੀ ਘੜੀ ਆਈ ਤਾਂ ਆਪ ਨੇ ਬਾਬਰ ਦੇ ਭਾਰਤ ਉਤੇ ਹਮਲੇ ਦੀ “ਪਾਪ ਕੀ ਜੰਵ ਲੈ ਕਾਬਲੋਂ ਧਾਇਆ, ਜੋਗੀ ਮੰਗੇ ਦਾਨ ਵੇ ਲਾਲੋਂ” ਨਾਲ ਤੁਲਨਾ ਕੀਤੀ। ਜਦੋਂ ਜਰਵਾਣੇ ਬਾਬਰ ਦੀ ਫੌਜ ਨੇ ਮਾਸੂਮਾਂ ਤੇ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਕਤਲਾਮ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਬੜੇ ਕਠੌਰ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਉਤੇ ਵੀ ਇਹ ਆਖ ਸਖਤ ਗਿਲਾ ਕੀਤਾ, “ਏਤੀ ਮਾਰ ਪਈ ਕੁਰਲਾਨੈ, ਤੈਂ ਕੀ ਦਰਦ ਨਾ ਆਇਆ ?” ਬਾਬਰ ਨੇ ਇਹ ਦੁਰਕਾਰ ਪਾਉਣ ਕਾਰਨ ਹੀ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਜੇਹਲਖਾਨੇ ਦੇ ਕਸ਼ਟ ਆਪਣੇ ਸੁਖ ਸਰੀਰ ਉਪਰ ਝੱਲਣੇ ਪਏ।

ਗਰੀਬ ਕੀ ਰੱਖਿਆ

ਫੇਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਜਹਾਂਗੀਰ ਦੇ ਰਾਜ ਨਾਲ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਟੱਕਰ ਲਈ। ਜਦੋਂ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਸੰਤ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਬਾਰੇ ਪੁਛਿਆ ਤਾਂ ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਫੁਰਮਾਇਆ :

“ਬਾਤਨ ਫਕੀਰੀ,
ਜ਼ਾਹਰ ਅਮੀਰੀ,
ਸਬਤਰ ਗਰੀਬ ਕੀ ਰੱਖਿਆ,
ਜਰਵਾਨੇ ਕੀ ਭਿਖਿਆ”

17ਵੀਂ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਦੇ ਅੰਤਲੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਔਰੰਗਜ਼ੇਬ ਦੇ ਜ਼ੁਲਮ ਰਾਜ ਨਾਲ ਟੱਕਰ ਲੈਣ ਲਈ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਕੀਤੀ। ਉਹਨਾਂ ਜਿਥੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਧਾਰੀ ਸਿੰਘ ਸਾਜੇ, ਉਥੇ ਸਹਿਜਧਾਰੀ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦਾ ਹੀ ਐਂਗ ਮੰਨਿਆ, ਅਜੇ ਬੜੇ ਦਿਨ ਹੀ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ ਸ: ਖੁਸ਼ਵੰਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦਸਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੇ ਆਪਣੇ ਹੱਥੀਂ ਲਿਖਿਆ ਹੁਕਮਨਾਮਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿਚ ਨਿਮਨ ਸ਼ਬਦ ਅੰਕਤ ਹਨ :

“ਇਹ ਭਾਈ ਮੇਹਰ ਚੰਦ, ਕਰਮ ਚੰਦ ਤੇ ਧਰਮ ਚੰਦ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਤ ਗੁਰੂ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਦਾ ਨਾਂ ਦੁਹਰਾਉ — ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੁਹਾਡਾ ਜਨਮ ਸਿਧ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਗੇ — ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਖਾਲਸਾ ਹੋ।”

ਖਾਲਸਾ ਕੌਣ ?

ਦਸਮ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਨੇ ਜਿਥੇ ਖਾਲਸੇ ਦੀ ਰਹਿਤ, ਮਰਯਾਦਾ ਤੇ ਸਰੂਪ ਬਾਰੇ ਕਾਫੀ ਕੁਝ ਲਿਖਿਆ, ਉਥੇ ਉਹਨਾਂ ਖਾਲਸੇ ਦੇ ਮੂਲ ਲੱਛਣ ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਅੰਕਤ ਕੀਤਾ ਹੈ :

“ਖਾਲਸਾ ਜੋ ਨਿਰਧਨ ਕੋ ਪਾਲੇ, ਖਾਲਸਾ ਜੋ ਦੁਸ਼ਟ ਕੋ ਗਾਲੇ”

ਉਪਰੋਕਤ ਤੋਂ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਖਾਲਸੇ ਦੀ ਕੋਈ ਸੰਕੀਰਨ ਤਾਰੀਫ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਿਧਰੇ ਖਾਲਸਾ ਰਾਜ ਨੂੰ ਕੇਵਲ “ਸਿੱਖ ਰਾਜ” ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ :

“ਭੋੜੇ ਸੇ ਮੇਂ ਸ਼ੇਰ ਬਣਾਉਂ,
ਰਾਠਨ ਸੇ ਮੇਂ ਰੋਕ ਲੜਾਉਂ,
ਭੂਪ ਗਰੀਬਨ ਕੋ ਕਹਿਵਾਉਂ,
ਚਿੜੀਓ ਸੇ ਮੇਂ ਬਾਜ ਤੜਾਉਂ,

ਸਵਾ ਲਾਖ ਸੇ ਏਕ ਲੜਾਉਂ,
ਤਾਹਿ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਨਾਮ ਧਰਾਉਂ”

ਉਕਤ ਸਲੋਕ ਤੋਂ ਸਾਫ਼ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਇਕੱਲੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਭੂਪ (ਰਾਜੇ) ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਸਮੂਹ “ਗਰੀਬਨ” ਨੂੰ ਭੂਪ ਬਾਪਣ ਲਈ ਚੁਣਦੇ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਮੁਕਤੀ ਸੈਨਾ ਰੰਕਾਂ (ਮੁਜ਼ਾਰੇ-ਕਿਸਾਨਾਂ) ਉਤੇ ਆਧਾਰਤ ਸੀ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵੇਰੀ ਸਾਮੰਤੀ ਰਾਣ (ਜਗੀਰਦਾਰ) ਸਨ — ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਇਸ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਹੋ ਕੇ ਜਬਰ ਨਾਲ ਚੁਣ ਲਈ ਲੱਖਾਂ ਹਿੰਦੂ ਸਿੰਘ ਸਜੇ ਤੇ ਕਈ ਮੁਸਲਮਾਨ ਵੀ ਸਿੱਖ ਸਵਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ। ਇਹ ਸੀ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦਾ “ਸੰਤ ਖਾਲਸਾ” ਜੋ ਸੀਸ ਤਲੀ ਉਤੇ ਰਖਕੇ ਨਿਰੰਤਰ 100 ਸਾਲ ਤਕ ਅਕਹਿ ਕਸ਼ਟ ਝੱਲ ਮੁਗਲ ਜਬਰ ਵਿਰੁਧ ਚੁਝਿਆ ਤੇ ਇਸ ਤੇ ਇਸ ਮਹਾਨ ਜਨਤਕ ਸੰਘਰਸ਼ ਵਿਚ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਦਾ ਸਿਰ, ਨਾਤਾਣਿਆਂ ਦਾ ਤਾਣ, ਨਾਂ ਓਟਿਆ ਦੀ ਓਟ, ਨਾਂ ਪੱਤਿਆਂ ਦੀ ਪੱਤ ਤੇ ਨਮਾਣਿਆਂ ਦਾ ਮਾਣ ਬਣਿਆ।

ਅਜੋਕੇ ਜਰਵਾਣੇ ਕੌਣ ?

ਆਓ ਹੁਣ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਦੇਖੀਏ ਕਿ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੇ ਨਾਂ ਉਤੇ ਭਰਵਾਰਦੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦ ਕਿਹੜੀ ਸਫ ਵਿਚ ਖੜੇ ਹਨ ?

ਅੰਤਰ-ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ ਉਤੇ ਅੱਜ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਜਰਵਾਣੀ ਤੇ ਅਤਿਆਚਾਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਮਰੀਕੀ ਸਾਮਰਾਜ ਤੇ ਇਸਦੇ ਸਹਾਇਕ ਹਨ, ਜਿਹਨਾਂ ਪਿਛਲੇ ਚਾਲੀ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਕੋਰੀਆ, ਵੀਅਤਨਾਮ, ਫਲਸਤੀਨ, ਨਿਕਾਰਗੁਆ, ਬੰਗਲਾ ਦੇਸ਼, ਦੱਖਣੀ ਅਫਰੀਕਾ ਆਦਿ ਵਿਚ ਬਾ ਪਰ ਬਾ ਕੌਮੀ ਸੁਰੰਤਰਤਾ ਲਈ ਚੁਝਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਘਾਟ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਮਲ ਵਿਚ ਜ਼ਿਆ-ਉਲ-ਹੱਕ ਵਰਗੇ ਗ਼ਦਾਰ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਭਾਈਵਾਲ ਹਨ।

ਸਾਡੇ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਅੰਦਰ ਸਰਕਾਰ ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਪਾਰਟੀ ਚਲਾਵੇ, ਰਾਜ ਦੀ ਅਸਲੀ ਸ਼ਕਤੀ ਵੱਡੇ ਸਕਮਾਏਦਾਰਾਂ, ਜਗੀਰਦਾਰਾਂ ਤੇ ਪੁੰਜੀਵਾਦੀ ਫਾਰਮਰਾਂ ਦੇ ਹਥ ਵਿਚ ਹੈ। ਲੋਟੂ ਵੱਡੇ ਵਪਾਰੀ, ਬਲੈਕੀਟੇ ਤੇ ਸਮਗਲਰ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਹੀ ਭਾਈਵਾਲ ਜਾਂ ਸੰਭਾਨ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਦੀ ਸਮੂਹ ਕਿਰਤੀ ਤੇ ਮੱਧ-ਵਰਦੀ ਜਨਤਾ, ਹਿੰਦੂ, ਸਿੱਖ, ਮੁਸਲਮਾਨ, ਈਸਾਈ, ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਲੁੱਟ-ਖੁੱਲ੍ਹ ਤੇ ਅਤਿਆਚਾਰ ਵਿਰੁਧ ਚੁਝ ਰਹੀ ਹੈ।

ਉਪਰੋਕਤ ਦੋਨਾਂ ਮੋਰਚਿਆਂ ਉਤੇ ਸਾਡੇ ਅਤਿਵਾਦੀ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦ ਸਾਮਰਾਜੀਆਂ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪਿੰਨੂਆਂ ਤੇ ਦੇਸੀ ਲੋਟੂ ਹਿਤਾਂ ਵਿਰੁਧ ਇਕ ਸ਼ਬਦ ਤਕ ਨਹੀਂ ਉਚਰਦੇ, ਸਗੋਂ ਉਲਟ ਉਹ ਖੁਦ ਜਰਵਾਣਿਆਂ ਤੇ ਲੋਟੂਆਂ ਦੀ ਸਫ ਵਿਚ ਖੜੇ ਹਨ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਉਹ ਮਜ਼ਲੂਮ, ਨਿਰਦੋਸ਼, ਨਿਰਾਣੇ ਹਿੰਦੂ ਤੇ ਸਿੱਖ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਉਤੇ ਮਾਰੂ ਵਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਮਾਨਵ ਸਭੇ ਏਕ

ਗੁਰਸਿੱਖੀ ਦਾ ਦੂਜਾ ਮੂਲ ਸਿਧਾਂਤ ਸਮੂਹ ਮਾਨਵਤਾ ਦੀ ਸਮਾਨਤਾ ਤੇ ਪ੍ਰਸਪਰ ਪਿਆਰ ਦਾ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨਾਂ ਦੀ ਸਾਰੀ ਸਿਖਸ਼ਾ ਵਿਚ ਕਿਸੀ ਧਰਮ, ਕੌਮ ਜਾਂ ਜਾਤ ਵਿਰੁਧ ਕਿਧਰੇ ਇਕ ਰਾਈ ਮਾਤਰ ਵੀ ਦਵੈਸ਼ ਦਾ ਅੰਸ਼ ਤਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕੁਲ ਖਲਕਤ ਨੂੰ ਇਕੋ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਸੰਭਾਨ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਉਹ ਬਾਰ ਬਾਰ ਉਚਰਦੇ ਹਨ; “ਏਕ ਪਿਤਾ ਏਕਸ ਕੇ ਹਮ ਬਾਰਕ”, “ਸਭ ਮੇਂ ਜੋਤ ਜੋਤ ਹੈ ਸੋਇ, ਤਿਸ ਕੇ ਚਾਨਣ ਸਭ ਮੇਂ ਚਾਨਣ ਹੋਇ”, ਤੇ “ਨਾ ਕੋ ਵੈਰੀ ਨਹੀਂ ਬਿਗਾਨਾ, ਸਗਲ ਸੰਗ ਹਮਕੇ ਬਣ ਆਈ” ਆਦਿ — ਇਸੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨੂੰ ਮੁਖ ਰਖਕੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਭਗਤੀ ਲਹਿਰ ਦੇ ਮੁਖ ਹਿੰਦੂ, ਮੁਸਲਮ ਤੇ ਅਫ਼ਤੂਰ ਸੰਤਾਂ ਦੀ ਬਾਣੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਇਸ ਪੱਖੋਂ ਕਬੀਰ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਇਹ ਸਲੋਕ ਭਾਵਪੂਰਕ ਹੈ :

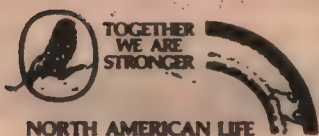
“ਅੱਵਲ ਅੱਲਾ ਨੂਰ ਉਪਾਇਆ, ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਸਭ ਬੰਦੇ,
ਏਕ ਨੂਰ ਤੇ ਸਭਿ ਜਗ ਉਪਜਿਆ, ਕੋਣ ਭਲੇ ਕੋਣ ਮੰਦੇ”।

ਇਸੀ ਸੋਚ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਕਥਨ “ਸਭੇ ਸਾਂਝੀਵਾਲ ਸਦਾਇਣ, ਕੋਊ ਨਾ ਦਿਸੇ ਬਾਹਰਾ ਜੀਓ”, ਤੇ ਸਿੱਖ ਅਰਦਾਸ ਦੇ ਅੰਤਲੇ ਸ਼ਬਦ “ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ, ਤੇਰੇ ਭਾਣੇ ਸਰਬਤ ਕਾ ਭਲਾ” ਸਿੱਖੀ ਦੇ ਇਸ ਸਰਬਤ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਸ਼ਰੇਣੀ, ਹਿੰਦੂ, ਸਿੱਖ, ਮੁਸਲਮ, ਈਸਾਈ, ਅਫ਼ਤੂਰ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ।

ਸਮੂਹ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਸਮਾਨਤਾ ਤੇ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਇਸ ਸਿੱਖ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨੂੰ ਮੁਗਲ ਸ਼ਹਿਨਸ਼ਾਹ ਆਪਣੇ ਮਾਮੰਤੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਲਈ ਇਕ ਮਾਰੂ ਖਤਰਾ ਸਮਝਦੇ ਸਨ ਜਿਸਦਾ ਖਰਾਖੇਜ ਮਿਟਾਉਣ ਲਈ ਇਕ ਪਾਸੇ ਉਹ ਸਿੱਖਾਂ ਉਪਰ ਸਖਤ ਜਬਰ ਕਰਦੇ ਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਮੁਸਲਮ ਜਨ ਸਾਧਾਰਨ ਨੂੰ ਗੁਮਰਾਹ

FLEXIBLE PREMIUM LIFE INSURANCE TAILOR-MADE

To your needs which you can afford.

INSURANCE FOR

- Personal
- Children
- Mortgage
- RRSP
- Group Insurance & Annuities

CONTACT

ਪਰਸਨਲ, ਬਿਜਨਿਸ, ਗਰੁੱਪ ਇਨਸ਼ੂਰੈਂਸ ਲੋੜਾਂ ਅਤੇ
ਵਾਈਨਿੰਗ ਪਲੈਨਿੰਗ ਲਈ

Ph. 270-2100

11420 Granville Ave. Richmond, B.C. V6Y 1R6

Nagra Insurance Agencies

ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਦਮਨ ਨੂੰ ਇਸਲਾਮੀ ਧਰਮ ਦਾ ਕੁਫਰ ਵਿਰੁਧ ਜਹਾਦ ਦਸਦੇ ਇਸ ਇਸਲਾਮੀ ਸ਼ਾਵਨਵਾਦੀ ਮਾਹੌਲ ਤੇ ਜਬਰ ਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹੁੰਦੇ ਵੀ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮਾਨਵ ਹਿਤ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦਾ ਪੱਲਾ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ, ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ :

— ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ ਰਖਣ ਲਈ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਇਕ ਮੁਸਲਮ ਸੰਤ ਮੀਆਂ ਮੀਰ ਜੀ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ ।

— ਸਾਰੇ ਧਰਮਾਂ ਤੇ ਜਾਤਾਂ ਨੂੰ ਸਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਚੌਥੀ ਪਾਸੀ ਦੁਆਰ ਰਖੇ ਤੇ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਦੀਦਾਰ ਦੀ ਖੁਲ੍ਹ ਦਿਤੀ ।

ਦਸਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤਕ ਇਸਲਾਮ ਦੇ ਨਾਂ ਉੱਤੇ ਮੁਗਲ ਹਾਕਮਾਂ ਦਾ ਅਤਿਆਚਾਰ ਨਵੀਆਂ ਸਿਖਰਾਂ ਛੋਹ ਚੁਕਿਆ ਸੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸ਼ਹੀਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਚੁਕੇ ਸਨ ਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਮੁਗਲ ਰਾਜ ਨਾਲ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਟੱਕਰ ਆਰੰਭ ਹੋ ਚੁਕੀ ਸੀ । ਜਿਸ ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਆਪਣਾ ਸਾਰਾ ਸਰਬੰਸ ਵਾਰ ਦਿਤਾ ਸੀ ਏਥੇ ਵੱਡੇ ਦੁਖਾਂਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਦਸਮ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਬਾਣੀ ਵਿਚ ਕਿਧਰੇ ਇਸਲਾਮੀ ਧਰਮ ਜਾਂ ਮੁਸਲਮ ਜਨਤਾ ਵਿਰੁਧ ਘਿਰਨਾ ਦਾ ਇਕ ਸ਼ਬਦ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ । ਉਹ ਫੇਰ ਵੀ ਸਰਬਤ ਦਾ ਤਲਾ ਹੀ ਲੈਂਦੇ ਰਹੇ ।

ਮੁਸਲਮ ਬਰਧਾਨ

ਇਹੋ ਕਾਰਨ ਸੀ ਜਿਥੇ ਲੱਖਾਂ ਪੀੜਤ ਹਿੰਦੂ ਸਿੰਘ ਸਜ ਰਹੇ ਸਨ, ਉਥੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਅਨੇਕਾਂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਪ੍ਰੇਰਕਾਰ ਤੇ ਬਰਧਾਨ ਵੀ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਖੜੇ ਸਨ ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ ਭੰਗਾਣੀ ਦੇ ਯੁਧ ਵਿਚ ਸਿੰਘਾਂ ਨਾਲ ਮੇਧੇ ਨਾਲ ਮੇਧਾ ਜੋੜ ਕੇ ਸਚੇਂ ਵਾਲੇ ਸਾਈਂ ਭੁਧ ਸ਼ਾਹ ਦੇ 700 ਮੁਸਲਮਾਨ ਮਰੀਦ ਤੇ ਚਾਰੇ ਪੁਤਰ ਸ਼ਾਹੀ ਫੌਜਾਂ ਵਿਰੁਧ ਲੜੇ ਜਦੋਂ ਅਨੇਕ ਕਸ਼ਟ ਝਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਤੇ ਹੋਰ ਸਿੰਘਾਂ ਨੇ ਅਨੰਦਪੁਰ ਦਾ ਕਿਲ੍ਹਾ ਛੱਡ ਮਾਲਵੇ ਵੱਲ ਚਾਲੇ ਪਾਏ ਤਾਂ ਸ਼ਾਹੀ ਫੌਜ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ ਉਸ ਖਤਰਨਾਕ ਅਵਸਥਾ ਵਿਚ ਭੱਟਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਪਨਾਹ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਇਕ ਮੁਸਲਮਾਨ ਪਠਾਨ ਸਰਦਾਰ ਸੀ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਚਮਕੌਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਗੜ੍ਹੀ ਦੇ ਸ਼ਾਹੀ ਫੌਜ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿਚੋਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ “ਉਚਦਾ ਪੀਰ” ਬਣਾ ਕੇ ਬਾਹਰ ਲਿਜਾਣ ਵਾਲੇ ਦੋ ਮੁਸਲਮਾਨ ਤਰਾ ਨਬੀ ਖਾਂ ਤੇ ਗਨੀ ਖਾਂ ਸਨ ਮਾਛੀਵਾੜੇ ਦੇ ਜੰਗਲ ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਮੁਗਲ ਫੌਜ ਦੀ ਇਕ ਟੁਕੜੀ ਨੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਮੁੜ ਘੇਰ ਲਿਆ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਕਰਨ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਬਚਪਨ ਦੇ ਫਾਰਸੀ ਦੇ ਉਸਤਾਦ ਮੌਲਵੀ ਨੂਰ ਦੀਨ ਨੂੰ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਪਹਿਚਾਣ ਕੇ ਵੀ ਇਹ ਕਹਿ ਦਿਤਾ ਕਿ ਇਹ “ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਨਹੀਂ ਹੈ” । ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਇਹ “ਮਾਨਵ ਸਭੇ ਏਕ” ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਹੀ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਭਾਈ ਘਨੱਈਆ ਜੀ ਰਣਭੂਮੀ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਤੇ ਮੁਸਲਮਾਨ ਸਮੂਹ ਜ਼ਖਮੀਆਂ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਪਾਣੀ ਪਲਾਉਂਦੇ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਮਰਹਮ ਪੱਟੀ ਕਰਦੇ ਸਨ ਇਸ ਦਰਿਸ਼ਟੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦਸਮ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੀ ਬਾਣੀ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਕਰਦੀ ਹੈ :

ਏਕ ਹੀ ਸਰੂਪ ਸਭੇ

“ਦੇਹਰਾ ਮਸੀਤ ਸੋਈ,
ਪੁਜਾ ਓ ਨਮਾਜ ਓਈ ।
ਮਾਨਵ ਸਭੇ ਏਕ ਪੈ,
ਅਨੇਕ ਕੇ ਪ੍ਰਭਾਓ ਹੈ ।

ਦੇਵਤਾ, ਅਕੱਠ, ਜਛ,
ਤੁਰਕ, ਗੰਧਰਵ, ਹਿੰਦੂ,
ਨਿਆਰੇ ਨਿਆਰੇ ਦੇਸਨ ਕੇ,
ਭੁਸ ਕੇ ਪ੍ਰਭਾਓ ਹੈ —

ਏਕੇ ਨੈਨ, ਏਕੇ ਕਾਨ,
ਏਕੇ ਦੇਹ ਏਕੇ ਬਾਨ ।
ਖਾਰ, ਬਾਦ, ਆਬ ਓ,
ਆਤਸ਼ ਕਾ ਰਲਾਓ ਹੈ ।

ਅੱਲ੍ਹਾ ਅਭੇਖ ਸੋਈ
ਪੁਰਾਨ ਓ ਕੁਰਾਨ ਓਈ,
ਏਕ ਹੀ ਸਰੂਪ ਸਭੇ
ਏਕ ਹੀ ਬਣਾਓ ਹੈ ।

ਹੁਣ ਆਓ ਦਸਮ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੇ ਸਮੂਹ ਪੀੜਤ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਛਾਤੀ ਨਾਲ ਲਾਉਣ ਤੇ “ਮਾਨਸ ਕੀ ਜਾਤਿ ਸਭੇ ਏਕ ਈ ਪਹਿਚਾਨਬੇ” ਦੇ ਉਚੇ ਸੁਚੇ ਆਦਰਸ਼ਾਂ ਦਾ ਅਜੋਕੇ ਅਤਿਵਾਦੀ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦਾਂ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨਾਲ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰੋ —

ਮਾਰਚ 1986 ਦੇ ਅੰਤਲੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਦੀ

“ਪੰਥਕ ਪੰਜ ਮੈਂਬਰੀ ਕਮੇਟੀ” ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਤੋਂ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਨਾਲ ਹੀ ਇਕ ਚਿੱਠੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿਚ ਦਰਜ ਹੈ ਕਿ ਉਹ “ਸਮੂਹ ਸਰਕਾਰੀ ਪਿਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਹਿੰਦੂਆਂ” ਨੂੰ ਤਾੜਨਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ “ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਕੁਕਰਮਾਂ ਨੂੰ ਅੱਖੋਂ ਪਰੋਖੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਏਗਾ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸੁਧਾਈ (ਭਾਵ ਕਤਲ) ਜ਼ਰੂਰ ਕੀਤੀ ਜਾਏਗੀ” ਹਿੰਦੂ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਦਾ ਅਧੇ ਹਨ । ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਭਾਗੀ ਗਿਣਤੀ ਨੇ ਵੱਟਾਂ ਪਾ ਕੇ ਬਰਨਾਲਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਅਕਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਈ ਹੈ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਦੇ ਸਵਾਲ ਤੇ ਸਾਰੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਅਤਿਵਾਦ ਦੇ ਵਿਰੁਧ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਹਨ । ਇਸ ਲਈ ਸਾਫ਼ ਹੈ ਕਿ ਪੰਥਕ ਕਮੇਟੀ “ਸੁਧਾਈ” ਇਹਨਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਦੀ ਹੀ ਕਰੇਗੀ, ਕਿਸੀ ਦੀ ਅਜ ਕਿਸੀ ਦੀ ਕਲ੍ਹ, ਫੇਰ ਸੋਚੋ ਬਚਿਆ ਕੌਣ ?

“ਮਲੇਛ ਖਾਲਸਾ”

1983 ਵਿਚ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦਾਂ ਦੇ ਮੁਖੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਸਰੋਤ ਸੰਤ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲੇ ਦੀ ਛਤਰ ਛਾਇਆ ਹੋਣ ਸਰਬ ਹਿੰਦ ਸਿੱਖ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਨੇ ਇਕ ਘੋਸ਼ਨਾ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਮੁਖ ਵੇਰੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਰਦਾਨੇ ਸਨ — ਪਹਿਲੇ ਨੰਬਰ ਉੱਤੇ ਹਿੰਦੂ ਸਮਰਾਜ ਭਾਵ ਸਮੂਹ ਹਿੰਦੂ ਵਸੋਂ — ਇਸ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਸੰਤ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲੇ ਨੇ ਹਿੰਦੂ ਲਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਇਕ ਇਕ ਸਿੱਖ (ਸ਼ੇਰ) ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਕੇਵਲ ਪੈਂਤੀ ਪੈਂਤੀ ਹਿੰਦੂ (ਭੇਡਾਂ) ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ । ਦੂਜੇ ਨੰਬਰ ਦੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਗਿਣੇ ਗਏ, ਉਹ ਭਾਰਤ ਦੇ ਵੀ ਸੰਸਾਰ ਭਰ ਦੇ ਵੀ, ਭਾਵੇਂ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀਆਂ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਤੀਸਰੇ ਹਿੱਸੇ ਤੇ ਰਾਜ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਹਰ ਥਾਵੀਂ ਪੀੜਤ ਜਨਤਾ ਹਿਤ ਚੁਝਦੀਆਂ ਹਨ । ਤੀਸਰੇ ਨੰਬਰ ਉੱਤੇ ਉਹ ਸਾਰੇ ਸ਼ਤਰੂ ਗਿਣੇ ਸਨ ਜੋ ਕਿਸੀ ਵੀ ਦੇਹਧਾਰੀ ਗੁਰੂ ਨੂੰ ਮੰਨਦੇ ਹੋਣ, ਭਾਵ ਸਾਰੇ ਰਾਧਾ ਸਵਾਮੀ, ਨਾਮਧਾਰੀ, ਨਿਰੰਕਾਰੀ ਆਦਿ — ਆਖਰ ਵਿਚ ਸਿੱਖ “ਪੰਥ ਦੇ ਗਦਾਰ” ਰਖੇ ਗਏ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਇਕ ਸਮੇਂ ਸ਼ਹੀਦ ਸੰਤ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਨਾਲ ਬਾਦਲ ਤੇ ਟੋਹੜਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ, ਅਜ ਕਲ੍ਹ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਨੰਬਰ ਕੁਝ ਪਿਛੇ ਹੈ ਤੇ “ਗਦਾਰ” ਦੀ ਲਿਸਟ ਵਿਚ ਸਰਦਾਰ ਬਰਨਾਲਾ, ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਮੂਹ ਗਮਾਇਤੀ ਹਨ ।

ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚੋਂ ਕੁਝ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਉਠਦੇ ਹਨ —

(1) ਕੀ ਕਿਸੀ ਵੀ ਸਿੱਖ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਕਿਸੀ ਦੂਸਰੇ ਧਰਮ ਦੇ ਸਮੂਹ ਪ੍ਰੇਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦੁਸ਼ਮਣ ਗਿਣਿਆ ? (2) ਕੀ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਅਸਹਿਮਤ ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਗਦਾਰੀ ਦੇ ਫਤਵੇ ਸਾਦਰ ਕਰਕੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਕਤਲ ਕਰਵਾਏ ? ਕੀ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਂ ਨੇ ਦੇਹ ਧਾਰੀ ਗੁਰੂਆਂ ਦੀ ਮਾਣਤਾ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਵੇਰੀ ਗਰਦਾਨਿਆ ? ਉਪਰੋਕਤ ਸਮੂਹ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਉਤਰ ਨਵੀਂ ਵਿਚ ਹੀ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ।

ਫੇਰ ਕਿਸ ਗੁਰੂ ਦੇ ਸਿੱਖ ਹਨ ਇਹ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦ ਅਤਿਵਾਦੀ ? ਅਵਸ਼ ਹੀ ਦਸ ਸਿੱਖ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੇ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਗੱਲ ਉਲਟੀ ਹੈ, ਔਰੰਗਜ਼ੇਬ ਆਖਦਾ ਸੀ ਮੁਸਲਮਾਨ ਬਣੇ ਨਹੀਂ ਤੇ ਮਰਨਾ ਕਬੂਲ ਕਰੋ । ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦ ਆਖਦੇ ਹਨ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਮੰਨੋ ਨਹੀਂ ਤੇ ਮਰਨਾ ਕਬੂਲ ਕਰੋ — ਮੀਰ ਮੰਨੂੰ ਜਨਤਾ ਹਿਤ ਚੁਝਦੇ ਇਕ ਇਕ ਬਾਗੀ ਸਿੱਖ ਤੇ ਉਸਦੇ ਪ੍ਰਵਾਰ ਨੂੰ ਕਤਲ ਕਰਦਾ ਸੀ । ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦ ਇਕ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਭਾਲਦੇ ਹਨ ਤੇ ਉਸਦਾ ਤੇ ਲਗਦੀ ਵਾਹ ਉਸਦੇ ਪ੍ਰਵਾਰ ਦਾ ਕਤਲ ਕਰਦੇ ਹਨ । ਉਪਰੋਕਤ ਤੋਂ ਪਾਠਕ ਆਪ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਕਰਨ ਕਿ ਇਹ ਸਿੱਖ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਔਰੰਗਜ਼ੇਬ ਦੇ !

ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਕਈ ਵੇਰੀ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਮੌੜ ਆਏ ਹਨ ਜਿਥੇ “ਸੰਤ ਖਾਲਸੇ” ਦੀ ਥਾਂ “ਮਲੇਛ ਖਾਲਸਾ” ਪ੍ਰਧਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਗਿਆ ਸੀ । ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮੌਤ ਪਿਛੋਂ ਵੀ “ਮਲੇਛ ਖਾਲਸੇ” ਦੀ ਚੜਤ ਹੋਈ ਸੀ ਤੇ ਇਸ ਨੇ ਬੁਰਫਾਗਰਦੀ ਰਾਹੀਂ ਸਿੱਖ ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਤੇਲ ਦਿਤਾ ਸੀ । ਅਹਿਮਦ ਸ਼ਾਹ ਅਬਦਾਲੀ ਦੇ ਹਮਲਿਆਂ ਸਮੇਂ “ਸੰਤ ਖਾਲਸਾ” ਨੇ ਉਸ ਵਿਰੁਧ ਜੀਵਨ-ਮਰਨ ਦਾ ਘੋਲ ਲੜਿਆ । ਪਰ ਮਾਲਵੇ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਸਿੱਖ ਰਿਆਸਤਾਂ ਦੇ ਰਾਜੇ ਅਬਦਾਲੀ ਦੇ ਪੈਰੀਂ ਪਏ । ਇਸ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿਚ ਜਿਹੜੇ ਨਾਮਧਾਰੀ ਸਿੱਖ ਆਗੂ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਉੱਤੇ ਕਾਬਜ਼ ਸਨ, ਉਹਨਾਂ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਗਦਰੀ ਸੂਰਬੀਰਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਗਾਵਤ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਨੇ ਵਾਸੀਆਂ ਤੇ ਕਾਲੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਦਿਤੀਆਂ ਸਨ, ਨੂੰ ਅਸਿੱਖ ਕਰਾਰ ਦਿਤਾ ਸੀ ਤੇ ਇਹਨਾਂ ਹੀ ਮਹਾਂਪੁਰਸ਼ਾਂ ਨੇ ਜਲ੍ਹਿਆਂਵਾਲੇ ਬਾਗ ਦੇ ਕਾਤਲ ਜਨਰਲ ਡਾਇਰ ਨੂੰ ਸਰੋਪਾ ਦਿਤਾ ਸੀ । 1947 ਵਿਚ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸਿੱਖ ਫਸਾਦੀਆਂ ਨੇ ਦੂਜੇ ਫਿਰਕੇ ਦੇ ਮਾਸੂਮ ਤੇ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਕਤਲੇਆਮ ਤੇ ਲੁੱਟਮਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਉਹ ਵੀ “ਮਲੇਛ ਖਾਲਸੇ” ਦਾ ਹੀ ਪ੍ਰਤੀਕ ਸੀ ।

ਅਜ ਦੇ ਸਾਡੇ ਭੁਲਝ ਅਤਿਵਾਦੀ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦ “ਸੰਤ ਖਾਲਸੇ” ਦੇ ਨਹੀਂ “ਮਲੇਛ ਖਾਲਸੇ” ਦੇ ਪੈਰ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਚਲ ਰਹੇ ਹਨ । ਇਤਿਹਾਸਕ ਪੱਖ ਤੋਂ ਬੁਰਫਾਗਰਦੀ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਕਈ ਵੇਰ ਖੋਹ ਉਡਾਈ ਤੇ ਖੁਆਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਸਵਲ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਹੋਈ, ਇਹੀਓ ਹਸਰ ਇਸਦਾ ਹੁਣ ਦੇ ਜੁਗ

ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ ਜੀਉ,

ਸਤਿ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ । ‘ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ’ ਬਾਰੇ ਮੇਰੇ ਭੁਲੇਖੇ ਦੂਰ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਦਰਪਣ ਇਕ ਅਗਾਂਹ ਵਧੂ, ਲੋਕ-ਤੰਤਰੀ ਪਰਚਾ ਪਰਤੀਤ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ । ਜਿਸ ਵਿਚ ਹਰ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ, ਜੋ ਤੰਦਰੁਸਤ ਹੋਵੇ, ਲਈ ਥਾਂ ਦਿਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ।

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਇਸ ਪਰਚੇ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਹਰਮਨ ਪਿਆਰਾ ਬਣਾਵੇ, ਤਾਕਿ ਇਹ ਲੋਕ-ਹਿਤ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਆਵਾਜ਼ ਉਚੀ ਕਰ ਸਕੇ ।

ਇਕ ਸਮਾਜਕ ਲੇਖ ‘ਜੋੜੀਆਂ ਜਗ ਬੋੜੀਆਂ’ ਛਾਪਣ ਲਈ ਭੇਜ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਛਾਪ ਕੇ ਪੰਨਵਾਦੀ ਬਣਾਉਣਾ ।

ਆਪਜੀ ਦਾ ਸ਼ੁਭਚਿੰਤਕ
ਬੀ. ਐਸ. ਗਰੇਵਾਲ ।

ਜੋੜੀਆਂ ਜਗ ਬੋੜੀਆਂ

ਬੀ. ਐਸ. ਗਰੇਵਾਲ (ਪ੍ਰਿ: ਗੋਟਾਇਰਡ)

ਮਲੂਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਜੀਵ ਦੀ ਪਰਗਤੀ ਅਤੇ ਹੋਂਦ ਕਾਇਮ ਰਖਣ ਲਈ ਜੋੜੀਆਂ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀਆਂ, ਜੋ ਉਸਦੇ ਹੁਕਮ (ਨਿਯਮਾਂ) ਅਧੀਨ ਕਾਰ-ਵਿਹਾਰ, ਜਨਮ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਮਰਨ ਤੱਕ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ । ਜੀਵਾਂ ਵਿਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਤਮ ਜਾਤੀ ਮਨੁੱਖ (ਇਨਸਾਨ) ਜਾਤੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਜਾਤੀ ਨੂੰ ਸਰੀਰ ਅਤੇ ਮਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਦਿਮਾਗ (ਅਕਲ) ਅਤੇ ਆਤਮਾ (ਜੋਤ) ਭੀ ਬਖਸ਼ੀਆਂ ਹਨ । ਮਨੁੱਖ ਜਾਤੀ ਲਈ ਵਿਆਹ (ਸ਼ਾਦੀ) ਇਕ ਮਹਿਤਵ ਸਮਾਜਕ ਲੋੜ ਹੈ । ਇਸ ਸਮਾਜਕ ਲੋੜ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਪੁਰਸ਼ - ਪਰਧਾਨ ਸਮਾਜ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹਿਤਾਂ ਲਈ ਵਿਆਹ ਨੂੰ ਧਾਰਮਕ ਰੰਗਤ ਦੇ ਦੇ ਇਸ ਨੂੰ ਅਟੁਟ ਬਨਾਉਣ ਲਈ ਸੰਜੋਗ ਨੂੰ ਹੁਰੋਂ ਲਿਖਿਆ, ਮਿਥਿਆ ਹੋਇਆ ਦਰਸਾਇਆ ਹੈ । ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਪੇਟਾਂ 'ਚ ਪਏ ਬੱਚਿਆਂ ਜਾਂ ਬਾਲ ਵਿਵਾਹ ਕਰ ਦਿਤੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ । ਜਿਉਂ ਜਿਉਂ ਜਾਗਰਤੀ ਆਉਂਦੀ ਗਈ, ਧਾਰਮਿਕ ਸੋਚ ਦੇ ਨਾਲ ਸਮਾਜਕ, ਆਰਥਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕੋਣ ਭੀ ਅਪਨਾਏ ਜਾਣ ਲਗ ਪਏ । ਪਰ ਹਾਲੇ ਤਕ ਮਾਨਸਕ ਤੇ ਆਤਮਕ ਪਖੋਂ ਵਿਆਹ ਨੂੰ ਸੋਚਿਆ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਜਾਂਦਾ ਹੈ । ਇਸ ਸੋਚ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਜੋੜੀਆਂ ਜਗ ਬੋੜੀਆਂ ਹੀ ਰਹਿਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਨਰਤ ਬਥੇਰੇ ਹੋਣਗੇ । ਅਤੇ ਇਸ ਕਰਕੇ ‘ਇਕ ਜੋਤ ਦੋ ਮੂਰਤੀ’ ਹੋਣਾ ਅਸੰਭਵ ਹੋਵੇਗਾ । ਜੋ ਕਿ ਇਕ ਆਦਰਸ਼ ਵਿਆਹ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ । ਇਸ ਆਦਰਸ਼ ਸੰਜੋਗ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਵਿਆਹ ਨੂੰ ਸਮਾਜਕ, ਆਰਥਕ ਅਤੇ ਧਾਰਮਕ ਪਖੋਂ ਅਪਨਾਉਣ ਦੀ ਥਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਮਾਨਸਕ, ਆਤਮਕ ਅਤੇ ਵਿਗਿਆਨਕ ਪਖੋਂ ਅਪਨਾਈਏ । ਇਕ ਜੋਤ ਵਾਲੀ ਜੋੜੀ ਉਹ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ । ਜਿਸ ਇਸਤਰੀ ਪੁਰਸ਼ 'ਚ ਸੋਚ, ਸੁਭਾ ਅਤੇ ਸਰੀਰਕ ਇਕ-ਸੁਰਤਾ ਹੋਵੇਗੀ । ਜਿਸ ਵਿਚ ਸਾਂਝ ਹੋਵੇਗੀ ਪਿਆਰ ਦੀ, ਜੀਵਨ ਮਨੋਰਥ ਦੀ ਅਤੇ ਇਸ ਮਨੋਰਥ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਸਾਂਝੇ ਉਦਮ ਅਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਦੀ । ਵਰਤਮਾਨ ਸਥਿਤੀ ਚਿੰਤਾ-ਜਨਕ ਅਤੇ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਸਿਧ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ । ਕਿਉਂਕਿ ਜੋੜੀ ਦੀ ਚੋਣ ਅਤੇ ਵਿਆਹ ਦੀ ਰਸਮ 'ਚ ਲੋਭ - ਮੋਹ ਤੇ ਅਹੰਕਾਰ ਪਰਧਾਨ ਹਨ । ਜਾਤ ਬਰਾਦਰੀ ਅਤੇ ਆਰਥਕ ਲਾਭ ਮੁੱਖ ਰਖੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ । ਸੀਰਤ ਨਾਲੋਂ ਸੂਰਤ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ । ਮਿਠਤ ਨੀਮੀ ਨੂੰ ਗੁਣ ਚੰਗਿਆਈਆਂ ਦਾ ਤੌਤ ਸਮਝਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ । ਨਤੀਜਾ ਸਭ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੈ । ਕਸੂਰਵਾਰ ਵਧੇਰੇ ਕਰਕੇ ਮਾਪੇ ਹਨ । ਮਾਪਿਆਂ 'ਚੋਂ ਵਧੇਰੇ ਕਸੂਰ ਇਸਤਰੀ (ਸਸ - ਮਾਂ - ਭੈਣ) ਜਾਤ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਆਪਣੀ ਜਾਤ (ਜਮਾਤ) ਨਾਲ ਵਧੀਕੀ ਕਰ ਰਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ । ਦਾਜ ਦੇ ਲੋਭ ਨੇ, ਸੁਭਾਵਾਂ ਦੇ ਪਾੜੇ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਨਾ-ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਵਿਤਕਰੇ ਕਾਰਨ, ਸ਼ਾਦੀਆਂ, ਬਰਬਾਦੀਆਂ ਬਣ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ । ਸਵਰਗ ਤੋਂ ਨਰਕ, ਪਿਆਰ ਤੋਂ ਨਫਰਤ, ਜੋੜੀ ਤੋਂ ਨਰਤ ਅਤੇ ਜਿੰਦਗੀ ਤੋਂ ਮੌਤ, ਕਈ ਵਾਰ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਖਲੋਂਦੀ ਹੈ । ਬੱਚੇ ਪੈਦਾ ਤਾਂ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਪਰ ਪਲਦੇ, ਸਾਹ ਘੁਟੇ ਮਾਹੌਲ 'ਚ ਹਨ । ਸਖਸ਼ੀਅਤਾਂ ਬਣਦੀਆਂ ਨਹੀਂ, ਪਰਗਤੀ ਹੁੰਦੀ ਨਹੀਂ, ਸੁਖ ਸ਼ਾਂਤੀ, ਅਮਨ ਚੈਨ ਅਤੇ ਜੀਵ ਪਰਗਤੀ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਜੋੜੀਆਂ ਬਣਣ ਬਨਾਉਣ ਵੇਲੇ ਇਨਸਾਨੀ ਕਦਰ-ਕੀਮਤਾਂ, ਗੁਣ-ਚੰਗਿਆਈਆਂ, ਮਾਨਸਕ ਅਤੇ ਆਤਮਕ ਇਕ ਸੁਰਤਾ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਆਧਾਰ ਬਣਾਈਏ ।

ਨਿਰੋਲ ਸਰੀਰਕ -ਖਿਚ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਈ ਪਿਆਰ ਖਿਚ ਭੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ । ਜੋੜੀ ਬਣਣ ਦਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ । ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਆਰਜ਼ੀ
ਕਾਮੀ ਪੰਨਾ 14 ਉੱਤੇ

ਵਿਚ ਹੋਵੇਗਾ, ਇਸ ਲਈ ਹੋਰ ਕਿਸੀ ਉਗਾਹੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ । ਮਹਾਨ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਹੀ ਫਰਮਾ ਗਏ ਹਨ : “ਕੂੜ ਨਖੁੰਦੇ ਨਾਨਕਾ ਓੜਕ ਸੱਚ ਰਹੀ ।”

ਪਾਇਲ ਸਾਡੀ ਸੈਂਟਰ(1985) ਇੰਨਕ. ਸਰੀ-ਡੈਲਟਾ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿਚੋਂ :

- ਦਾਜ ਵਰੀ ਦਾ ਸਮਾਨ
- ਵਾਜ਼ਬ ਕੀਮਤ
- ਵੰਨ-ਸੁਵੰਨੇ ਭੀਜਾਈਨ
- ਲੇਟੇਸਟ ਵਰਾਇਟੀ
- ਲੈਣ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਪਾਇਲ ਸਾਡੀ ਸੈਂਟਰ ਦਾ ਨਾਂ ਚੇਤੇ ਰੱਖੋ

ਇੰਡੀਆ ਤੋਂ ਕੱਪੜਿਆਂ ਦੀ ਨਵੀਂ ਸ਼ਿਪਮੈਂਟ ਆ ਰਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਨਵੇਂ ਨਵੇਂ ਭੀਜਾਈਨਾਂ ਵਿਚ ਸੂਟ ਸਾਡੀਆਂ ਦੁਪੱਟੇ ਵੰਗਾਂ ਆਦਿ ਮਿਲਣਗੀਆਂ ਵਿਆਹ ਸ਼ਾਦੀਆਂ ਲਈ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੀ ਵਰਾਇਟੀ ਮਿਲੇਗੀ

9277 - 120 ਸਟਰੀਟ (ਸਕਾਟ ਰੋਡ) ਡੈਲਟਾ, ਬੀ. ਸੀ.

ਫੋਨ : 584-6011

ਪ੍ਰਮਾਣੁ ਹਥਿਆਰਾਂ ਨਾਲ ਲੈਸ ਅਮਰੀਕੀ ਜੰਗੀ ਜਹਾਜ਼ ਬੰਦਰਗਾਹ ਵਿਚ ਨਾ ਆਉਣ

ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਿਚ ਸੰਸਾਰ ਅਮਨ ਬਾਰੇ ਸਰਗਰਮ ਇਕ ਗਰੁਪ ਨੇ ਮੁਹਿੰਮ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਗਰੁਪ ਪ੍ਰਮਾਣੁ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿਚ ਕਾਫੀ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਮੁਜ਼ਾਹਰੇ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਯਾਦ ਰਹੇ ਕਿ ਅਮਰੀਕੀ ਜੰਗੀ ਜਹਾਜ਼ ਅਮ ਤੌਰ ਤੇ ਵੈਨਕੂਵਰ ਦੀ ਬੰਦਰਗਾਹ ਵਿਚ ਲੰਗਰ ਪਾਉਂਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਇਹ ਜੰਗੀ ਜਹਾਜ਼ ਪ੍ਰਮਾਣੁ ਹਥਿਆਰਾਂ ਨਾਲ ਲੈਸ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਾਸੀਆਂ ਲਈ ਤੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਇਕ ਵੱਡਾ ਖਤਰਾ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਭਰ ਹੈ ਕਿ ਅਚਾਨਕ ਕੋਈ ਵੀ ਐਸੀ ਘਟਨਾ ਵਾਪਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਇਲਾਕੇ ਦੀ ਤਬਾਹੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਗਰੁਪ ਵੈਨਕੂਵਰ ਨੂੰ ਇਸ ਸੰਭਾਵਿਤ ਤਬਾਹੀ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਤੇ ਇਹਨਾਂ ਜੰਗੀ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਬੰਦਰਗਾਹ ਵਿਚ ਆਉਣੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਇਕ ਦਸਤਖਤ ਮੁਹਿੰਮ ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਇਸ ਦਸਤਖਤ ਮੁਹਿੰਮ ਵਿਚ ਸਥਾਨਕ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਆਪਣੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨ। ਇਸ ਗਰੁਪ ਦਾ ਨਾਂ ਹੈ ਵੈਨਕੂਵਰ ਪੀਸ ਫਲੋਟਿਲਾ ਕੋਲੀਸ਼ਨ। ਇਹ ਗਰੁਪ ਲੇਅਰ ਮੈਨਲੈਂਡ ਦੇ ਮੇਅਰਾਂ ਨੂੰ ਜਿਹਨਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 23 ਹੈ ਤੇ ਕੌਂਸਲਰਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰੇਫਿਟ ਅਤੇ ਐਨ. ਡੀ. ਪੀ. ਐਮ. ਐਲ. ਏਜ਼ ਤੇ ਐਮ. ਪੀਜ਼ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਪ੍ਰਤੀਬੰਧ ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨ ਤਾਕਿ ਵੈਨਕੂਵਰ ਦੀ ਬੰਦਰਗਾਹ ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਜੰਗੀ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਆਉਣ ਨਾਲ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਸੰਭਾਵਿਤ ਤਬਾਹੀ ਤੋਂ ਬਚਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਹ ਅਮਨ ਕੋਲੀਸ਼ਨ ਅਮ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਹਨਾਂ ਹੀ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵੋਟਾਂ ਪਾਉਣ ਜੋ ਅਮਨ ਪੱਖੀ ਹੋਣ।

ਪੰਨਾ 13 ਦੀ ਕਾਪੀ

ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪੱਛਮੀ ਦੇਸ਼ਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਇਹ ਪਰਚਲਤ ਹੈ, ਤਲਾਕਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਚੋਲਿਆਂ, ਗਿਰਤਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਨਾਈਆਂ ਦੀ ਸਫਾਰਤ ਤੇ ਗਠ-ਜੋੜ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਹੁਣ ਇਸਤਿਹਾਰ-ਬਾਜ਼ੀ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ, ਚੋਣ ਕਰਨ ਵੇਲੇ, ਮਾਪੇ ਹੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜੀਵਨ-ਸਾਥੀ ਬਣਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਪੁਣ-ਪਰਤੀਤ ਘੱਟ ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਮਨੋ ਵਿਗਿਆਨਕ ਅਤੇ ਆਤਮਿਕ ਇਕਸੁਰਤਾ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਕਰਨ ਲਈ, ਮਨੋ ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਕ ਜੋੜ, ਦੋਵੇਂ ਪੁਰਤੀ 'ਵਰਗੀਆਂ ਜੋੜੀਆਂ' ਬਣਾਉਣ ਲਈ, ਕੋਈ ਐਸੇ ਜੋੜਾਂ, ਵਾਰਸ਼ੁਲਿਆਂ ਦੀਆਂ ਕਾਢਾਂ ਕੱਢਣ, ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਜੀਵਨ-ਸਾਥੀ ਬਣਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ, ਸੁਭਾਵਾਂ, ਸਮਝ-ਸੋਚਾਂ ਦੀ ਸਮਾਨਤਾ, ਇਕ ਸੁਰਤਾ ਅਤੇ ਯੋਗਤਾ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗ ਸਕੇ। ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਲੱਭ, ਮੋਹ, ਹੰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਫਲ ਜੋੜੀਆਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਅਤੇ ਪਿਛੋਂ ਰਾਹ ਦਾ ਰੋੜਾ ਨਾ ਬਣਨ ਦੇਣ। ਅਤੇ ਜੋੜੀਆਂ ਨੂੰ ਭੀ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਦੋ ਵਧੇਰੇ ਸੁਭਾਵਾਂ ਅਤੇ ਮਾਹੌਲ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹੁੰਦੇ ਹੋਣ। ਭੀ ਸਤ, ਸੰਤੋਖ, ਵਿਚਾਰ ਦੁਆਰਾ ਲਮੇਲ ਪੈਦਾ ਕਰਨ। ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਮਾਪਿਆਂ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਤੇ ਸੇਵਾ ਕਰਨੀ ਆਪਣਾ ਧਰਮ - ਫਰਜ਼ ਸਮਝਣ।

ਮੁਲੰਮਾ

- ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਧੀਰ -

ਨਹੀਂ, ਨਹੀਂ,
ਉੱਕਾ ਹੀ ਇਹ ਸੋਨਾ ਨਹੀਂ
ਸੋਨੇ ਦਾ ਭਲਾਵਾ ਹੈ।
ਮੁਲੰਮਾ ਹੈ
ਦਿਖਾਵਾ ਹੈ
ਜਗਮਗਾਉਂਦੀ ਅੱਖ ਵਾਲੇ
ਨਾਨਕ
ਬਬੀਰ

ਤੁਕਾ ਰਾਮ
ਚੰਡੀ ਦਾਸ
ਇਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਨੂਰ-ਭਰੀਆਂ
ਅੱਖਾਂ ਰਾਹੀਂ ਦੇਖ
ਭੇਖ ਹੈ ਇਹ, ਨਿਰਾ ਭੇਖ।

-0-

ਭੱਠ ਦਿਤਾ
ਰਾਖਸ਼ਾਂ ਨੇ
ਭੇਰੇ ਅਗੇ
ਸੋਨੇ ਦੇ ਭਲਾਵੇ ਵਾਲਾ
ਝੁਣ ਮਿਰਗ
ਰੋਨੂੰ ਗਲਤੀ ਲਗ ਰਈ
ਰੋਨੂੰ, ਵਰਤਮਾਨ ਵਿਚੋਂ,
ਸੁਟ ਦਿਤਾ ਰਾਖਸ਼ਾਂ ਨੇ
ਝੁਣ ਦੇ ਹਨੇਰੇ ਵਿਚ
ਧੁੰਦਲੇ ਭਵਿਖ ਵਿਚ
ਝੁਣ, ਜਿਹੜਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ
ਜੰਗਲਾਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਲ
ਵਹਿਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਯੁਗ ਵਲ
ਝੁਣ ਦਿਤਾ ਰਾਖਸ਼ਾਂ ਨੇ
ਰੋਨੂੰ, ਰੋਹੀ ਅੱਜ ਨਾਭੋਂ
ਅੱਜ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਨਾਭੋਂ।

-0-

ਭਾਗਾਂ ਹੀ ਭਵਿਖ ਤੇਰਾ—

ਜਿਹੜਾ ਰੋਹੀ ਅੱਖ ਅੱਗੇ
ਚਕਾਚੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ?
ਸੋਨੇ ਦੇ ਭਲਾਵੇ ਵਾਲਾ
ਝੁਣ ਸੋਨੇ-ਮਿਰਗ ਵਾਲਾ
ਜਿਹੜਾ ਕਿਤੇ ਹੀ ਹੀ ਭਗੀ
ਨਾ ਹੀ ਬਚੇ ਹੋਰੇਕਾ ਹੀ,
ਅੱਧ ਤੇ ਕੁਝਾਹ ਹੀ ਇਹ
ਭਿਰਾ ਧੰਦੁਕਾਰ ਹੀ ਇਹ
ਰੋਨੂੰ, ਰੋਹੀ ਅੱਜ ਨਾਭੋਂ
ਰਾਖਸ਼ਾਂ ਨੇ ਝੁਣ ਦਿਤਾ
ਰੋਨੂੰ, ਰੋਹੀ ਸੁਰਜੀ
ਭਵਿਖ ਵਲੋਂ ਮੋੜ ਦਿਤਾ।

-0-

ਭਗੀ,
ਇਹ ਰਬਾਬ ਨਹੀਂ
ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਕੁਰੂ ਨਾਨਕ
ਅਮਰ ਬੋਲ ਕਾਉ ਦੇ ਸਭ
ਭ ਕੁਰੂ ਦੀ ਅਮਾਵਸ ਉੱਤੇ
ਓਦਰਮਾ ਜਗਾਉਂਦੇ ਸਭ
ਬੀਨ ਹੀ ਇਹ, ਟੁਟੇਹਾਰੀ,
ਮੰਗਰੇ ਮਦਾਰੀਆਂ ਦੀ
ਝੁਣ-ਝਾਰੀਆਂ ਦੀ
ਇਸ ਬੀਨ ਦੀਆਂ ਸੁਰਾਂ ਉੱਤੇ
ਸੁਰੇ ਭਾਗ ਜਾਗਦੇ ਨੇ
ਬੁਕਦੇ, ਫੁੱਕਾਰਦੇ ਨੇ
ਇਕ ਸੁਰ ਆਖਦੀ ਹੈ :
ਹਿੰਦੂ ਹਾਂ ਮੈਂ, ਹਿੰਦੂ ਹਾਂ ਮੈਂ !
ਦੁਜੀ ਸੁਰ ਆਖਦੀ ਹੈ :
ਸਿੱਖ ਹਾਂ ਮੈਂ, ਸਿੱਖ ਹਾਂ ਮੈਂ !

-0-

ਭਗੀ,
ਇਹ ਰਬਾਬ ਨਹੀਂ
ਸੋਨਾ ਨਹੀਂ
ਸੱਚ ਨਹੀਂ
ਅੱਧ ਤੇ ਕੁਝਾਹ ਹੀ ਇਹ
ਭਿਰਾ ਧੰਦੁਕਾਰ ਹੀ ਇਹ।

-ਜ਼ਿਆ ਸਬਨਮੀ-

ਦਿਲ ਕੀ ਸੁਰਤ ਰਾਤ ਭਰ ਦਹਿਲੀਜ਼ ਪਰ ਬੈਠਾ ਨਾ ਬਰ.
ਹਰ ਨਏ ਚਿਹਰੇ ਕੋ ਮਿਸਲਿ-ਆਈਨਾ ਦੇਖਾ ਨਾ ਕਰ.

ਉਮਰ ਤਰ ਰੋਏਗਾ ਫਿਰ ਦਿਲ ਬਾਮ ਬਹ ਮੋਹੀ ਤਰਾਹ,
ਝੁਲ ਕਰ ਭੀ ਦਿਨ ਖਰਾਬੋਂ ਕੀ ਤਰਫ ਨਿਕਲਾ ਨਾ ਕਰ.

ਕੋਠ ਸਮਝਾਤਾ ਰਹਾ ਹੈ ਯਾਦ ਅਬ ਆਤਾ ਨਹੀਂ,
ਮਾਥ ਮੈਂ ਲੇ ਲੇ ਕੇ ਮੇਰਾ ਨਾਮ ਤੂ ਪੂਰਾ ਨਾ ਕਰ.

ਆਖਿਰੇ-ਬਖ ਕੋਠ ਆਤਾ ਹੈ ਦਿਲੋ-ਵੀਰਾ ਕੀ ਸਮਝ,
ਐ ਦਿਲੋ-ਨਾਦਾ ਤੂ ਹਰ ਆਹਟ ਪੇ ਯੂੰ ਚੋਂਕਾ ਨਾ ਕਰ.

NORTH AMERICAN LIFE

NORTH AMERICAN LIFE
ASSURANCE COMPANY

- Life Insurance
- Mortgage Insurance
- Children's educational Plans
- RRSP

Darshan Gill, M.A.

320, 815 West Hastings St.
Vancouver, B.C. V6C 2W1
Bus. 685-9335

ਇਕ ਪੌਂਡ ਸਹਿਦ ਲਈ ਲੰਬਾ ਸਫਰ

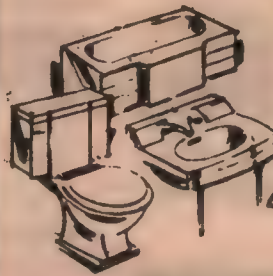
ਸਹਿਦ ਦੀ ਮੱਖੀ ਨੂੰ ਇਕ ਪੌਂਡ ਸਹਿਦ
ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਲਈ ਚਾਲੀ ਹਜ਼ਾਰ ਮੀਲ ਦਾ
ਲੰਬਾ ਸਫਰ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

DO YOU NEED PLUMBING OR
ELECTRICAL SUPPLIES AND SERVICE FOR
NEW HOMES OR FOR RENOVATIONS

WE DO NEW HOME PLUMBING ALSO
CONTACT:

PAUL'S

**PLUMBING &
ELECTRICAL
SUPPLY**

4774 Main Street, (At 32nd.)
Vancouver, B.C.

PH: 872-3118 (Supply)
872-7227 (Service)

"Free customer parking at rear" OPEN SUNDAYS

ਕਰਤਾਰ ਫੋਟੋ ਸਟੂਡੀਓ

1 HOUR PHOTO SERVICE
KARTAR PHOTO STUDIO

4279 - Fraser St. (27th Ave.)

Vancouver, B.C.

We Do Passport, 5 Mins. Service,
Portrait Photos & Weddings

Off: 872-6060

MALKIT PARMAR

REAL ESTATE SERVICES

ਘਰ ਦੀ ਕੀਮਤ ਪਵਾਉਣ ਲਈ ਸਾਡੀ ਕੰਪਨੀ ਰਾਹੀਂ ਘਰ ਖਰੀਦਣਾ ਜਾਂ ਵੇਚਣਾ ਆਸਾਨ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮਾਰਗੇਜ਼ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵੀ
ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਖਰੀਦਣ ਜਾਂ ਵੇਚਣ ਲਈ ਮਲਕੀਤ ਪਰਮਾਰ ਨੂੰ ਮਿਲੋ ਜਾਂ ਫੋਨ ਕਰੋ :

Bus: (604) 590-1321 Res: 589-2650

8699 - 120th St., North Delta, B.C.

ਸਾ ਰਿ ਤ ਦ ਰ ਪ ਟ

ਕਹਾਣੀ:

ਗੰਗਾ 'ਚੋਂ' ਨਿਕਲੇ ਹੱਥ

ਤਰਸੇਮ ਸਿੰਘ ਨੀਲਗਿਰੀ

'ਦਿੱਲੀ ਸ਼ਹਿਰ ਨੇ ਕੀ ਕੁਕਰਮ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਏਨੇ ਬੰਦਿਆਂ ਦਾ ਭਾਰ ਉਸ ਤੇ ਸੀ।' ਉਹਦੀ ਸੋਚ ਅਜ ਵੀ ਕਲ੍ਹ ਵਾਂਗ ਹੀ ਸੀ। ਫਰਕ ਸਿਰਫ਼ ਏਨਾ ਸੀ ਕਿ ਅਜ ਸ਼ਾਮ ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਗੱਡੀ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਦੀ ਥਾਂ ਆਪ ਚੜ੍ਹਨ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਚਾਹੇ ਸਮਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਹੁੰਦਾ ਤੇ ਉਹ ਰੇਲਵੇ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਦੇਣ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ, ਸ਼ਹਿਰ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਗਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਬੰਦਿਆਂ ਦੀ ਭੀੜ ਨਾਲ। ਉਹਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਸ਼ਹਿਰ ਉਹਦੇ ਦਿਲ ਵਾਂਗ ਚਲਦਾ ਸੀ। ਉਹਦੇ ਵਿਚ ਇਕ ਬੇਚੈਨੀ ਸੀ। ਉਹ ਬੇਚੈਨੀ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਦੋਂ ਮੁਕੇਗੀ। ਕਲ੍ਹ ਸ਼ਾਮ ਤਾਰ ਆਈ ਸੀ। ਉਹਦੀ ਮਾਂ ਬੀਮਾਰ ਸੀ ਤੇ ਉਹਦੇ ਬਚਣ ਦਾ ਕੋਈ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਦੋ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹ ਉਹਦੇ ਕੋਲ ਦਿੱਲੀ ਸੀ। ਫਿਰ ਉਹਨੂੰ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਰਾਸ ਨਾ ਆਈ ਤੇ ਉਹ ਵਾਪਸ ਪਿੰਡ ਚਲੀ ਗਈ ਸੀ। ਗੱਡੀ ਚੜ੍ਹਾਉਂਦਿਆਂ ਉਹਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਇਆ ਸੀ ਕਿ ਮਾਂ ਬਹੁਤੀ ਦੇਰ ਨਹੀਂ ਕਢੇਗੀ। ਉਹ ਰਹਿ ਗਈ ਸੀ। ਉਹਦੇ ਅੰਦਰ ਗ਼ਮ ਦਾ ਗੋਲਾ ਖੜ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਰ ਉਹ ਕੁਝ ਕਰ ਨਾ ਸਕਿਆ। ਉਹਨਾਂ ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਦੁੱਖ ਦਾ ਕਾਰਣ ਕੌਣ ਸੀ। ਉਹ ਆਪ ਵੀ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਗ਼ਮ ਦਾ ਭਾਰ ਚੁੱਕੀ ਫਿਰਦਾ ਸੀ। ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਨਵਰਤ ਕਦੋਂ ਗ਼ਮ ਵਿਚ ਪਲਟ ਗਈ ਸੀ। ਪਿਛਲੇ ਅਠਾਰਾਂ ਸਾਲ ਤੋਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਮਨ ਦੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਖੋਹ ਬੈਠਾ ਸੀ। ਪਹਿਲਾਂ ਨਵਰਤ ਕਾਰਣ ਤੇ ਫਿਰ ਗ਼ਮ ਕਾਰਣ !

ਜਦ ਉਹ ਉਹਦੇ ਕੋਲ ਦਿੱਲੀ ਆਈ ਤਾਂ ਉਹਨੇ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਦਾ ਗ਼ਮ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਈ ਵਾਰ ਸੋਚਿਆ। ਹੋਂਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਪਰ ਉਹਨੂੰ ਕਦੇ ਨੇਪਰੇ ਨਾ ਚਾੜ੍ਹ ਸਕਿਆ ਤੇ ਫਿਰ ਉਹ ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਬੇਜ਼ਾਰ ਹੋ ਕੇ ਪਿੰਡ ਚਲੇ ਗਈ ਸੀ। 'ਜੇਕਰ ਉਹਦੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੂਰੀ ਹੋ ਗਈ' ਉਹਨੇ ਸੋਚਿਆ। ਫਿਰ ਤਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਉਹ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਬੇਚੈਨ ਰਹੇਗਾ। ਦਿੱਲੀ ਸ਼ਹਿਰ ਵਾਂਗ ਤੜਪਦਾ। ਦਿੱਲੀ ਨੇ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕੀ ਪਾਪ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਹਦੀ ਹਿੱਕ ਤੇ ਕਿੰਨੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਚਿੰਮਨੀਆਂ ਧੁੰਮਾਂ ਛੱਡਦੀਆਂ ਸਨ। ਕਿੰਨੀਆਂ ਮੋਟਰਾਂ ਗੱਡੀਆਂ ਦੌੜਦੀਆਂ ਸਨ ਤੇ ਕਿੰਨੇ ਬੰਦੇ ਕੁਰਬਲ ਕੁਰਬਲ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਕੋਈ ਇਕ ਦੂਸਰੇ ਨੂੰ ਪਛਾਣਦਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਤੇ ਨਾ ਕੋਈ ਕਿਸੇ ਦਾ ਗਿੱਝੇਦਾਰ ਸੀ। ਸਭ ਆਪੋ ਆਪਣੇ ਥਾਂ ਇਕੱਲੇ ਇਕੱਲੇ।

ਫਿਰ ਉਹਦੇ ਮਨ 'ਚ ਲਹਿਰ ਜਿਹੀ ਉਠੀ। ਉਹਨੇ ਸਕੂਟਰ ਨੂੰ ਕਿਰਟ ਦੇ ਘਰ ਵਲ ਮੋੜ ਲਿਆ। ਫਾਟਕ ਖੋਲ੍ਹ ਕੇ ਉਹਨੇ ਸਕੂਟਰ ਅੰਦਰ ਖੜਾ ਕੀਤਾ।

ਕਿਰਟ ਨਾਈਟ ਗਾਊਨ ਪਾਈ ਅੱਖਾਂ ਮਲਦੀ ਬਾਹਰ ਆਈ। ਉਹਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ ਉਹਦੇ ਨਿੰਦਰਿਆਲੇ ਚਿਹਰੇ ਤੇ ਹਰੀ ਹਰੀ ਮੁਸਕਰਾਹਟ ਫੈਲ ਗਈ।

'ਤੁਸੀਂ ਪਾਲ ?'

'ਹਾਂ ਕਿਰਟ।' ਉਹਨੇ ਦੇਖਿਆ ਇਕ ਪਲ ਲਈ ਉਹਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਤੇਜ਼ ਲਕੀਰ ਨਿਕਲ ਗਈ। ਅਜ ਤੋਂ ਕੁਝ ਵਰ੍ਹੇ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹ ਸਾਦੀ ਜਿਹੀ ਲੜਕੀ ਸੀ। ਅੱਡੇ 'ਚੋਂ ਬਸ 'ਚ ਬੈਠ ਕੇ ਜਲੰਧਰ ਪੜ੍ਹਨ ਜਾਂਦੀ। ਸੰਗਈ ਉਪਰ ਅੱਖਾਂ ਨਾ ਚੁਕਦੀ। ਹੁਣ ਉਹਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ 'ਚ ਇਕ ਗੂੰਭਲ ਸੀ। ਉਹਦਾ ਗਦਰਾਇਆ ਰੰਗ ਤੇ ਹਲਕਾ ਜਿਹਾ ਮਟਪਨ। ਉਸ ਨੇ ਨਜ਼ਰ ਭਰ ਕੇ ਦੇਖਿਆ। ਕਿਰਟ ਨੂੰ ਹੁਸੀਨ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਉਹ ਪੁਰਾਣੀ ਸੰਗਾਹਟ ਵਾਲਾ ਬਚਪਨ ਪਿਛੇ ਛੱਡ ਕੇ ਦਿੱਲੀ ਸ਼ਹਿਰ 'ਚ ਆ ਟਿਕੀ ਸੀ।

'ਕੇਵਲ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ?' ਉਹਨੇ ਕਿਰਟਾ ਕੋਲੋਂ ਪੁਛਿਆ।

'ਉਹ ਕਲੱਬ 'ਚੋਂ' ਨਹੀਂ ਆਏ ਹਾਲੇ।' ਕਿਰਟ ਦੇ ਘਰ ਵਾਲੇ ਨੇ ਕੁਝ ਵਰ੍ਹੇ ਹੋਏ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦਾ ਕਾਰਖਾਨਾ ਲਾ ਲਿਆ ਸੀ। ਹੁਣ ਵੱਡੇ ਆਦਮੀਆਂ ਵਾਂਗ ਕਲੱਬ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਕਦੇ ਕਿਰਟ ਵੀ ਨਾਲ ਜਾਂਦੀ ਸੀ।

'ਬੰਟੀ, ਜਿਮੀ ?' ਉਹਨੇ ਬੱਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਪੁਛਿਆ।

'ਉਹ ਭੂਆ ਦੇ ਗਏ ਹੋਏ ਨੇ ਸਵੇਰ ਤੋਂ।' ਕਿਰਟ ਨੇ ਉਥਾਸੀ ਲੈਂਦਿਆਂ ਆਖਿਆ। ਫਿਰ ਉਹ ਬਰਾਂਡੇ 'ਚ ਪਈ ਆਰਾਮ ਕੁਰਸੀ 'ਚ ਲੇਟ ਗਈ। 'ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਘਬਰਾਏ ਹੋਏ ਲਗਦੇ ਓ ?'

'ਮਾਂ ਬੀਮਾਰ ਐ। ਸ਼ਾਇਦ ਬਚੇ ਜਾਂ ਨਾ। ਮੈਂ ਪੰਜਾਬ ਜਾ ਰਿਹਾ।' ਕਿਰਟ ਨੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਚੁਪ ਰਹਿ ਕੇ ਆਪਣੀ ਹਮਦਰਦੀ ਜਤਾਈ। ਪਾਲ ਨੇ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਕਿਰਟਾ ਵੱਲ ਤੱਕਿਆ। ਉਹਨੂੰ ਜਾਪਿਆ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਸੇ ਨੇ ਤਰੇਲ ਨਾਲ ਧੋ ਕੇ ਫੁੱਲ ਕੁਰਸੀ ਤੇ ਰਖ ਦਿਤਾ ਹੋਵੇ। ਉਹਨੇ ਅਗੇ ਵਧ ਕੇ ਕਿਰਟ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਬਾਹਾਂ ਵਿਚ ਉਠਾ ਲਿਆ।

'ਪਾਲ! ਪਾਲ।' ਉਹਦੀਆਂ ਬਾਹਾਂ ਵਿਚ ਸਿਮਟੀ ਉਹ ਏਨਾ ਹੀ ਕਹਿ ਸਕੀ ਉਹ ਅਰਧ ਟਕੋਰ ਦੇ ਭਾਵ ਨਾਲ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ 'ਹੁਣੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਦੀ ਬੀਮਾਰੀ ਬਾਰੇ ਗੱਲਾਂ ਕਰ ਰਹੇ ਸੀ।' ਪਰ ਉਹ ਚੁਪ ਕਰ ਰਹੀ ਉਹਦੀਆਂ ਬਾਹਾਂ 'ਚ ਘੁੱਟੀ ਰਹੀ। ਉਹਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਮਿੱਠੇ ਸੁਪਨੇ ਦੇ ਭਾਰ ਹੇਠ ਦਬੀਆਂ ਸਨ। ਸਟੇਸ਼ਨ ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਉਹਨੇ ਆਪਣਾ ਸਕੂਟਰ ਸੌਂਪ 'ਚ ਖੜਾ ਕੀਤਾ। ਆਪਣੇ ਅਵਸਰ ਨੂੰ ਉਹਨੇ ਤਾਰ ਦਿਖਾਈ ਸੀ ਸਵੇਰੇ। ਉਹਨੇ ਉਹਨੂੰ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਛੁੱਟੀ ਦੇ ਦਿਤੀ ਸੀ। ਕੁਝ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਗੱਡੀ ਤੇ ਉਹ ਸਵਾਰ ਹੋ ਗਿਆ। ਗੱਡੀ 'ਚ ਬੈਠਿਆਂ ਸਾਹਮਣੇ ਬਾਰੀ ਵਿਚੋਂ ਦੀ ਕੋਠੀਆਂ, ਮਕਾਨ, ਝੋਂਪੜੀਆਂ ਕਾਰਖਾਨੇ, ਰੁੱਖ ਤੇ ਸੜਕਾਂ ਦੌੜ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਉਹਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ

'ਚੋਂ' ਦੀ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਨੱਸ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਪਰ ਮਨ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਯਾਦਾਂ 'ਚੋਂ' ਦੀ ਗੁਜ਼ਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਕਿਰਟ, ਉਹਦੀ ਮਾਂ ਤੇ ਕਿਰਟ ਦਾ ਪਿਉ ਅੱਡੇ ਦਾ ਹਲਵਾਈ ਨਿਹਾਲ ਚੰਦ। ਉਦੋਂ ਉਹ ਅਠਾਰਾਂ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦਾ ਸੀ। ਉਹਨੇ ਸਕੂਲ ਤੋਂ ਬਾਦ ਕਾਲਜ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੇ ਦੋ ਸਾਲ ਮੁਕਾ ਲਏ ਸਨ। ਸਾਈਕਲ ਤੇ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਉਹ ਸ਼ਹਿਰ ਜਾਂਦਾ। ਉਹਨਾਂ ਦਿਨਾਂ 'ਚ ਵੀ ਉਹਦੇ ਪਿੰਡ ਨੂੰ ਸ਼ਹਿਰ ਤੋਂ ਆਉਂਦੀ ਸੜਕ ਲੰਘਦੀ ਸੀ। ਅੱਧੇ ਮੀਲ ਦਾ ਰਾਹ ਕੱਚਾ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਦਿਨੀਂ ਸੜਕ ਦੇ ਦੋਹੀਂ ਪਾਸੀਂ ਕਾਨਿਆਂ ਤੇ ਭਾੜੀਆਂ ਨੇ ਥਾਂ ਘੇਰੀ ਹੁੰਦੀ। ਮੁਸਾਫਰਾਂ ਨੂੰ ਸੜਕ ਤੇ ਹੀ ਰੁੱਟ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ। ਸੜਕ ਤੇ ਤਾਂਗੇ ਹੀ ਚਲਦੇ ਸਨ। ਬਸ ਤਾਂ ਕਦੇ ਕਦਾਈਂ ਹੀ ਚਲਦੀ ਸੀ।

ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਹੀ ਸੀ। ਇਸ ਜਾਂਦੀ ਸੜਕ ਤੇ ਉਹਦੇ ਪਿੰਡ ਤੋਂ ਦੋ ਮੀਲ ਦੂਰ ਅੱਡਾ ਸੀ। ਆਸ ਪਾਸ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਤੋਂ ਬੰਦੇ ਤੁਰ ਕੇ ਇਥੇ ਪਹੁੰਚਦੇ ਤੇ ਫਿਰ ਤਾਂਗੇ ਲੈ ਕੇ ਸ਼ਹਿਰ ਨੂੰ ਤਰੀਕਾਂ ਭੁਗਤਣ ਲਈ ਜਾਂਦੇ। ਅੱਡੇ ਤੋਂ ਫਰਲਾਂਗ ਡੇਢ ਫਰਲਾਂਗ ਦੀ ਵਿਥ ਤੇ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੇ ਇਕ ਖੂਹ ਤੇ ਮੱਸਿਆ ਲਗਦੀ। ਉਠਾਂ, ਘੋੜਿਆਂ ਤੇ ਬਲਦਾਂ ਦੀ ਮੱਛੀ ਲਗਦੀ। ਕੰਨਾਂ 'ਚ ਭੁੰਦੇ ਨਤੀਆਂ ਪਾ ਲੋਕ ਫਿਰਦੇ। ਅੱਜ ਵੀ ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਦਿਨ ਸੀ। ਉਹ ਕਾਲਜ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਇਕ ਦੋਸਤ ਨਾਲ ਮੇਲਾ ਦੇਖਦਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਘੁੱਟ ਘੁੱਟ ਦਾਰੂ ਦਾ ਵੀ ਉਹਨਾਂ ਮੂੰਹ ਲਾਇਆ। ਤਰਕਾਲਾ ਪਈਆਂ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਅੱਡੇ 'ਚ ਆ ਕੇ ਮੱਛੀ ਦੇ ਪਕੌੜੇ ਖਾਧੇ। ਫਿਰ ਘੁੱਟ ਹੋਰ ਪੀਤਾ। ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਉਹਦਾ ਮਨ ਕੀਤਾ। ਉਹਨੇ ਮੱਛੀ ਵਾਲੀ ਰੋੜੀ ਅੱਗੇ ਖੜਿਆਂ ਬੱਕਰਾ ਭੁਲਾਇਆ। ਫਿਰ ਇਕ ਵਾਰ ਭੁਲਾਇਆ।

ਅੱਡੇ ਦੇ ਹਲਵਾਈਆਂ ਨੇ ਉਪਰ ਤੱਕਿਆ। ਉਹਨਾਂ ਕੜਾਈਆਂ 'ਚੋਂ ਆਪਣੇ ਖੁਰਪੇ ਕੱਢ ਲਏ। ਉਹਨਾਂ 'ਚੋਂ' ਇਕ ਬੋਲਿਆ, 'ਕਿਹੜਾ ਓਏ ?'

ਦੂਸਰਾ ਕਹਿਣ ਲਗਾ, 'ਵਜੀਰੇ ਦਾ ਪਾਲੀ। ਪ੍ਰਤਾਪੁਰੇ ਵਾਲੇ ਵਜੀਰੇ ਦਾ ਪਾਲੀ।'

ਉਹਦੇ ਖੁਰਪਾ ਪੈਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅੱਡੇ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਹਲਵਾਈ ਨਿਹਾਲ ਚੰਦ ਬੋਲਿਆ, 'ਪਹਿਲਾਂ ਉਹਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਦੇ ਯਾਰ ਸਰਦਾਰੇ ਨੂੰ ਸਾਂਭ। ਫਿਰ ਬੱਕਰੇ ਭੁਲਾਈ।'

ਨਿਹਾਲ ਚੰਦ ਤੋਂ ਕੀ ਵੁਪਿਆ ਸੀ। ਆਸ ਪਾਸ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ 'ਚ ਵਿਆਹਾਂ ਸ਼ਾਦੀਆਂ ਲਈ ਉਹੋ ਹਲਵਾਈ ਦੇ ਕੰਮ ਲਈ ਸੱਦਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਉਹਦੇ ਕੋਲੋਂ ਕਿਸੇ ਦੇ ਪੋਤੜੇ ਨਹੀਂ ਵੁਪੇ ਸਨ। ਹਲਵਾਈਆਂ ਦੇ ਚੁਕੇ ਖੁਰਪੇ ਡੁਕ ਗਏ। ਪਾਲੀ ਦਾ ਨਸ਼ਾ ਲਹਿ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੱਛੀ ਦੇ ਪਕੌੜੇ ਉਹਦੇ ਸੰਘੋਂ ਹੇਠਾਂ ਨਹੀਂ ਉਤਰ ਰਹੇ ਸਨ।....

ਯਾਦੀ 2/87 11 ਤੇ 12

EDUCATION PLAN

54,600

I'm an Investors professional financial planner. It's my job to help you create and follow a personal financial plan.

I can help with :

- Investment Funds
- Guaranteed Investment Certificates
- Registered Retirement Savings Plans
- Estate Planning
- Life and Disability Insurance
- Annuities

Hardial Sidhu (Dale)

Off: 682-5431

Res: 591-2697

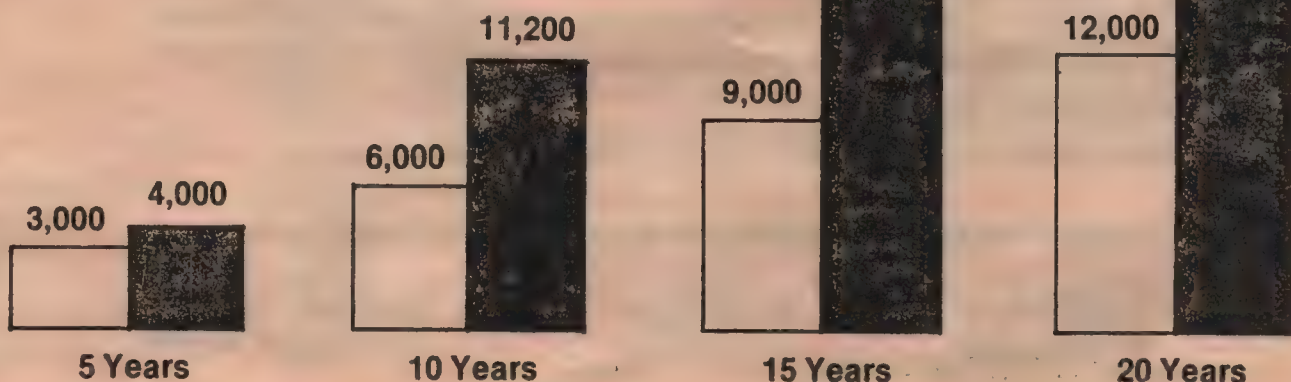
ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ
ਹਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ (ਡੇਅਲ) ਨੂੰ
ਫੋਨ ਕਰੋ

\$50.00/Month Net of Fees

□ Contributed Amount

■ Returned Amount

Assume 14% Return

Investors Syndicate Limited
A MEMBER COMPANY OF THE INVESTORS GROUP

Main Fl., 789 W. Pender Street / Vancouver, B.C. V6C 1H2
Bus. 682-5431 Res. 591-2697

20/3/86 15:21

ਇਹ ਘਟਨਾ ਉਹਦੇ ਮਨ ਤੇ ਉਕਰੀ ਸੀ। ਸ਼ਾਇਦ ਇਹਦਾ ਵਜੂਦ ਉਹਦੀ ਉਮਰ ਦੇ ਨਾਲ ਵਧਦਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਹੁਣ ਏਨੇ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਉਹਨੂੰ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸੁਣਾਈ ਕਹਾਣੀ ਨਾਲ ਇਹਦਾ ਸਬੰਧ ਜੁੜਦਾ ਜਾਪਦਾ। ਗੱਡੀ 'ਚ ਲੇਟਿਆਂ ਉਹਨੂੰ ਆਪਣਾ ਅੰਦਰ ਕੰਬਦਾ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਅੱਡੇ ਦੀ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਕਈ ਦਿਨ ਬਾਦ ਉਹ ਵਿੱਸ ਘੋਲਦਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਪਰ ਵਿਸਮਰ ਨਾ ਸਕੀ। ਸਗੋਂ ਉਹਨੂੰ ਹੋਰ ਚੜ੍ਹਦੀ ਗਈ। ਅੱਡੇ ਵਿਚੋਂ ਦੀ ਕਾਲਜ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਰਦਾਰੇ ਦਾ ਤਾਂਗਿਆਂ ਨੂੰ ਮੁਰੰਮਤ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਖਾਨਾ ਆਉਂਦਾ। ਬੈਝਾ ਅਗੇ ਜਾ ਕੇ ਨਿਹਾਲ ਚੰਦ ਹਲਵਾਈ ਦੀ ਦੁਕਾਨ। ਉਹਨੂੰ ਇਕ ਖਾਈ ਤੋਂ ਬਾਦ ਦੂਸਰੀ ਟੱਪਣੀ ਪੈਂਦੀ। ਲੰਘਦਿਆਂ ਉਹਨੂੰ ਸਰਦਾਰਾ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਮਿਲਦਾ। ਉਹਦੇ ਹੱਥਾਂ ਦੀਆਂ ਮੋਟੀਆਂ ਪੀਡੀਆਂ ਉਂਗਲਾਂ ਉਹਦੇ ਦਿਲ ਵਿਚ ਖੁੱਭ ਜਾਂਦੀਆਂ। ਦੁਕਾਨ ਤੇ ਨਿਹਾਲ ਚੰਦ ਦਾ ਵੱਡਾ ਸਾਰਾ ਢਿੱਡ ਉਹਦੇ ਵੱਲ ਝਾਕਦਾ। ਉਹਨੂੰ ਘੁਰਦਾ। ਇਕ ਦਿਨ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਆਇਆ ਤਾਂ ਉਹਦੇ ਝੋਲੇ ਵਿਚ ਫੁਰਾ ਸੀ। ਉਹਨੂੰ ਹੋਰ ਨਹੀਂ ਜਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਉਹਨੇ ਦੋ ਘੁੰਟ ਨਸ਼ੇ ਦੇ ਪੀਤੇ। ਸਿਆਲ ਦੇ ਦਿਨ ਸਨ। ਠੰਡ ਸੀ। ਪਰ ਉਹਦੀਆਂ ਰਗਾਂ 'ਚ ਨਸ਼ਾ ਤੇ ਵਿਸ ਦੌੜ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਹ ਸੜਕ ਤੋਂ ਪਿੱਛ ਨੂੰ ਜਾਂਦੇ ਰਾਹ ਦੀਆਂ ਝਾੜੀਆਂ 'ਚ ਫੁੱਪ ਕੇ ਬੈਠ ਗਿਆ ਸੀ। ਘਬਰਾਇਆ ਹੋਇਆ। ਉਹਦੇ ਮੱਥੇ ਤੇ ਪਸੀਨੇ ਦੇ ਕਤਰੇ ਸਨ। ਬੈਠੀ ਦੇਰ ਬਾਦ ਰਾਹ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਦੇ ਆਉਣ ਦੀ ਬਿੜਕ ਹੋਈ। ਹਨੇਰਾ ਏਨਾ ਸੀ। ਬਿੜਕ ਸੁਣਦੀ ਸੀ ਦਿਖਾਈ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਸੀ। ਉਹ ਬੋਲਿਆ, 'ਕੌਣ ਆਂ ਬਈ।'

'ਮੈਂ ਸਰਦਾਰਾ। ਕੀ ਗੱਲ ਐ?' ਸਰਦਾਰੇ ਦੀ ਲੜਖੜਾਉਂਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਆਈ। ਉਹ ਸ਼ਰਾਬ ਨਾਲ ਰੱਜਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ।

'ਤੇਰੇ ਮਾਰਨਾ। ਤੇਰਾ ਅੰਤ ਆ ਗਿਆ।' ਉਹ ਝਾੜੀ ਦੇ ਪਿਛਿਓਂ ਨਿਕਲਦਾ ਬੋਲਿਆ।

'ਤੂੰ ਪਾਲੀ ਐ? ਆ ਜਾ ਮਰ ਲੈ। ਪੁਤ ਤਾਂ ਮੇਰਾ ਈ ਐਂ ਆਖਰ।' ਸਰਦਾਰਾ ਛਾਤੀ ਠੋਕਦਿਆਂ ਬੋਲਿਆ।

ਸਰਦਾਰੇ ਦੇ ਇਹ ਬੋਲ ਸੁਣ ਕੇ ਉਹਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਗੁੱਸਾ ਆਇਆ। ਉਹਦਾ ਦਿਲ ਜੋੜ ਨਾਲ ਭਰ ਗਿਆ। ਉਹਨੇ ਦੇਖਿਆ ਸਰਦਾਰਾ ਉਪਰ ਅਸਮਾਨ ਵੱਲ ਬਾਹਾਂ ਕਰੀ ਖੜਾ ਸੀ। ਸ਼ਾਇਦ ਸ਼ਰਾਬ ਦੇ ਨਸ਼ੇ 'ਚ। ਉਹ ਫਿਰ ਬੋਲਿਆ, 'ਲੈ ਮਾਰ ਦੂਸਰੇ ਪਲ ਉਹਨੇ ਅਗੇ ਵਧ ਕੇ ਸਰਦਾਰੇ ਦੇ ਕਾਲਜੇ ਵਿਚ ਫੁਰਾ ਖੋਭ ਦਿਤਾ। ਫਿਰ ਉਹਦੇ ਢਿੱਡ ਵਿਚ। ਸਰਦਾਰੇ ਦੇ ਮੂੰਹ ਵਿਚੋਂ ਭਰੜਾਉਂਦੀ ਜਿਹੀ ਆਵਾਜ਼ ਨਿਕਲੀ। ਉਹ ਦੋ ਕਦਮ ਝੁਰਿਆ। ਫਿਰ ਮੂੰਹੋਂ ਮੂੰਹ ਡਿਗ ਪਿਆ। ਪਾਲੀ ਨੇ ਪਹਾੜ ਵਰਗੇ ਆਦਮੀ ਦਾ ਖੂਨ ਕਰ ਦਿਤਾ ਸੀ। ਤੇ ਅਜ ਉਹਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪੁਰਾਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਯਾਦ ਆ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਤਸਵੀਰ ਵਾਂਗ। ਹਰ ਬੀਤ ਗਈ ਸ਼ਕਲ ਉਹਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਅਗੇ ਲਟਕ ਗਈ ਸੀ..... ਪੁਲਸ ਨੂੰ ਸਰਦਾਰੇ ਦੀ ਮੌਤ ਦਾ ਖੁਰਾ ਨਾ ਮਿਲਿਆ। ਏਧਰੋਂ ਉਧਰੋਂ ਪੈਸੇ ਲੈ ਕੇ ਚੁਪ ਕਰ ਗਈ। ਪਾਲੀ ਅੱਡੇ 'ਚੋਂ ਦੀ ਸਾਈਕਲ ਤੇ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਲੰਘਦਾ ਤਾਂ ਹੁਣ ਸਰਦਾਰੇ ਦਾ ਕਾਰਖਾਨਾ ਸੁੰਨਾ ਪਿਆ ਹੁੰਦਾ। ਉਹਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਣ ਲਗਦਾ ਕਿ ਉਹਨੇ ਸਦਾ ਲਈ ਨਿਹਾਲ ਚੰਦ ਦੀ ਚੁਬਾਨ ਕਤਰ ਦਿਤੀ ਸੀ। ਉਹਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਸ਼ਾਂਤੀ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦੀ। ਪਰ ਉਹਦਾ ਰੋਗ ਕਿਉਂ ਪੀਲਾ ਪੈਣ ਲਗ ਜਾਂਦਾ। ਸਾਈਕਲ ਤੇ ਚੜ੍ਹਿਆਂ ਉਹਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪੱਟ ਝੁਲਦੇ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦੇ।

ਸਰਦਾਰੇ ਦੇ ਮਰਨ ਤੋਂ ਕੁਛ ਦੇਰ ਬਾਦ ਤਕ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਚੁਬਾਨਾਂ ਕੰਧੀ ਵਾਂਗ ਚਲੀਆਂ। ਫੇਰ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਬੰਦ ਹੋ ਗਈਆਂ। ਉਹਨੇ ਪੱਕੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਪਣੇ ਢਿੱਡ ਨੂੰ ਜੰਦਰਾ ਮਾਰ ਲਿਆ ਸੀ। ਪਰ ਉਹਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਨ ਦੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਬਿਖਰ ਗਈ ਲਗਦੀ ਜਦ ਉਹ ਘਰ ਆਉਂਦਾ। ਉਹਦੀ ਮਾਂ ਨੇ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਆਪਣੀ ਚੁਬਾਨ ਨੂੰ ਤਾਲਾ ਲਾ ਲਿਆ। ਇਕ ਦੋ ਵਾਰੀ ਉਹਨੇ ਸੋਚਿਆ ਉਹ ਉਹਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਤੋਂ ਪਾਰ ਭੁਲਾਵੇ। ਪਰ ਹੁਣ ਉਹਦਾ ਜੋੜ ਠੰਡਾ ਪੈ ਗਿਆ ਸੀ।

ਕਾਲਜ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਖਤਮ ਕਰਕੇ ਉਹ ਰੇਲਵੇ 'ਚ ਨੌਕਰ ਹੋ ਗਿਆ। ਸ਼ਹਿਰ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਉਹਨੂੰ ਕਈ ਸਾਲ ਗੁਜ਼ਰ ਗਏ। ਕਈ ਮਹੀਨਿਆਂ ਬਾਦ ਉਹ ਪਿੰਡ ਜਾਂਦਾ। ਉਹਨੂੰ ਪਿੰਡ ਸੁਖਾਵਾਂ ਨਾ ਲਗਦਾ। ਮਾਂ ਨੂੰ ਪੈਸੇ ਮਨੀਆਰਡਰ ਰਾਹੀਂ ਭੇਜ ਦਿੰਦਾ। ਉਹਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਕਦੇ ਚੰਗੀ ਨਾ ਲਗਦੀ। ਉਹਦਾ ਪਿਉ ਤਾਂ ਹੁਣ ਪੱਕੇ ਤੌਰ ਤੇ ਹੀ ਸਾਧਾਂ ਦੇ ਡੇਰੇ ਜਾ ਬੈਠਾ ਸੀ।

ਸਫਰ ਕਰਦਿਆਂ ਉਹਦੇ ਮਨ ਤੇ ਉਦਾਸੀ ਛਾਈ ਸੀ। ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਸਾਰੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਪਿਛੇ ਰਹਿ ਗਏ। ਜਲੰਧਰ ਆ ਗਿਆ। ਗੱਡੀ ਝਟਕੇ ਨਾਲ ਖੜੀ ਹੋਈ। ਉਹਦਾ ਦਿਲ ਇਕ ਵਾਰੀ ਧੱਕ ਕਰ ਕੇ ਰਹਿ ਗਿਆ। ਸਟੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਪੈਰ ਰੱਖਦਿਆਂ ਉਹਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਇਆ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਇਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡੇ ਇਮਤਿਹਾਨ ਲਈ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ। ਰਿਕਸ਼ਾ 'ਚ ਬੈਠਦਿਆਂ ਉਹਨੂੰ ਆਪਣਾ ਆਪ ਹੋਰ ਵੀ ਇਕੱਲਾ ਲਗਾ। ਸਾਹਮਣੇ ਰਿਕਸ਼ੇ ਇਕ ਕਤਾਰ ਵਿਚ ਲਗੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਸ਼ਾਇਦ ਸੀਟੀ ਵਜਣ ਤੇ ਰੇਲ ਲਾਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋਣ। ਪਰ ਵਿਸਲ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜਦ ਉਹਦੀ ਬਸ ਅੱਡੇ ਵਿਚ ਖੜੀ ਹੋਈ ਤਾਂ ਉਹਦਾ ਮਨ ਕੀਤਾ ਉਹ ਉਤਰ ਕੇ ਇਕ ਪਲ ਲਈ ਦਮ ਲਵੇ। ਅੱਡੇ ਦੇ ਆਪਣੇ ਪੁਰਾਣੇ ਯਾਰਾਂ ਦੋਸਤਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲੇ। ਪਰ ਉਹ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੁਸ਼ਤ ਕੇ ਬੈਠਾ ਰਿਹਾ। ਸਾਹਮਣੇ ਸੇਠ ਨਿਹਾਲ ਚੰਦ ਹਲਵਾਈ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਹਦੇ ਦਿਲ 'ਚ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤਕ ਨਿਹਾਲ ਚੰਦ ਲਈ ਨਵਰਤ ਭਰੀ ਰਹੀ ਸੀ। ਇਸ ਨਵਰਤ ਕਾਰਣ ਉਹਨੇ ਜਲੰਧਰ ਪੜ੍ਹਨ ਜਾਂਦੀ ਨਿਹਾਲ ਚੰਦ ਦੀ ਧੀ ਕਿਰਣ ਦੇ ਪਿਛੇ ਚੱਕਰ ਕੱਟੇ ਸਨ। ਹੁਣ ਇਹ ਨਵਰਤ ਭਿੰਨੀ ਭਿੰਨੀ ਖੁਸ਼ਬੂ ਵਿਚ ਬਦਲ ਚੁਕੀ ਸੀ। ਕਿਰਣ ਤੇ ਉਹ ਦੋਨੋਂ ਦਿੱਲੀ ਰਹਿ ਰਹੇ ਸਨ। ਦਿੱਲੀ ਜੋ ਏਨਾ ਵੱਡਾ ਸ਼ਹਿਰ ਸੀ। ਜਿਥੇ ਕੋਈ ਕਿਸੇ ਦਾ ਗਿਝਤੋਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਕਿਰਣ ਤੇ ਉਹ ਇਸ ਇਕੱਲੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਦੋ ਗਿਝਤੋਦਾਰ ਸਨ।

ਇਹ ਸੋਚਦਿਆਂ ਉਹਦਾ ਦਿਲ ਇਕ ਟੀਸ ਨਾਲ ਤਿਲਮਿਲਾ ਉਠਿਆ। ਬੱਸ ਚਲ ਪਈ। ਉਹਨੇ ਬਾਗੀ ਵਿਚੋਂ ਦੀ ਭੱਕਿਆ। ਕਦੇ ਉਥੇ ਸਰਦਾਰੇ ਦਾ ਕਾਰਖਾਨਾ ਹੋਇਆ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਉਹ ਤਾਂਗੇ ਮੁਰੰਮਤ ਕਰਦਾ। ਉਹਨੂੰ ਮਰਿਆਂ ਕਈ ਸਾਲ ਹੋ ਚੁਕੇ ਸਨ। ਉਸ ਕਾਰਖਾਨੇ ਦੀ ਥਾਂ ਤੇ ਖਰਾਦ ਦਾ ਕਾਰਖਾਨਾ ਲਗ ਚੁਕਿਆ ਸੀ। 'ਮਥਾਰੂ ਬਰੱਦਰਜ਼ ਅਫਰੀਕਾ ਨਿਵਾਸੀ' ਸਾਹਮਣੇ ਖੁਲ੍ਹੇ ਖੇਤਾਂ 'ਚ ਜਿਥੇ ਪਸ਼ੂਆਂ ਦੀ ਮੰਡੀ ਲਗਿਆ ਕਰਦੀ ਸੀ ਉਥੇ ਇਕ ਮਕਾਨ ਉਸਰ ਗਿਆ ਸੀ ਉਸ ਮਕਾਨ ਦੇ ਬਰਾਡੇ ਵਿਚ ਲਾਲ ਰੰਗ ਦਾ ਇਕ ਟਰੈਕਟਰ ਖੜਾ ਸੀ।

ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਦੇਖਦਿਆਂ ਉਸ ਨੂੰ ਬੀਤ ਗਏ ਇਸ ਲੰਮੇ ਅਰਸੇ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋਇਆ। ਕਿੰਨਾ ਕੁਝ ਬਦਲ ਗਿਆ ਸੀ। ਨਿਹਾਲ ਚੰਦ ਹਲਵਾਈ ਤੋਂ ਰੇਸਟੋਰੈਂਟ ਦਾ ਮਾਲਕ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਰਦਾਰੇ ਦੇ ਕਾਰਖਾਨੇ ਦੀ ਥਾਂ ਖਰਾਦ ਦਾ ਕਾਰਖਾਨਾ ਲਗ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਸ਼ੂਆਂ ਦੀ ਮੰਡੀ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਤੇ ਹੁਣ ਮਕਾਨ ਉਸਰ ਗਿਆ ਸੀ ਤੇ ਉਥੇ ਟਰੈਕਟਰ ਖੜਾ ਸੀ। ਦੁਨੀਆਂ ਬਦਲ ਗਈ ਸੀ। ਕੀ ਉਹ ਇਸ ਨਾਲ ਬਦਲ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

ਕੁਛ ਪਲਾਂ ਬਾਦ ਉਹਨੇ ਬੱਸ ਖੜੀ ਕਰਾਈ। ਉਹਦਾ ਪਿੰਡ ਪ੍ਰਤਾਪੁਰਾ ਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹਨੇ ਆਪਣਾ ਦਿਲ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਦਿਆਂ ਘਰ ਵੱਲ ਨੂੰ ਕਦਮ ਪੁੱਟਿਆ। ਸ਼ਾਇਦ ਉਹਦੀ ਮਾਂ ਜੀਂਦੀ ਹੋਵੇ। ਉਹ ਇਕ ਕੋਨੇ ਵਿਚ ਬੈਠ ਕੇ ਉਹਦੇ ਦਿਲ ਦੀ ਗੰਢ ਖੋਲ੍ਹਣੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਘਰ ਦੀ ਸਰਦਲ ਟਪਦਿਆਂ ਉਹਦੀ ਇਹ ਖਾਹਿਸ਼ ਸਦਾ ਲਈ ਦੱਬੀ ਰਹੀ। ਘਰ ਦੇ ਵਿਹੜੇ ਵਿਚ ਬੈਠੀਆਂ ਦੋ ਚਾਰ ਖੁੱਢੀਆਂ ਦੇ ਸਿਸਕਣ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਆ ਰਹੀ ਸੀ। ਉਹਦੇ ਦਿਲ ਵਿਚ ਇਕ ਹੁਕ ਉਠੀ। ਪਰ ਉਹਨੇ ਸਾਰਾ ਜ਼ੋਰ ਲਾ ਕੇ ਦੱਬ ਲਈ ਪਰ੍ਹਾਂ ਉਹਦੇ ਚਾਚੇ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਉਹਦੀ ਮਾਂ ਦੀ ਅਰਥੀ ਲਈ ਸਿੜ੍ਹੀ ਬੰਨ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਹਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ ਉਹਦੀ ਚਾਚੀ ਬੋਲੀ, 'ਪਾਲ ਪੁੱਤਾ! ਤੇਰਾ ਰਾਹ ਦੇਖਦਿਆਂ ਤੁਰ ਗਈ!'

ਉਹਦਾ ਮਨ ਕੀਤਾ ਉਹ ਆਖੇ 'ਉਹਨੇ ਮੇਰਾ ਰਾਹ ਕੀ ਦੇਖਣਾ ਸੀ। ਮੈਨੂੰ ਤਾਂ ਉਹ ਨਵਰਤ ਕਰਦੀ ਸੀ।' ਤੇ ਇਹੀ ਸ਼ਾਇਦ ਵਕਤ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਉਹਦੀ ਨਵਰਤ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਦਲ ਦਿੰਦਾ। ਪਰ ਉਹ ਤਾਂ ਉਹਦੇ ਘਰ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਤੋਂ ਜਾ ਚੁਕੀ ਸੀ।

ਸ਼ਮਸ਼ਾਨ ਘਰ 'ਚ ਉਹਨੇ ਆਪਣੇ ਚਾਚੇ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਲੱਕੜਾਂ ਚਿਣ ਕੇ ਬਣਾਈ ਚਿਤਾ ਉਪਰ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਖਿਆ। ਉਹਨੇ ਇਕ ਪਲ ਲਈ ਪੱਲਾ ਚੁੱਕ ਕੇ ਦੇਖਿਆ। ਸ਼ਾਇਦ ਉਹ ਲਾਸ਼ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਤੋਂ ਕੁਛ ਭਾਲਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਹਨੂੰ ਉਮਰ ਦੀਆਂ ਲਕੀਰਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੁਝ ਨਾ ਮਿਲਿਆ। ਸ਼ਾਇਦ ਉਮਰ ਦੀਆਂ ਲਕੀਰਾਂ ਨੇ ਉਹਦੇ ਚੰਗੇ ਮੰਦੇ ਨੂੰ ਢਕ ਲਿਆ ਸੀ। ਫਿਰ ਉਹਨੇ ਤੀਲੀ ਜਗਾਉਂਦਿਆਂ ਚਿਤਾ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲਗਾ ਦਿਤੀ। ਉਹਦੇ ਨਾਲ ਆਏ ਬੰਦੇ ਚਲੇ ਗਏ। ਲਾਗੀ ਬੈੜੀ ਦੇਰ ਬਾਦ ਆਉਣ ਲਈ ਕਹਿ ਕੇ ਚਲਿਆ ਗਿਆ। ਹੁਣ ਉਹ ਤੇ ਉਹਦੀ ਚਾਚੀ ਰਹਿ ਗਏ ਸਨ।

'ਸਾਗੀ ਉਮਰ ਉਹਨੇ ਪੁਤ ਪੋਤਰਿਆਂ ਬਿਨਾਂ ਕਟ ਲਈ।' ਉਹਦੀ ਚਾਚੀ ਨੇ ਉਹਦਾ ਗਮ ਹਲਕਾ ਕਰਨ ਲਈ ਆਖਿਆ। ਕੁਛ ਦੇਰ ਬਾਦ ਉਹਨੇ ਆਪਣੀ ਚਾਚੀ ਨੂੰ ਵੀ ਉਨਾ ਕੇ ਘਰ ਭੇਜ ਦਿਤਾ। ਹੁਣ ਉਹਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲੱਕੜਾਂ ਜਲ

ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਉਪਰ ਪਿਆ ਉਸ ਦੀ ਮਾਂ ਦਾ ਜਿਸਮ ਜਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਸੁਨਮਸਾਨ ਵਾਤਾਵਰਣ ਵਿਚ ਉਹਨੂੰ ਜਲਦੀ ਹੋਈ ਚਿਤਾ ਕੋਲੋਂ ਡਰ ਲਗ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਕ ਪਲ ਲਈ ਜਿਵੇਂ ਉਹਦੀਆਂ ਸੋਚਾਂ ਵੀ ਜੰਮ ਗਈਆਂ ਹੋਣ। ਉਹ ਪੱਥਰ ਵਾਂਗ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਉਹ ਆਪਣੀ ਇਸ ਹਾਲਤ ਵਿਚੋਂ ਨਿਕਲਿਆ। ਕੋਈ ਉਸ ਦੇ ਮੋਢੇ ਨੂੰ ਹਿਲਾਟ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਹਨੇ ਮੁੜ ਕੇ ਦੇਖਿਆ। ਭੁੱਢਾ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਖੋਸ ਦੀ ਭੁੱਕਲ ਮਾਰੀ ਉਹਦੇ ਕੋਲ ਬੈਠ ਗਿਆ।

'ਤੇਰੇ ਪਿਉ ਦੇ ਦੁਖ ਨੇ ਮਾਰ ਲਿਆ ਤੇਰੀ ਮਾਂ ਨੂੰ। ਕਦੇ ਘਰ ਟਿਕ ਕੇ ਨੀ ਬੈਠਾ। ਹੁਣ ਸਾਧਾਂ ਦੇ ਡੇਰੇ ਬੈਠਾ।' ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸ਼ਾਇਦ ਕਿਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਥਾਤਾਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਹਨੂੰ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਆ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਉਹਨੇ ਇਕ ਅੱਧ ਵਾਰ 'ਹੂੰ ਹਾਂ' ਕੀਤੀ। ਫਿਰ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਬੋਲਿਆ, 'ਤੇਰੇ ਦਿਲ ਤੇ ਭਾਰ ਬਹੁਤ ਆ। ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ। ਸਭਨਾਂ ਇਕ ਇਕ ਕਰਕੇ ਚਲ ਵਸਣਾ। ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਕਰਨਾ ਈ ਪੈਂਦਾ।'

ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਉਹ ਚਲਿਆ ਗਿਆ। ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਦੀਆਂ ਕਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਕੇ ਉਹਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ 'ਚੋਂ ਹੁੰਝੂ ਕਿਰਨ ਲਗੇ। ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਸੀ ਉਹਦੇ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਲਈ ਅੱਥਰੂ ਕਿਰੇ ਸਨ। ਪਰ ਹੁਣ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਕੀ ਫਾਇਦਾ ਸੀ। ਉਹ ਤਾਂ ਇਸ ਨਰਕ 'ਚੋਂ ਨਿਕਲ ਗਈ ਸੀ। ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਉਹਦੇ ਅੱਥਰੂ ਉਹਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਤੋਂ ਤਿਲਕ ਕੇ ਉਹਦੀ ਦਾਹੜੀ ਵਿਚ ਗੁੰਮਦੇ ਰਹੇ। ਉਹਦੀਆਂ ਸੋਚਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਫਿਰ ਚਲ ਪਈ ਸੀ। ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਜਿਵੇਂ ਲਗੇ ਬੰਨ੍ਹ ਨੂੰ ਤੋੜ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹਦੀ ਯਾਦ ਕਈ ਸਾਲ ਪਦਹਲਾਂ ਵਲ ਮੁੜ ਗਈ। ਉਦੋਂ ਉਹ ਨਿੱਕਾ ਜਿਹਾ ਸੀ। ਮਸੀਂ ਦਸਾਂ ਸਾਲਾਂ ਦਾ। ਗਰਮੀਆਂ ਦੇ ਦਿਨ ਸਨ। ਦੁਪਹਿਰ ਵੇਲੇ ਲੋਕ ਪਿੱਪਲਾਂ ਹੇਠ ਬੈਠੇ ਸਨ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਹਾਣੀਆਂ ਨਾਲ ਬੰਦੇ ਖੇਡ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਬੋਲਿਆ, 'ਜਿਥੇ ਕਿਸੇ ਦਾ ਅੰਨ ਦਾਣਾ ਉਥੇ ਜਾ ਕੇ ਚੁਗ ਲੈਂਦਾ।'

ਗੱਲਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਕਿਸੇ ਬਦਮਾਸ਼ ਔਰਤ ਬਾਰੇ ਚਲ ਰਹੀਆਂ ਸਨ ਤੇ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਹਾਵਤ ਦਾ ਰੂਪ ਵੀ ਉਧਰ ਨੂੰ ਮੋੜ ਦਿਤਾ ਸੀ। ਪਾਲੀ ਬੰਦੇ ਖੇਡ ਰਿਹਾ ਸੀ ਪਰ ਉਸ ਦੇ ਕੰਨ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵਲ ਲਗੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਕੋਈ ਔਰਤ ਕਿਸੇ ਥਾਂ ਤੋਂ ਉਪਲ ਕੇ ਦੂਸਰੀ ਥਾਂ ਚਲੀ ਗਈ ਸੀ। ਲੋਕ ਉਸ ਬਾਰੇ ਗੱਲਾਂ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ।

'ਪੁਰਾਣੇ ਜ਼ਮਾਨੇ 'ਚ ਤਾਂ ਸਭ ਨਿਤਾਰੇ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਸੀ। ਦੁੱਧ ਦਾ ਦੁੱਧ। ਪਾਣੀ ਦਾ ਪਾਣੀ।' ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਬੋਲਿਆ। ਫਿਰ ਉਹਨੂੰ ਕਿਸੇ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ 'ਕਿੱਦਾਂ?'

ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਬੋਲਿਆ, 'ਪੁਰਾਣੇ ਜ਼ਮਾਨੇ ਤੋਂ ਗੀਤ ਚਲੀ ਆਉਂਦੀ ਐ। ਜਿਵੇਂ ਅਜ ਵੀ ਐ। ਸਾੜਨ ਤੋਂ ਬਾਦ ਮੁਰਦੇ ਦੇ ਅਸਤ ਗੰਗਾ 'ਚ ਪਾਏ ਜਾਂਦੇ। ਮਰ ਚੁਕੇ ਪਿੱਤਰਾਂ ਪਤੋਰਿਆਂ ਜਾਂ ਵਾਲੀ ਵਾਰਸਾਂ 'ਚੋਂ ਨਵੇਂ ਪਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਅਸਤਾਂ ਨਾਲ ਜੀਹਦਾ ਸਬੰਧ ਹੁੰਦਾ ਉਹ ਗੰਗਾ ਦੇ ਪਾਣੀ 'ਚੋਂ ਹੱਥ ਬਾਹਰ ਕਢਦਾ ਤੇ ਅਸਤ ਬੋਰ ਲੈਂਦਾ। ਫਿਰ ਉਹ ਹੱਥ ਅਸਤਾਂ ਸਮੇਤ ਗੰਗਾ 'ਚ ਫੁੱਪਨ ਹੋ ਜਾਂਦੇ। ਹੋਇਆ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ। ਇਕ ਵਾਰ ਕੋਈ ਪੁੱਤਰ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਦੇ ਅਸਤ ਗੰਗਾ ਪਾਉਣ ਗਿਆ। ਜਦ ਉਹਨੇ ਗੰਗਾ ਦੇ ਕੰਢੇ ਤੇ ਖੜਾ ਹੋ ਕੇ ਅਸਤ ਪਾਏ ਤਾਂ ਪਾਣੀ 'ਚੋਂ ਰੰਗਦਾਰ ਹੱਥ ਨਿਕਲੇ। ਲਲਾਗੀ ਦੇ। ਉਸ ਮੁੰਡੇ ਦਾ ਪਿਉ ਹਾਲੇ ਜੀਂਦਾ ਸੀ। ਉਹਦੇ ਖਾਨਦਾਨ 'ਚ ਕਿਸੇ ਕਦੇ ਲਲਾਗੀ ਦਾ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਉਹ ਮੁੰਡਾ ਸ਼ਰਮਿੰਦਗੀ ਨਾਲ ਗਰਕਦਾ ਜਾਵੇ। ਉਹ ਮਾਂ ਜਿਹਨੂੰ ਉਹ ਅਜ ਤਕ ਪਵਿੱਤਰ ਸਮਝਦਾ ਆਇਆ ਸੀ ਉਹਦਾ ਕਿਸੇ ਲਾਲਾਗੀ ਨਾਲ ਯਾਰਾਨਾ ਸੀ। ਉਹਨੂੰ ਧਰਤੀ ਰਾਹ ਨਾ ਦੇਵੇ। ਫਿਰ ਉਹਨੇ ਉਥੇ ਬੈਠ ਕੇ ਸ਼ਿਵ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਅਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ 'ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਇਹ ਹੱਥ ਨਿਕਲਣ ਵਾਲੀ ਰਸਮ ਸਦਾ ਲਈ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਵੇ। ਇਹਦੇ ਨਾਲ ਮਾਂ ਦੇ ਪਵਿੱਤਰ ਗਿਝਤੇ ਵਿਰੁਧ ਬੰਦੇ ਦੇ ਦਿਲ 'ਚ ਨਵਰਤ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਆ।' ਫਿਰ ਸ਼ਿਵ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਨੇ ਤਰਸ ਖਾ ਕੇ ਮਨੁੱਖ ਜਾਤੀ ਤੇ ਇਹ ਉਪਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਦ ਗੰਗਾ 'ਚੋਂ ਕਦੇ ਹੱਥ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲੇ.....।'

ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂ ਅਜ ਉਹਨੂੰ ਕਈ ਵਰ੍ਹੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਸੁਣੀ ਹੋਈ ਕਹਾਣੀ ਯਾਦ ਆਈ ਤੇ ਉਹ ਕਿੰਨੀ ਦੇਰ ਬੈਠਾ ਇਸ ਬਾਰੇ ਸੋਚਦਾ ਰਿਹਾ। ਸ਼ਾਇਦ ਉਹਦਾ ਸਬੰਧ ਇਸ ਕਹਾਣੀ ਨਾਲ ਸੀ। ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਿਥੋਂ ਸਿੱਖ ਲੈਂਦਾ ਸੀ। ਬੈੜੀ ਦੇਰ ਬਾਦ ਲਾਗੀ ਆਇਆ। ਉਹਨੇ ਜਲਦੀ ਹੋਈ ਚਿਤਾ ਦੀਆਂ ਲੱਕੜਾਂ ਠੀਕ ਕੀਤੀਆਂ। ਫਿਰ ਉਹ ਦੋਨੋਂ ਉਨ ਕੇ ਘਰ ਚਲੇ ਆਏ। ਉਹ ਨੱਸ ਕੇ ਦਿੱਲੀ ਚਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਪਰ ਅਜ

FOR THE SOUTH
ASIAN COMMUNITY

Sabrung شهر میں اپنی نوعیت کا واحد

SOUTHERN TELEVISION SHOW
GOOD NEWS FOR
THE SOUTH EAST ASIAN COMMUNITIES
LIVING IN BAY AREA

A new kind of television show on Cable Channel 25 can be seen on every Saturday at 6 p.m. regularly full of entertainment, excitement and music. Presents educational and informative program concerning our community's day to day life.

Producer and host: Irfan Ali

KEEP LISTENING TO SABRUNG RADIO & TELEVISION PROGRAM

TELEVISION
(415) 928-1650

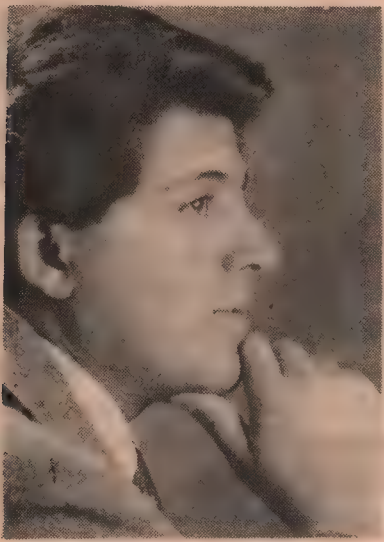
SATURDAYS
6:00 p.m.

CHANNEL 25 CABLE
KUSF 90.3 FM

RADIO PROGRAM
SUNDAYS
10-12 NOON

ਭਾਂਜਰ ਦੇ ਬੋਲ

ਗੀਤਕਾਰ : ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸੂਸ

ਪੰਨੇ : 64, ਮੁੱਲ : 20 ਰੁਪਏ

ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ : ਦੀਪਕ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਮਾਈ ਹੀਰਾਂ ਗੇਟ, ਜਲੰਧਰ।

ਪੰਨਾ 16 ਦੀ ਫਾਟੋ

ਦੀ ਰਾਤ ਤਾਂ ਇਥੇ ਰਹਿਣਾ ਹੀ ਪੈਣਾ ਸੀ। ਉਹਦੀ ਮਾਂ ਦਾ ਅਫਸੋਸ ਕਰਨ ਲਈ ਉਹਦੇ ਦੋਸਤਾਂ 'ਚੋਂ ਕੋਈ ਨਾ ਆਇਆ। ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਉਹ ਕਿਹੜੇ ਬਾਈ ਨੌਕਰੀਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਚਲੇ ਗਏ ਸਨ। ਹੁਣ ਤਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਉਹਨੂੰ ਵੀ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਕੋਈ ਹੀ ਜਾਣਦਾ ਹੋਵੇ। ਰਾਤ ਉਹਨੇ ਤਾਰੇ ਗਿਣਦਿਆਂ ਕਟ ਲਈ।

ਸਵੇਰੇ ਲਾਗੀ ਫਿਰ ਆਇਆ। ਹੁਣ ਉਹਦੀ ਮਾਂ ਦਾ ਸਿਵਾ ਨੰਡਾ ਹੋਇਆ ਪਿਆ ਸੀ। ਰਾਖ ਉਪਰ ਤਰੇਲ ਦਾ ਰੰਗ ਵੀ ਸੀ। ਲਾਗੀ ਨੇ ਉਸਦੀ ਮਾਂ ਦੇ ਅਸਤ ਚੁਣ ਕੇ ਇਕ ਲਾਲ ਪਰਨੇ ਵਿਚ ਬੰਨ੍ਹ ਦਿਤੇ। ਫਿਰ ਉਹਨੇ ਲਾਗੀ ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਨੂੰ ਤੋਰ ਦਿਤਾ ਤੇ ਆਪ ਸੜਕ ਵੱਲ ਨੂੰ ਤੁਰ ਪਿਆ। ਉਹਦੇ ਅੰਦਰ ਸ਼ਾਇਦ ਆਖਰੀ ਕਸ਼ਮਕਸ਼ ਚਲ ਰਹੀ ਸੀ। ਉਹ ਹੌਂਸਲਾ ਕਰਕੇ ਪਿੰਡੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਆਇਆ। ਫਿਰ ਉਹ ਜਲੰਧਰ ਤੋਂ ਨਕੋਦਰ ਨੂੰ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਬੱਸ ਤੇ ਬੈਠ ਗਿਆ। ਉਹਦੇ ਪਿੰਡ ਤੋਂ ਕੁਛ ਮੀਲਾਂ ਦੀ ਦੂਰੀ ਤੇ ਨਦੀ ਵਹਿੰਦੀ ਸੀ। ਨਦੀ ਦੇ ਕੰਢੇ ਉਹ ਬੱਸ ਤੋਂ ਉਤਰਿਆ। ਫਿਰ ਉਹ ਬੋਝੀ ਦੂਰ ਨਦੀ ਦੇ ਕੰਢੇ ਤੁਰਿਆ। ਇਹ ਉਹੀ ਨਦੀ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿਚ ਸਰਦਾਰੇ ਦੇ ਅਸਤ ਪਏ ਸਨ। ਕਿਸੇ ਦੂਰ ਨੇੜੇ ਦੇ ਗਿਲੇਦਾਰ ਨੇ ਹਰਦੁਵਾਰ ਜਾ ਕੇ ਕਿਰਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਥਾਂ ਸਰਦਾਰੇ ਦੇ ਅਸਤ ਇਸ ਵਹਿੰਦੀ ਨਦੀ ਵਿਚ ਸੁੱਟ ਦਿਤੇ ਸਨ। ਇਸ ਭੇਦ ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਵਾਲੇ ਜਾਣਦੇ ਸਨ। ਫਿਰ ਉਹਨੇ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਦੇ ਅਸਤ ਆਪਣੇ ਅਟੈਚੀਕੇਸ ਵਿਚੋਂ ਕੱਢੇ। ਨਦੀ ਦੇ ਕੰਢੇ ਖੜਦਿਆਂ ਉਹ ਦਿਲ ਤਕੜਾ ਕਰਦਿਆਂ ਬੁੜਬੁੜਾਇਆ, 'ਸ਼ਾਇਦ ਉਹ ਏਥੇ ਹੋਵੇ। ਸ਼ਾਇਦ... ਫਿਰ ਉਹਨੇ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਦੇ ਅਸਤਾਂ ਵਾਲਾ ਪਰਨਾ ਨਦੀ ਦੀ ਭੇਟ ਕਰ ਦਿਤਾ।

..... ਨਦੀ ਦੇ ਕੰਢੇ ਖੜਿਆਂ ਹੁਣ ਉਸਦੇ ਅਬਰੂ ਵਹਿ ਰਹੇ ਸਨ ਤੇ ਵਹਿੰਦੇ ਰਹੇ.....।

ਸਾਹਿਤ, ਖਾਸ ਕਰ ਕਾਵਿ-ਸਾਹਿਤ ਵਿਚ 'ਲੋਕ-ਸਾਹਿਤ' ਦਾ ਆਪਣਾ ਇਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਥਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਲੋਕ-ਸਾਹਿਤ ਤੋਂ ਇਥੇ ਮੇਰਾ ਭਾਵ 'ਲੋਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰਚੇ' ਸਾਹਿਤ ਤੋਂ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਆਮ ਸਾਧਾਰਨ ਆਦਮੀ ਦੇ ਮਨ ਦੇ ਭਾਵਾਂ, ਜਜ਼ਬਾਤਾਂ ਦੀ ਅਭੀਵਿਅਕਤੀ ਵਾਲੇ ਸਾਹਿਤ ਤੋਂ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਹਿਤ ਆਪਣਾ ਹੀ ਇਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਪਾਠਕ/ਸਰੋਤੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਸਿਰਜਦਾ ਹੈ ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਵੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ, ਬਿੰਬ, ਸਭਿਆਚਾਰ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਵਿਚੋਂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਪਣਾ ਹੀ ਇਕ ਇਮੇਜ ਬਣਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਨੂਰਪੁਰੀ, ਗੁਰਦੇਵ ਮਾਨ, ਚਰਨ ਸਵਰੀ, ਬਾਬੂ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਆਦਿ ਨੂੰ ਇਸ ਪਰੰਪਰਾ ਵਿਚ ਹੀ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਇਸ ਪਰੰਪਰਾ ਨੂੰ ਅਗਾਂਹ ਤੋਰਦਾ ਇਕ ਨਾਂ ਹੋਰ ਉਭਰ ਕੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ। ਉਹ ਹੈ ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸੂਸ। 'ਭਾਂਜਰ ਦੇ ਬੋਲ' ਉਸ ਦਾ ਦੂਜਾ ਗੀਤ-ਸੰਕਲਨ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੀਤਾਂ ਦੀ ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਨਿੱਜੀ ਭਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਟਿਕੇ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸਮੂਹਿਕ ਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੰਚਾਰਿਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਲੇ ਭਾਵ ਬਹੁ-ਦਿਸ਼ਾਵੀ, ਬਹੁ-ਪਾਸਾਰੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਭਾਵੇਂ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਲਗਦੇ ਉਹ ਇਕ ਪਰਤੀ ਹੀ ਹਨ। ਮਿਲਨ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ, ਬਿਰਹਾ ਦੀ ਤੜਪ, ਕੁਦਰਤੀ ਨਜ਼ਾਰੇ, ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਏਕਤਾ, ਦੇਸ਼ ਪਿਆਰ, ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਸਾਂਝ ਆਦਿ ਭਾਵ ਗੀਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਭਾਵ ਹਨ। ਇਸ ਸੰਕਲਨ ਦੇ ਗੀਤਾਂ ਦੀ ਖੂਬੀ ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਕੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਵਿਰਸੇ ਦੀ ਪੁਨਰ-ਸਿਰਜਣਾ, ਪੁਨਰ-ਅਭੀਵਿਅੰਜਨਾ ਹੈ। ਇਹ ਫੈਕ ਲੋਕ ਤੱਤ ਗੀਤਾਂ ਨੂੰ ਲੋਕ ਗੀਤਾਂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਲੈ ਆਉਂਦੇ ਹਨ :

ਸੋਨੇ ਦੇ ਦੰਦ ਵਾਲੇ ਮਿੱਤਰਾ

ਤੋਨੂੰ ਰੱਖ ਲਾਂ ਡੱਬੀ ਦੇ ਵਿਚ ਪਾ ਕੇ।

ਸਰ੍ਹੋਂ ਦਾ ਝੁੱਲ ਲੱਗੇ ਗੰਦਲੇ ਕੁਆਰੀਏ ਨੀ।

ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਖੰਘਦਾ ਫਿਰੇ

ਬਾਪੂ ਪੱਟ ਹੋਇਆ ਰੰਨਾਂ ਦੇਖ ਗੋਰੀਆਂ।

ਸਰਲਤਾ, ਸਪੱਸ਼ਟਤਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੀਤਾਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਹੈ। ਗੀਤ ਵਿਚ ਗਾਇਤਾ ਤਾਂ ਹੈ ਹੀ ਪਰ ਇਸ ਵਿਚਲੇ ਭਾਵਾਂ ਦੀ ਬਿੰਬਾਤਮਕ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਇਸ ਨੂੰ ਯਾਦਗਾਰੀ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਫੇਰ ਪੰਜਾਬੀ ਮੁਹਾਵਰੇ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ ਕਰਨਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੀਤਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੈ। ਬਿਰਹਾ, ਵੇਦਨਾ ਦੀ ਹੁਕ ਮਨ ਨੂੰ ਧੁਹ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਖੁਸ਼ੀ 'ਚ ਘਮਾਲਾਂ ਦੀ ਬਿਰਕਟ ਹੈ। ਸੂਸ ਨੇ ਗੀਤਾਂ ਵਿਚ ਕਿਤੇ-ਕਿਤੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਖੁਦਗਰਜ਼, ਸਵਾਰਥੀ ਬਿਰਤੀ ਨੂੰ ਵੀ ਉਭਾਰਿਆ ਹੈ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਨੀ-ਵਿਧੀ 'ਚ ਕਹਿੰਦਾ, ਪਾਠਕ ਸਰੋਤੇ ਨਾਲ ਸਿੱਧਾ ਸੰਪਰਕ ਜੋੜਦਾ, ਮਨ ਤੱਕ ਕੰਘੀ ਮਾਰਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਗੀਤਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਇਕ ਕੀਮਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਆਨੰਦ ਦੇ ਨਾਲ, ਵਿਰਸੇ ਨੂੰ ਸਾਂਭਣ, ਪ੍ਰਗਟਾਉਣ ਵਿਚ ਵੀ ਸਹਾਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸੂਸ ਲਈ ਇਹ ਇਕ ਵੱਡੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪੱਛਮੀ ਸਭਿਅਤਾ ਦੀਆਂ ਆਜ਼ਾਦ ਵਿਜ਼ਾਵਾਂ ਵਿਚ ਬੈਠਿਆ ਹੋਇਆ ਵੀ ਆਪਣੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਵਿਰਸੇ, ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਪਰਤੀ ਨਾਲੋਂ ਟੁੱਟਿਆ ਨਹੀਂ। ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਚਾਹੀਦੇ ਕਿ ਆਪਣੀ ਇਸ ਕਲਾ ਨੂੰ ਸਦੀਵੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਗੀਤਾਂ ਨੂੰ ਸਾਹਿਤਕ ਪੱਧਰ ਤੇ ਲਿਆਏ।

—ਅਵਤਾਰ ਜੌੜਾ

ਵੀਜ਼ਾ ਵਰਲਾਪ

ਮਿੱਤਰ ਰਾਬਾ

(ਯੁਵਰਾਜ ਰਤਨ ਦੇ ਨਾਂ)

ਕੀ ਪਤਾ ਸੀ ?

ਹਵਾ ਦਾ ਰੁਖ
ਏਵੇਂ ਹੀ ਚਲੇ ਗਾ।

ਘਰਾਂ ਵੱਲ

ਰੁਖ ਕਰਨ ਲਈ
ਵੀਜ਼ੇ ਦੇ ਰੁੱਖਾਂ ਦਾ
ਸੰਘਣਾ ਜੰਗਲ
ਲੰਘਣਾ ਪਏਗਾ।

ਘਰਾਂ ਦਾ ਰਾਹ

ਫੜਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ
ਦਫਤਰਾਂ ਦਾ ਰਾਹ
ਫੜਨਾ ਪਏਗਾ।

ਘਰਾਂ ਦੇ ਕੁੰਡੇ

ਖੜਕਾਉਣ ਲਈ
ਅਫਸਰਾਂ ਦਾ ਹੁਕਮ
ਮੰਨਣਾ ਪਏਗਾ।

ਕੀ ਪਤਾ ਸੀ ?

ਰੋਟੀ ਸੇਕਣ ਆਇਆਂ ਨੂੰ

ਪਰਦੇਸੀ ਮਾਰਿਆਂ ਨੂੰ

ਵੀਜ਼ੇ ਦੀਆਂ ਕੌੜੀਆਂ

ਪੁੜੀਆਂ ਖਾ ਕੇ

ਵੀਜ਼ੇ ਦੇ ਦੁਖਦਾਈ

ਟੀਕੇ ਲਗਵਾ ਕੇ

ਘਰਾਂ ਦੀਆਂ ਦਹਿਲੀਜ਼ਾਂ ਤੱਕ

ਅਪੜਨਾ ਪਏਗਾ।

ਕੀ ਪਤਾ ਸੀ ?

ਕੁੰਜੇ ਪਹਾੜ ਦੀਏ

ਕਦ ਪਾਏਂਗੀ ਵਤਨਾਂ ਵਲ ਫੇਰਾ

ਫੇਰਾ ਤਾਂ ਪਾਵਾਂਗੀ

ਜੇ ਤੋੜੇ ਸਰਕਾਰ

ਵੀਜ਼ੇ ਵਾਲਾ ਘੇਰਾ।

ਇਕ ਉਡਾਰੀ ਉਹਨੇ ਐਸੀ ਮਾਰੀ

ਉਹ ਮੁੜ ਵਤਨੀਂ ਨਾ ਆਇਆ

ਵਤਨੀਂ ਉਹ ਕਿਵੇਂ ਆਉਂਦਾ

ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਰਾਹ 'ਚ

ਵੀਜ਼ੇ ਦੀ ਕੰਡਿਆਲੀ ਬੂਰ ਦਾ

ਸੰਘਣਾ ਜੰਗਲ ਵਫਾਇਆ।

ਅਸੀਂ ਔਸੀਆਂ ਪਾਉਂਦੇ ਰਹਿ ਗਏ

ਵੀਜ਼ਾ ਨਾ ਮਿਲਿਆ

ਦੋ ਦਿਲ ਕੁਰਲਾਉਂਦੇ ਰਹਿ ਗਏ

ਵੀਜ਼ਾ ਨਾ ਮਿਲਿਆ।

ਵੀਜ਼ਾ ਨਾ ਮਿਲਿਆ

ਵਰਯਾਮਿਆ ਤੋਨੂੰ

ਸਾਡੀ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦੀ ਉਡੀਕ ਮਰ ਗਈ

ਪਰਦੇਸ ਗਿਆ ਤੂੰ ਕਾਹਨੂੰ ?

ਸਾਡੀ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦੀ ਉਡੀਕ ਮਰ ਗਈ।

ਵੀਜ਼ਾ ਮਿਲਿਆ ਤੋਨੂੰ ਪਛੜ ਕੇ

ਪਰਾਇਆਂ ਦੇ ਮੈਂ ਵੱਸ ਪੈ ਗਈ।

ਵੀਜ਼ਾ ਨਾ ਦੇ ਕੇ ਅਫਸਰਾਂ

ਤੂੰ ਅਤਿਵਾਦ ਕਮਾਇਆ

ਕੁਝ ਕੁ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈ

ਸਾਡੇ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਸਿਰਾਂ ਤੇ ਖਚੋਰਿਆ

ਵੀਜ਼ੇ ਦਾ ਖੰਜਰ ਲਟਕਾਇਆ।

ਕੀ ਪਤਾ ਸੀ ?

ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਸਭਾ ਯੂਥਾ ਸਿਟੀ ਦੀ ਨਵੀਂ ਐਗਜ਼ੈਕਟਿਵ ਕਮੇਟੀ

ਡਾ: ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ

ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸੂਸ

ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ

ਐਗਜ਼ੈਕਟਿਵ ਮੈਂਬਰ :— ਈਸ਼ਰ ਸਿੰਘ "ਮਿਮਨ", ਰਬਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਟਵਾਲ,

ਪ੍ਰਮਿਦਰ ਸਿੰਘ "ਮਿਦਰ", ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਚੈਂਦਰ "ਮੇਰਾਵਾਲੀ", ਗੁਰਮੇਜ

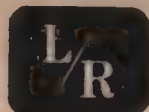
ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ, ਤਾਰਾ ਗਿੱਲ, ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਰਾਏ, ਸੁਖਵੀਰ ਕੰਗ, ਚੁਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ

'ਪ੍ਰਦੇਸੀ'।

ਪ੍ਰਧਾਨ

ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ

ਪ੍ਰੈਸ ਸਕੱਤਰ

Lake View Realty

THINKING OF BUYING or SELLING

(RESIDENTIAL, COMMERCIAL, FARMS & INDUSTRIAL)

FREE Consultation for BUYING or SELLING

FREE Information on Financing

FREE Knowledge of your existing Mortgage

FREE EVALUATION of your property

FOR FRIENDLY & EFFICIENT SERVICE

NIRMAL (NEIL) DHALIWAL

Bus: 588-9955 Res: 597-2069

I know the signs of a good neighbourhood.

If your property is currently listed with a real estate broker, please disregard this offer. It is not our intention to solicit the offerings of other real estate brokers. We are happy to work with them and cooperate fully.

MINT AUTO BODY LTD.

5590 Lane Street, Burnaby, B.C. V5H 2H5

■ Complete Professional Auto Body Repairs and Refinishing
on all makes and models

■ I.C.B.C. claims handled promptly

■ Complete framework ■ UNI - BODY repairs

■ All work conditionally guaranteed

■ Free estimates ■ Courtesy cars

For further information call:

Phone: 433-1207

Bhupinder(Bob) Sihota

ਕਾਰਾਂ, ਵੈਨਾਂ ਅਤੇ ਪਿਕ-ਅੱਪ ਟਰੱਕਾਂ ਦੀ ਅੱਛੀ ਤੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ
ਮੁਰੰਮਤ ਲਈ ਅਤੇ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਪੇਂਟਿੰਗ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਸੇਵਾ ਦਾ ਮੌਕਾ
ਦਿਉ

Imperialist Game of Dismemberment

'Azad Punjab': Seed of Separatism

Though British intelligence services functioning in India including the military intelligence had been deliberately fostering separatist trends among the Sikhs, these attempts now assumed a new dimension. The colonial rulers wanted to wean away the Sikhs from the main national stream. It was in this situation that the concept of 'Azad Punjab' was evolved by the agile and fertile mind of Giani Kartar Singh. The author of the 'Azad Punjab' visualised that those territories of the Punjab where Hindus and Sikhs predominated should constitute a separate unit. The 'Azad Punjab' would have included the maximum Sikh population, with no single community being in an absolute majority. The Hindus and the Muslims would have been 40 per cent each in the population and the Sikhs 20 per cent. The population of the Sikhs would have increased to 24 per cent with the merger of the Sikh princely states.

By the time it became clear that India would be divided into two states on the basis of 'two-nation theory' the Sikh communalists also started demanding an independent state. Till then the word Sikh 'Qaum' was loosely used to convey that all those who were devotees of the Sikh religion constituted a religious minority. But when the 'two-nation theory' was accepted and India was divided, the Sikh communal leaders too raised the demand that since the Sikhs were a 'nation', they should not be left at the mercy either of Pakistan or of Hindustan.

It was in this backdrop that Akali leaders demanded an independent state for Sikhs. The demand was formally put forward by the Akali Dal in a resolution passed on 22 March, 1946: "Whereas the Sikhs being attached to the Punjab by intimate bonds of holy shrines, property, language, traditions and history claim it as their homeland and holy land which the British had taken as a 'trust' from the last Sikh ruler during his minority and whereas the community of the Sikhs is being threatened on account of the persistent demand of Pakistan by the Muslims on the one hand and face the danger of being absorbed by the Hindus on the other, the executive committee of the

Shiromani Akali Dal demands for the preservation and protection of the religious, cultural, economic and political rights of the Sikh nation the creation of a Sikh State which would include a substantial majority of the Sikh population and their sacred shrines and historical Gurdwaras with a provision for the transfer and exchange of population and property, wherever possible and necessary".

It is not accidental that Coupland's concept of an 'agency centre' and this resolution of the Akali Dal should leave no one in doubt that the slogan of 'Khalistan' which has been raised in recent years have many common features. It means, what British imperialism failed to accomplish in the mid-forties is now being sought to be achieved.

Another important fact of history also needs to be examined in this connection.

Maharaja Yadindra Singh of Patiala admitted in an article published in a newspaper as late as on 19 July, 1956 that in a meeting with Jinnah at a dinner hosted by the Viceroy Lord Mountbatten, "Liaqat Ali Khan and Begum Liaqat Ali, went out of their way to offer on behalf of the Muslim League everything conceivable. It was to be the Head of this new Sikh Statethe Sikhs would have their own army and so on." This admission by the late Maharaja speaks for itself and needs no comment. That the Sikhs did not fall a prey to this conspiracy speaks volumes of their sense of patriotism. Once again, the credit goes to the robust Sikh peasantry and the nationalist Sikhs for having upset the apple cart of the communalists and the Sikh princes.

Organised Violence to Force Dismemberment

Since this knocked down the British plan to dismember India, organised communal violence was unleashed to uproot the people from their traditional homeland. The fury of violence was let loose on the Hindus and Sikhs in Rawalpindi division for obvious reasons. The size of non-Muslim minorities in the proposed Pakistan state was considerable. To enable Pakistan to create a theocratic state, it was essential to

change the composition of the population of the areas which were to constitute the new Muslim state. The

It was under these circumstances that the Akali leaders gave up the demand for an independent sovereign state. Articulating the aspirations of the patriotic Sikhs, Baba Kharak Singh, in a press statement on 14 April, 1947 said:

"I am a staunch advocate of Akhand (undivided) Hindustan ... Should, however, partition become inevitable and be unfortunately thrust upon us, I would plead for adequate safeguards and legitimate protection for the non-Muslim minorities living in the territories proposed to be partitioned."

However behind the scene attempts continued to wean away the Sikhs from the national main stream. Three different alternatives were placed before the Akali leaders by certain gobetweens. These alternatives were:

- (1) a separate unit of eastern Punjab with a position in Pakistan equal to that of any other unit such as Sind or Western Punjab.
- (2) special privileges for the Sikh minority in western Punjab; and
- (3) special privileges for the Sikhs in Pakistan as a whole.

But all sections of the political opinion among the Akalis and other Sikh leaders rejected these proposals. Naturally the British rulers were far from being happy with this "mood" of the Sikh leaders who had decided by that time to save for India and for themselves as much of the Punjab as they could from going into Pakistan. At the meeting with the Indian leaders on June 2, 1947 Lord Mountbatten said that "he was most distressed about the position of the Sikhs". Incidentally, this is how Punjab came to be partitioned and with it the Punjabi speaking people.

'Punjabi Suba'

After 1947, there was a temporary thaw in the communal politics of the Akalis. The Akalis joined hands with the Congress to form the first government

Main Street Clothing Manufacturer

SAVE ON CLOTHING

You've Never Seen Prices in B.C. Like This Before

TWO LOCATIONS

3293 Main St. (at 17th Ave.)
Vancouver, B.C. V5V 3M6
Ph. 872-3121

9377 - 120th St.
Scott Rd. & 93rd Ave.)
DELTA, B.C. V4C 6R9

This coupon is worth:

\$ **2.00** OFF

on the purchase of any dress over \$10.00

FRIENDS AUTO BODY & PAINTING LTD.

5605 BYRNE RD. BURNABY, B.C.

Burnaby Auto Auction Building

PH. 430-4233

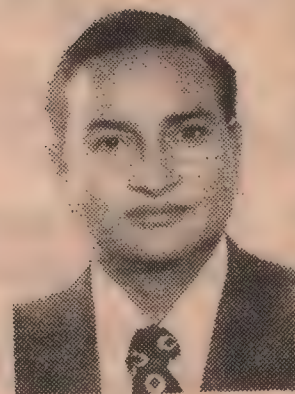
- ☐ I. C. B. C. JOB
- ☐ FREE ESTIMATES
- ☐ FREE COURTESY CAR
- ☐ RUST REPAIRS
- ☐ FIBRE GLASS OR CUT OUT WORK

15 Years Exp

YOU NEVER KNOW
UNLESS YOU TRY

VISIT OR CALL

MR. GURU

in East Punjab (now Punjab). This nominee, Sardar Baldev Singh, was already a member of the Central Cabinet. At that stage, the Akali Dal took a clear stand that it was opposed to communal electorate. But after a few years later, in the mid-fifties, the Akali Dal raised the demand for the linguistic reorganisation of the Punjab, though this demand had communal orientation, as in the past.

In their memorandum submitted to the States' Reorganisation Commission (SRC), for instance, they had proposed that the 'Punjabi Suba' should comprise Gurdaspur, Amritsar, Ferozepur, Ludhiana, Jullundur, Hoshiarpur, Ambala, Karnal (excepting Panipat) Sirsa, Bhatinda, Kapurthala, Fatehgarh Sahib and Sangrur (leaving out Jind and Mirwana tehsils) districts of the Punjab and the Ganganagar district of Rajasthan with a population of nearly 1.20 crore.

Subsequently, when the regional formula was introduced, the Akalis agreed that the Punjabi region should consist of the districts of Gurdaspur, Amritsar, Jullundur, Hoshiarpur, Ferozepur, Ludhiana, Kapurthala, Bhatinda, the Ropar and Chandigarh assembly constituencies in Ambala district, Patiala district excluding Kandaghat and Nalagarh tehsils and Sangrur district excluding the Jind and Nirwana tehsils having a total population of 86,02,608.

Significantly enough, Kangra, district with a population of 9.32 lakh which with the exclusion of Lahaul-Spiti and part of Kulu, is a Punjabi speaking district, was not included in the Akali proposals made to the SRC. Moreover, that part of Himachal Pradesh which adjoins Punjab, leaving out North Mandi, North Suket, parts of Chamba Mahasu Rampur areas. Bushair and Chini tehsils, are essentially Punjabi speaking areas according to the Linguistic Survey of India. These areas were also excluded from the Akali blueprint for the 'Punjabi Suba'. The reasons for these exclusions are obvious. In fact, the Akalis wanted to carve out a state in which Sikhs would be in majority. If Punjab had been reorganised strictly on the linguistic basis the proposed state would not have served the Akali communal objective, the Sikhs being out-numbered there.

It is a commonly known fact that Devi Lal as the representatives of all the parties comprising 'Haryana Committee' and Gurnam Singh as the representative of the Sant's Akali Dal alongwith ten other leaders had concluded written agreement that the two regions

should be made the basis for the demarcation of the boundaries of the two states and any adjustments should be made through negotiations. It was also decided that village should be made the basis for settling disputes arising over the fixing of boundaries. Though no negotiations were actually initiated following the agreement. Sant Fateh Singh had committed himself to settle disputes over adjustments of boundaries through consultation and discussion. He resiled from this position soon after Punjab had been reorganised:

Linguistic Reorganisation: A Baffling Problem

The Punjab Pradesh Congress, after the reorganisation of the state, reiterated that the demarcation of the boundaries should be done strictly on a linguistic basis and did not hesitate to demand the main chunk of Kangra district for inclusion into the new state. Though Sant Fateh Singh too gave support to this stand of the Pradesh Congress, he did not firmly state that he would press for the inclusion of Punjabi speaking areas of Kangra district in the Punjabi speaking state, despite his professions of secularism. If this were not so, he would have come out of the Golden Temple and campaigned among the messes particularly among the non-Sikhs to convince them about the legitimacy of this demand.

After Punjab was reorganised and trifurcated into three states Punjab, Haryana and Himachal Pradesh, the Akalis started another agitation and demanded that Chandigarh should be given over to Punjab and all the so-called 'common links' between Punjab and Haryana such as the High Court should be snapped.

Curiously enough, Chandigarh under the regional formula, was declared 'bilingual' and after the reorganisation of Punjab, it became the common capital of the two states.

Within a few months, the Akalis again started an agitation over the merger of Chandigarh with Punjab. It was in this situation that another solution was evolved and it was agreed that Chandigarh should be given to Punjab and in return Fazilka and Abohar areas should be handed over to Haryana. This was obviously a very odd decision. The Sant had then accepted this arrangement. Now, once again, true to form a controversy over Chandigarh, is raging in Punjab and predicated passions are running high.

This is how linguistic reorganisation of Punjab

Avtar Singh 'Sadiq'

Where is the art of my hands?

Hands that made shoes
in various shapes and sizes

Hands that sweated on days and nights
to make their 'star' bright.

Hands that protected
people from cold.

I am proud of my hands;
they are really bold.

Though often in a happy mood
my boss used to say,

Oh ! they are made of gold?

Today being so strong and stout

I mutter and think of my hands.

of what sort is that sword?

which cut off my hands

Before the 'Unemployment Office';

Who cares for my sorrow and despair?

Completely cramped

under the layers

of laughing chairs.

However wounded dignity

Feels hard to bear the bang

'Idle bug...' — burden on the land.'

Through the windos

I saw sky scrapers

touching the sky

— a wonderful miracle of hands

on which a world may stand.

However the world is a story of hands.

Being sunken in thoughts, as such

A painful voice came from my hearts

'I want to work'

Meanwhile another voice

I heard, saying in sweat language,

'Your hands are safe

in our shelves.'

has always been a baffling problem since the partition of the country in 1947. It has defied all solutions and every formula so far evolved has created new complications, leading to communal polarisation in the state. Apart from this aspect, the Akalis themselves have been shifting ground and after every concession made to them with a view to solving this problem, they have been coming forward with newer demands and thus there has been no finality about what has come to be known as the linguistic reorganisation of the Punjab.

Pride of the Nation

TICKETS TO ANYWHERE GABA TRAVELS

ਤੁਹਾਡੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ, ਦੋਸਤਾਂ ਤੇ
ਆਪਣੇ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਸਾਨੂੰ ਯਾਦ
ਕਰੋ । ਅਸੀਂ ਵਾਜਬ ਕਿਰਾਏ ਤੇ
ਵਧੀਆ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਗਰੰਟੀ
ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ।

MANOHAR LAL GABA
GET HELP IN INDIA AT
NUR MAHAL PH: 49
JULLUNDUR PH: 74597
NEW DELHI PH: 44165
JANDIALA (JULLUNDUR)
MOGA (FAREEDKOT)

6612, MAIN ST. VANCOUVER, B. C.

Phone 324-3336

ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ

ਹੋਲਦਾਰ ਵੰਨੇ ਖਾਂ ਦਾ ਆਤਮ ਵਿਵੇਚਨ

ਕੇ. ਐਲ. ਗਰਗ

ਹੋਲਦਾਰ ਵੰਨੇ ਖਾਂ ਅੱਜ ਮਿਲਿਆ ਉਹ ਦੀ ਹਾਲਤ ਤਾਂ ਅਮਲੀ ਦੀ ਮੰਜੀ ਵਰਗੀ ਹੋਈ ਪਈ ਸੀ। ਪਹਿਲਾਂ ਜਦੋਂ ਵੀ ਮਿਲਦਾ ਚੜ੍ਹਦੀਆਂ ਕਲਾਂ ਵਿਚ ਹੋਇਆ ਕਰਦਾ ਸੀ ਖੰਘੂਰੇ ਮਾਰਦਿਆਂ ਹੋਇਆ। ਇਕ ਹੱਥ ਖੜ੍ਹੀ ਮੁੱਛ ਤੇ ਅਤੇ ਦੂਸਰਾ ਵਿੱਡ ਤੇ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਕੱਛ ਵਿਚ ਸਰਕਾਰੀ ਰੂਲ ਹੋਇਆ ਕਰਦਾ ਸੀ ਗੱਲ ਗੱਲ ਤੇ ਛਟਕਾਟਾ ਜਿਹਾ ਮਾਰ ਕੇ ਆਖਿਆ ਕਰਦਾ ਸੀ।

‘ਤੂੰ ਦਿਆਂਗਾ ਹਰਾਮੀ ਦੇ ਪੁੱਤ ਨੂੰ ... ਸਮਝਦਾ ਕੀ ਏ ਹੋਲਦਾਰ ਵੰਨੇ ਖਾਂ ਨੂੰ?’

ਤੇ ਕੱਛ ਵਿਚੋਂ ਰੂਲ ਕੱਢ ਕੇ ਐਵੇਂ ਹੀ ਦੇ ਤਿੰਨ ਵਾਰ ਜ਼ਮੀਨ ਤੇ ਮਾਰ ਛੱਡਦਾ। ਕਹਿੰਦੇ ਕਹਾਉਂਦੇ ਬਦਮਾਸ਼ ਨੂੰ ਬੱਕਰੀ ਵਾਂਗ ਢਾਹ ਲੈਂਦਾ ਤੇ ਕੜਾਕੇ ਕੱਢਾ ਛੱਡਦਾ। ਪਰ ਅੱਜ ਤਾਂ ਨਕਸ਼ਾ ਈ ਹੋਰ ਸੀ। ਢਹੀਆਂ ਮੁੱਛਾਂ ਜਿਵੇਂ ਬਾਸੀ ਜਲੇਬੀਆਂ (ਵਿਆਹ ਵਿਚੋਂ ਬਚੀਆਂ ਹੋਈਆਂ) ਹੋਣ ਤੇ ਵਿੱਡ ਤਾਂ ਵਿਚਾਰੇ ਦਾ ਫੇਲ੍ਹ ਹੋਈ ਪੰਜ ਸਾਲਾ ਯੋਜਨਾ ਵਰਗਾ ਹੋਇਆ ਪਿਆ ਸੀ, ਪ੍ਰੰਪੂ ਉਜੜੇ ਮੇਲੇ ਵਰਗਾ ਆਵਾਜ਼ ਮੇਏ ਮਾਸ਼ੂਕ ਦੇ ਆਸ਼ਕ ਵਰਗੀ, ਅਸੀਂ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਹਮਦਰਦੀ ਦਿਖਾਉਂਦੇ ਹਾਂ।

ਬੇਡੇ ਵਿੱਡ ਦਾ ਕੀ ਹਾਲ ਹੋਇਆ ਪਿਆ, ਹੋਲਦਾਰ ਜੀ?

ਤੁਸੀਂ ਇਹਨੂੰ ਵਿੱਡ ਆਖਦੇ ਉਂ - ਸੱਚੀ ਗੱਲ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਇਹਨੂੰ ਹੁਣ ਵਿੱਡ ਕਹਿੰਦਿਆਂ ਈ ਸ਼ਰਮ ਆਉਣ ਲਗ ਪੈਂਦੀ ਹੈ — ਵਿੱਡ ਕਿਤੇ ਕਿਹੋ ਜਿਹੇ ਹੁੰਦੇ ਨੇ — ਇਹ ਤਾਂ ਮਾਮੂਲੀ ਜਿਹੀ ਵਿੱਡੀ ਹੈ - ਆਮ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਵਿੱਡੀ —

ਇਸ ਵੇਲੇ ਵਰਗੇ ਵਿੱਡ ਦੇ ਵਿੱਡੀ ਬਣ ਜਾਣ ਦੇ ਕੀ ਕਾਰਨ ਹੋ ਸਕਦੇ ਨੇ ਇਹਦੇ ਕਾਰਨ ਰਾਜਨੀਤਕ, ਸਮਾਜਿਕ ਤੇ ਆਰਥਿਕ ਨੇ, ਪਰ ਹਰ ਘਟਨਾ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਵਿਚ ਕਾਰਨ ਜ਼ਿਆਦਾ ਆਰਥਿਕ ਹੀ ਹੁੰਦੇ ਨੇ। ਇਸ ਵਿੱਡੀ ਨੂੰ ਮੁਰਗਾ ਦੇਖੋ ਤਾਂ ਜਾਣੋਂ ਸਦੀਆਂ ਹੀ ਬੀਤ ਗਈਆਂ (ਮੁਫਤ ਦਾ ਮੁਰਗਾ)। ਵਿਸ਼ਵੀ ਅੰਗੇ ਬਾਲਟੀਆਂ ਭਰ ਭਰ ਸਿਟੀ ਦੀ ਸੀ ਇਸ ਵਿਚ ਹੁਣ ਕੰਨ 'ਚ ਫੁੱਫਾ ਟੁੰਗਣ ਜੋਗੀ ਵੀ ਨੀ ਮਿਲਦੀ - ਦਾਰੂ ਮੁਰਗੇ ਦੇ ਵਿੱਡੇ 'ਚ ਹੀ ਵਿਚਾਰਾ ਪਿਚਕ ਗਿਆ।

ਰਾਜਨੀਤਕ ਕਾਰਨ ਕੀ ਨੇ ਭਲਾ?

ਅੱਗੇ ਨੇਤਾ ਲੋਕ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਰਲ ਕੇ ਚਲਦੇ ਸੀ। ਦੋਵਾਂ ਦੇ ਪੰਜੇ ਘਿਉ 'ਚ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ। ਦੋਵਾਂ ਦੀ ਜੇ ਜੇ ਕਾਰ ਹੋਈ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਪੈਸੇ ਲੈ ਕੇ ਫਸਾ ਦੇਣਾ ਤੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਪੈਸੇ ਲੈ ਕੇ ਛੱਡ ਦੇਣਾ। ਹੁਣ ਨੇਤਾ ਆਪ ਭੁੱਖ ਨੰਗ ਨਾਲ ਖੇਡਦੇ

ਐ। ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨੇਤਾ ਲੋਕ ਆਪ ਹੀ ਵੱਡੇ ਕੋਚੇ ਨਾਲ ਮੁੱਛ ਲੈਂਦੇ ਐ — ਉਹਦੇ ਸਿਰ ਤੇ ਕੋਈ ਦੇ ਚਾਰ ਵਾਲ ਛੱਡਣਗੇ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਕੁਝ ਭੋਰਾ ਚੋਰਾ ਨਸੀਬ ਹੋਵੇ - ਹੁਣ ਤਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਖੀਜਿਆਂ ਦਾ ਮਾਲ ਵੀ ਵੱਡੀ ਚਾਰ ਸੈਲਾਂ ਵਾਲੀ ਬੇਟਰੀ ਨਾਲ ਲੱਭਣਾ ਪੈਂਦਾ।

ਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਕਾਰਨ?

ਹੁਣ ਤਾਂ ਜੀ ਜਣਾ ਖਣਾ ਹਰ ਲੰਡੀ ਬੁੱਚੀ ਲੀਡਰ ਬਣੀ ਫਿਰਦੀ ਐ। ਹਲਦੀ ਵੇਚਣ ਵਾਲੇ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਜਹਾਜ਼ ਵੇਚਣ ਵਾਲੇ ਤਕ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ ਬਣ ਗਈ ਐ - ਬੰਦਾ ਫੜੀਦਾ ਪਿਛੋਂ ਐ ਅਗਲੇ ਫੁੱਡਾ ਕੇ ਪਹਿਲਾਂ ਲੈ ਜਾਂਦੇ ਐ - ਸਰਕਾਰਾਂ ਵੇਟਾਂ ਦੇ ਲਾਲਚ ਵਿਚ ਨਕਾਰਾ ਹੋਈਆਂ ਪਈਆਂ।

ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਤੋਂ ਬਾਦ ਕੀ ਕਰੋਗੇ?

ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਤਕ ਜਿਉਂਦੇ ਰਹਾਂਗੇ ਤਦ ਹੀ ਨਾ ਪਤਾ ਨੀ ਕੋਈ ਉਈਂ ਰਿਟਾਇਰ ਕਰ ਜੇ — ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਦਾ ਵੀ ਸ਼ੌਂਕੀ ਜਨਾਨੀ ਵਾਂਗ ਕੋਈ ਇਤਬਾਰ ਨੀ ਲੱਗਦਾ।

ਆਪਣੇ ਕਿਸੇ ਨਿਆਣੇ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ 'ਚ ਭਰਤੀ ਕਰਾਉਂਗੇ?

ਨਾ ਨਾ ਜੀ ਰਾਮ ਰਾਮ ਕਰੋ (ਕੰਨਾਂ ਨੂੰ ਹੱਥ ਲਾਉਂਦੇ ਹੋਏ)। ਮੈਂ ਤਾਂ ਵਸੀਹਤ

ਲਿਖ ਚੁੱਕੀ ਭਾਈ ਪੁੱਤਰੇ ਯੀਓ, ਆਲ੍ਹ ਛੋਲੇ ਭਟੂਰੇ ਵੇਚ ਲੈਣਾ, ਕੁਲਫੀਆਂ ਦੀ ਰੋੜ੍ਹੀ ਲਾ ਲੈਣਾ ਪੁਲਿਸ ਵਿਚ ਭਰਤੀ ਨਾ ਹੋਣਾ। ਹੁਣ ਜੀ ਸਾਡਾ ਵਕਾਰ ਈ ਕੀ ਰਹਿ ਗਿਆ - ਪੁਲਿਸ ਸੀ ਜੀ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਵੇਲੇ ਜਦੋਂ ਲੋਕ ਲੰਮੇ ਪੈਪੇ ਸਲਾਮਾਂ ਕਰਦੇ ਹੁੰਦੇ ਸੀ। ਕੋਈ ਇੱਜ਼ਤ ਹੁੰਦੀ ਸੀ ਸਾਡੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ - ਹੁਣ ਤਾਂ ਟੁੱਟੇ ਝੱਜੇ ਜਿਹੇ ਈ ਬੰਦੇ ਮਾਨ ਨੀ। ਆਖੇ ਜੀ ਹਮ ਭਰਿਓਂ ਕੇ ਸਰਦਾਰ ਐ।

ਤੁਸੀਂ ਤਾਂ ਐਵੇਂ ਈ ਦਿਲ ਛੱਡਗੇ ਹੋਲਦਾਰ ਜੀ?

ਨਾਂਹ ਤੁਸੀਂ ਆਪ ਈ ਦੱਸੋ ਕਿ ਰਹਿ ਕੀ ਗਿਆ ਪੁਲਿਸ ਕੋਲ, ਪਹਿਲਾਂ ਆਪ ਹੀ ਵਾਇਰਿਗ ਦਾ ਆਰਡਰ ਦੇ ਦੇਣਗੇ ਫਿਰ ਆਪ ਹੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਬਿਠਾ ਦੇਣਗੇ ਆਪ ਸਾਰੇ ਨਿਕਲ ਜਾਂਦੇ ਐ ਲਾਈਨ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਵਿਚਾਰਾ ਸਿਪਾਹੀ ਤੇ ਹੋਲਦਾਰ ਦੇ ਚਾਰ ਵਾਰ ਮੁਅੱਤਲੀ ਤਾਂ ਐਵੇਂ ਮਾਮੂਲੀ ਗੱਲ ਐ ਜੀ - ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰੀਏ ਤਾਂ ਉਹ ਸਾਡੇ ਤੇ ਸਾਡੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਵੀਰੀ, ਨਾ ਮਾਰੀਏ ਤਾਂ ਆਪ ਮਰੀਏ

ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਵੀ ਤਾਂ ਹਥਿਆਰ ਹੁੰਦੇ ਤੁਸੀਂ ਕਾਸਤੋਂ ਡਰੀ ਜਾਨੋਂ ਉਂ?

ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਵੀ ਸੁਣ ਲੈ ਬੰਦੂਕ ਐ ਸਾਡੀ ਜਾਰਜ ਪੰਜਵੇਂ ਵੇਲੇ ਦੀ ਉਹ ਛੱਡ ਕੇ ਟੂਰ ਗੇ ਵਲੈਤ ਦੇ ਅਸੀਂ ਸਾਂਭ ਲਈ। ਉਹਦੇ ਨਾਲ ਤਾਂ ਹੁਣ ਮੱਖੀ ਨੀ ਮਰਦੀ। ਦੁਨੀਆਂ ਲਈ ਫਿਰਦੀ ਐ ਆਟੋਮੈਟਿਕ ਚੀਜ਼ਾਂ ਇਕ ਸਕਿੰਟ ਵਿਚ ਨੂੰ ਨੂੰ ਕਰਕੇ ਚਾਲੀ ਕੱਢ ਦਿੰਦੇ ਐ ਅਗਲੇ ਵਿਚ ਦੀ —

ਕੋਈ ਨੀ ਫੇਰ ਵੀ ਹੋਸਲਾ ਕਰੇ?

ਬੇਡੇ ਵਰਗੇ ਬਥੇਰੇ ਆਉਂਦੇ ਐ ਰੋਜ਼ ਹੋਸਲਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ — ਉਦੋਂ ਕੋਈ ਨੀ ਆਉਂਦਾ ਜਦੋਂ ਅਗਲੇ ਬਾਜਾ ਬਜਾ ਕੇ ਤੁਰਦੇ ਬਣਦੇ ਐ .. ਹੋਰਾਮ ...' ਕਹਿ ਕੇ ਹੋਲਦਾਰ ਵੰਨੇ ਖਾਂ ਤੁਰਦੇ ਬਣੇ।

ਜਾਣ ਲੱਗਿਆਂ ਉਹ ਇਉਂ ਤੁਰ ਰਹੇ ਸਨ ਜਿਵੇਂ ਵਾਇਰਲ ਫੀਵਰ ਦੀ ਦਵਾਈ ਲੈ ਆਏ ਹੋਣ - ਕੱਛ ਵਾਲਾ ਸਰਕਾਰੀ ਰੂਲ ਗਾਇਬ ਸੀ। ਤੁਰਦੇ ਹੋਏ ਉਹ ਇਉਂ ਇਧਰ ਉਧਰ ਝਾਕ ਰਹੇ ਸਨ ਜਿਵੇਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਹੋਵੇ ਕਿ ਕੋਈ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਲਗਾਤਾਰ ਪਿੱਛਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ।

ਦੁਨੀਆਂ ਗੁੱਝਲਦਾਰ ਬੁਝਾਰਤ, ਜਿਹਦਾ ਸਿਰ ਨ ਪੈਰ। ਜਿਹੜਾ ਵੇਲਾ ਸੋਖਾ ਲੰਘੇ ਉਹਦੀ ਮੰਗੋ ਖੋਰ। ਨ ਕੋਈ ਦਿਲ ਦਾ ਮਹਿਰਮ ਲੱਭਾ, ਨ ਹੀ ਆਇਆ ਚੈਨ, ਦਿਲ ਦਾ ਖਾਲੀ ਟੂਠਾ ਲੈ ਕੇ, ਫਿਰਾ ਹਾਂ ਚਾਰ ਚੁਫੇਰ। ਵਿਚ ਬਲਾ ਦੇ ਜਾਨ ਨਿਮਾਣੀ, ਲੱਭਦੀ ਪਿਆਰ ਦਾ ਰੁੱਖ, ਦਿਲ ਦੇ ਅੰਦਰ ਭਾਂਬੜ ਬਲਦਾ, ਤੇ ਸੂਰਜ ਨਾਲ ਵੇਰ। ਸੱਜਣਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਕੋਲ ਨਿਭਾਣਾ, ਕਿਸੇ ਕਿਸੇ ਦਾ ਲੇਖ, ਕੱਲ੍ਹ ਦੇ ਸੱਜਣ ਅੱਜ ਦੇ ਦੁਸ਼ਮਣ, ਕੈਸਾ ਪਿਆ ਹਨੂਰ। ਵਾਂਗ ਸੁਦਾਈਆਂ ਕੁਕਾਂ ਮਾਰਨ, ਵਿਚ ਬੋਲੇ ਦੇ ਕੁੰਜਾਂ, ਰਾਂਝੇ ਦਾ ਉਹ ਦਿਲ ਪਰਚਾਵਣ, ਉੱਡਣ ਚਾਰ ਚੁਫੇਰ।

ਕੀ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦਾ ਮਸਲਾ ਹੈ?

ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰੇ ਲਈ ਸਾਡੀ ਮਦਦ ਲਵੋ
ਅਸੀਂ ਆਪਦੀ ਸੇਵਾ 1946 ਤੋਂ ਕਰਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਾਂ

ਪਹਿਲੀ ਮੁਲਾਕਾਤ ਦੀ
ਕੋਈ ਫੀਸ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ

ਅਸੀਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਸਲਾਹ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ

- ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਮੰਗਵਾਉਣ ਲਈ ਚੰਗੀ ਸਲਾਹ
- ਇੰਡੀਆ, ਕੈਨੇਡਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮੁਲਕ ਦਾ ਵੀਜ਼ਾ ਲੈਣਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਮਿਆਦ ਵਧਾਉਣੀ ਹੋਵੇ ਉਸਦੇ ਬਾਰੇ 'ਚ ਵੀ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਆਉ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਹੀ ਸਲਾਹ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।
- ਕਿਸੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਦੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਅਡਾਪਟ(ਗੇਂਦ ਲੈਣਾ) ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ — ਤੁਸੀਂ ਇਥੇ ਬੈਠੇ ਹੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਲਕ ਦੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਅਡਾਪਟ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਮੁਲਕ 'ਚ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।
- ਅਰਥਨ ਜਾਂ ਯਤੀਮ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਮੰਗਵਾਉਣਾ ਹੋਵੇ ਉਸ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ — ਭਰਾ, ਭੈਣ, ਭਤੀਜਾ, ਭਤੀਜੀ, ਭਾਣਜਾ, ਭਾਣਜੀ, ਪੋਤੀ, ਪੋਤਾ, ਦੋਹਤੀ, ਦੋਹਤਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਮਰ 18 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੋਵੇ ਤੇ ਵਿਆਹ ਹੋਣ ਨਾ ਹੋਣ। ਉਸ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਮੰਗਵਾ ਸਕਦੇ ਹੋ।

- ਜੇ ਕਿਸੀ ਕਾਰਨ ਕੋਈ ਤੁਹਾਡਾ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਬੇ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੋਇਆ ਕੈਨੇਡਾ ਵਜ਼ਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਸਦੇ ਸੈਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮਨਿਆਦ ਲੰਘ ਗਈ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਉਸਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਛੁਡਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਉਸਦੇ ਬਾਰੇ ਸਾਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।
- ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਦੀ ਚਿਠੀ ਭਰੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਨ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਉਸ ਨੂੰ ਆਉਣ ਤੋਂ ਵੀਜ਼ਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਮਨਾਂ ਕਰ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਖਿਆਲ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਹੋਈ ਹੈ ਅਸੀਂ ਉਸ ਕੰਮ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕਰਕੇ ਤੁਹਾਡੀ ਹਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ ਤੇ ਮੱਦਦ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।
- ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਡੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਦੇਰ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਸਾਲ, ਦੋ ਸਾਲ, ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਤੱਕ ਤੋਂ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲ ਰਿਹਾ। ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਵਾਸਤੇ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਕੋਲੋਂ ਪਤਾ ਕਰਕੇ ਦਸ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕੀ ਕਾਰਨ ਹੈ।

ਨਵੇਂ ਰਵਿਉਜ਼ੀ ਕਾਨੂੰਨ ਬਾਰੇ ਸਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਸਲਾਹ ਲਵੋ

ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ ਪਰਹਾਰ
(ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਲਾਹਕਾਰ)

ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਮਿਲੋ

ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ ਪਰਹਾਰ

OFF.(604)733-1644

Res. 228- 0452

Malkit Singh Parhar

#201-1275 W. 6th Avenue,
Vancouver, B.C. V6H1A6

- ਬਿਜ਼ਨਿਸ ਤੌਰ ਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਲੈਣੀ ਹੋਵੇ।
- ਸਟੂਡੈਂਟ ਵੀਜ਼ੇ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵੀ ਸਾਡੀ ਲਵੇ।
- ਟੈਂਪਰੇਰੀ ਵਰਕ ਪਰਮਿਟ ਲੈਣ ਬਾਰੇ ਵੀ ਅਸੀਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਦੱਸ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।
- ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਜਾਂ ਦੋਸਤ ਮਿਤਰ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਸੈਰ ਕਰਨ ਲਈ ਮੰਗਵਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਰਾਹਦਾਰੀ (Declaration) ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।
- ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਸਿਟੀਜ਼ਨਸ਼ਿਪ ਲੈਣ ਦਾ ਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਜਾ ਕੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ 'ਚ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੀ ਮੱਦਦ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।
- ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਇੰਡੀਆ ਤੋਂ ਡਾਇਵੋਰਸ ਲੈਣਾ ਹੋਵੇ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਥੇ ਜਾਣ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਇਥੇ ਬੈਠੇ ਹੀ ਡਾਇਵੋਰਸ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ।
- ਜੇ ਤੁਹਾਡੀ ਇੰਡੀਆ ਕੋਈ ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ ਉਸਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਕਿਵੇਂ ਆਪਣੇ ਨਾਂ ਰੱਖ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਦੇ ਨਾਂ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਵਾ ਕੇ ਫੇਰ ਵੀ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਜ਼ਮੀਨ ਕਿਵੇਂ ਰਹਿ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਤੁਸੀਂ ਇਥੇ ਬੈਠੇ ਹੋਏ ਉਹ ਜ਼ਮੀਨ ਕਿਵੇਂ ਵੇਚ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਅਸੀਂ ਸਲਾਹ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।
- ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਘਰ ਖਰੀਦਣਾ ਹੋਵੇ, ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਪੈਸੇ ਭਾਉਣ ਪੇਮਿਟ ਦੇਣ ਲਈ ਬੈਠੇ ਹੋਣ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਸ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਸਭ ਦਾ ਬੰਦੋਬਸਤ ਕਿਵੇਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਉਸਦੇ ਉਪਰ ਫਸਟ, ਸੈਕਿੰਡ, ਥਰਡ ਮੋਰਗੇਜ ਬੈਂਕ ਤੋਂ ਬੈਂਕੇ ਵਿਆਜ ਤੇ ਲੈਣੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਬਾਰੇ ਦਸ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਤੁਸੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਜਾਂ ਬਿਜ਼ਨਿਸ ਖਰੀਦਣੀ ਹੋਵੇ। ਤੁਸੀਂ ਕਿਥੋਂ ਜਾਂ ਕਿੱਦਾਂ ਪੈਸੇ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਉਪਰ ਲਿਖੇ ਮਸਲਿਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਤੁਹਾਡੇ ਇੰਡੀਆ ਵਿਚਲੇ ਮਸਲੇ ਬਾਰੇ ਵੀ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰਾ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ

ਨੋਟ — ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੁਣਕੇ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਪਣਾ ਬਰਾਂਚ ਆਇਸ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਵੀ ਛੇਤੀ ਖੋਲ੍ਹ ਰਹੇ ਹਾਂ।

ਸੁਪਨਿਆਂ ਦੀ ਸੱਚੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਕੱਲ੍ਹ, ਅੱਜ ਤੇ ਭਲਕ

ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਹਰਜੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ 'ਅਦਿ ਮੰਚ' ਅਤੇ 'ਅਜਾਦ ਕਲਾ ਕੇਂਦਰ' ਪਟਿਆਲਾ ਵੱਲੋਂ, ਹਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਦਾ ਨਾਟਕ 'ਕੱਲ੍ਹ ਅੱਜ ਤੇ ਭਲਕ', ਰਾਜਿੰਦਰਾ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਸਟਾਫ਼ ਕੁਆਟਰਾਂ ਦੀ ਨਿੱਕੀ ਜਿਹੀ ਸਟੇਜ ਤੇ ਖੇਡਿਆ।

• ਇਸ ਨਾਟਕ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਲੋਕ ਪਹਿਲੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਾਂ ਮਗਰੋਂ ਹੀ ਵਿਸ਼ਰ ਗਏ ਕਿ ਨਾਟਕ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਸਟੇਜ ਤੇ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਮਾਮੂਲੀ ਜਿਹੀ ਮੰਚ-ਜਤਤ ਨਾਲ, ਲੋੜੀਂਦਾ ਮਾਹੌਲ ਉਸਾਰਨ ਦੀ ਵਿਧੀ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਜੋ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੋਂ ਕੰਮ ਸਾਰੂ ਹੋਣ ਦੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕਾਰਨ ਖਟਕਦੀ ਸੀ।

• ਹਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਇਸ ਨਾਟਕ ਦੀ ਦੋ-ਹਰਫੀ ਕਹਾਣੀ ਸਿਰਫ਼ ਏਨੀ ਹੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਡੇਰੇ ਦਾ ਮਹੰਤ, ਜੋ ਪਖੰਡੀ ਅਤੇ ਅਯਾਸ਼ ਹੈ ਮੰਤਰੀ ਬਣਨ ਦਾ ਸੁਪਨਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਸਾਰੀ ਕਹਾਣੀ ਵਿਅੰਗ ਦੀ ਟੋਨ ਨਾਲ ਵਾਪਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਵਰਤਮਾਨ ਸਿਸਟਮ ਦੇ ਖੋਲ੍ਹੇਪਾਟ ਤੇ ਕਰਾਰੀ ਸੱਟ ਮਾਰਦੀ ਹੈ। ਜੋ ਸਫਲ ਹੈ।

• ਪ੍ਰੇਮੀ ਬੁਝੀ ਰਾਹੀਂ ਫੁਲਾਕੇ ਕੁੜੀਆਂ ਨੂੰ ਡੇਰੇ ਲੈ ਜਾਣਾ, ਭਲਵਾਨ ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਐਮ.ਐਲ.ਏ ਵਰਗੇ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵੋਟਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਉਗਰਾਹੀ ਕਰਨਾ, ਮੰਤਰੀ ਬਣ ਜਾਣ ਤੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਮਾਸਟਰ ਦਾ ਆਪਣੀ ਧੀ ਲਾਜਵੰਤੀ ਦਾ ਮਹੰਤ ਨੂੰ ਰਿਸ਼ਤਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ, ਅੱਜ ਦੇ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਸੁਆਰਥੀ, ਕਮੀਨੇ ਅਤੇ ਦੰਤੀ ਹੋਣ ਦਾ ਸੱਚਾ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ।

• ਪ੍ਰੇਮੀ ਬੁਝੀ ਦੇ ਰੋਲ ਵਿਚ ਜਸਵੰਤ ਜੀਤ, ਜਤਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਮੁਨਿਆਰ ਕੁੜੀ ਗੁਰਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਅਤੇ ਗੁਰਸ਼ਰਨ ਸਿੰਗਾਰੀ ਚੇਲੇ ਦੀ ਐਕਟਿੰਗ ਵਿਚ, ਅਦਾਕਾਰੀ ਦੀਆਂ ਕਈ ਅੱਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੇ ਹਨ। ਜੋ ਉੱਚੇ ਮਿਆਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਰੱਖਦੀਆਂ ਹਨ।

• ਉਂਜ ਤਾਂ ਇਸ ਨਾਟਕ ਵਿਚ ਕਈ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਨੇ ਦੂਹਰੇ ਰੋਲ ਨਿਭਾਏ, ਪਰ ਜਤਿੰਦਰ ਕੌਰ ਨੇ, ਪਹਿਲਾਂ ਇਕ ਮੁਨਿਆਰ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਮਾਸਟਰ ਦੀ ਧੀ ਲਾਜਵੰਤੀ (ਜੋ ਵੱਖਰੇ ਹਾਵ-ਭਾਵ, ਪ੍ਰਸਥਿਤੀਆਂ ਅਤੇ ਪਹਿਲੇ ਤੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਭਿੰਨ ਕਰੈਕਟਰ ਸੀ) ਦਾ ਰੋਲ ਵੀ ਬਖੂਬੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਜਤਿੰਦਰ ਦਾ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰੀ ਸਟੇਜ ਤੇ ਇੰਜ ਵੱਖ ਵੱਖ ਰੋਲ ਭੁੱਥਕੇ ਨਿਭਾਉਣਾ, ਉਹਦੇ ਹੋਣਹਾਰ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਸ਼ਾਹਦੀ ਭਰਦਾ ਹੈ।

• ਇਸ ਨਾਟਕ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ, ਡੇਰੇ ਦੇ ਮਹੰਤ, ਚੰਦਰਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਅਤੇ ਡੇਰੇ ਦੀ ਟਹਿਲਣ, ਜਸਵੰਤ ਜੀਤ ਦੀ ਸੀ। ਜਸਵੰਤ ਜੀਤ ਜੋ ਚਲਾਕ, ਵੱਢੇਬੱਟਣ, ਮੋਕਾਸ਼ਨਾਸ਼, ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਅਤੇ ਮਹੰਤ ਦੀ ਖਾਸ ਵਿਚੋਲਣ ਸੀ ਜਦੋਂ ਵੀ ਪੇਂਡੂ ਪਹਿਰਾਵੇ, ਠੋਠ ਬੋਲੀ ਅਤੇ ਇਕ ਇਕ ਫਿਕਰੇ ਉੱਤੇ ਹਾਵਾਂ-ਭਾਵਾਂ ਦੀ ਸੰਘਣੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਨਾਲ ਸਟੇਜ ਤੇ ਆਈ, ਫਾ ਗਈ। ਉਹਦਾ

ਆਪਣੇ ਰੋਲ ਵਿਚ ਰਚ ਜਾਣ ਦਾ ਸਮਰਪਣ, ਇਸ ਨਾਟਕ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੈ।

• ਚੰਦਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼, ਮਹੰਤ ਦੇ ਬਦਲਵੇਂ ਰੋਲ, ਬਦਲਵੇਂ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਮਖੌਟਾਧਾਰੀ ਰੋਲ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣਾ, ਸਫਲ ਐਕਟਰ ਹੋਣ ਦਾ ਸਬੂਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਹਦੀ ਐਕਟਿੰਗ ਵਿਚ ਪ੍ਰਖਤਰੀ ਹੈ।

• 'ਕੱਲ੍ਹ, ਅੱਜ ਤੇ ਭਲਕ' ਇਕ ਸਫਲ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਨਾਲ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿਸ ਨੂੰ ਰੋਚਿਕ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ (ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਪਿੰਡ ਆਉਣ ਤੋਂ) ਕੁੜੀਆਂ ਦਾ ਗਿੱਧਾ ਅਤੇ ਮਰਾਸੀਆਂ ਦੀਆਂ ਮਸ਼ਕਰੀਆਂ ਰੱਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਜੋ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਲਈ ਦਿਲਚਸਪੀ ਦਾ ਸਾਧਨ ਬਣਦੀਆਂ ਹਨ।

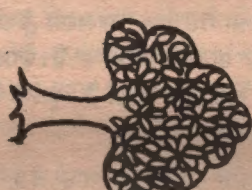
• ਪਰ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਦੀਪਕ ਸੋਨੀ ਦਾ, ਮੰਤਰੀ ਮੂਰੇ ਮਰਦਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਗਿਲਾ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਨਹੀਂ ਉਸਰਦਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਬਾਗੀ

ਨਾਟਕ 'ਕੱਲ੍ਹ, ਅੱਜ ਤੇ ਭਲਕ' ਦੇ ਇਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ 'ਚ ਮਹੰਤ ਚਰਨਦਾਸ (ਚੰਦਰਪ੍ਰਕਾਸ਼) ਅਤੇ ਚੇਲਾ (ਗੁਰਸ਼ਰਨ ਸਿੰਗਾਰੀ)

ਮੁੰਡੇ ਦਾ ਕਿਰਦਾਰ ਉਸਾਰੂ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮੁੰਡਾ ਨੌਕਰੀ ਨਾ ਮਿਲ ਸਕਣ ਦੀ ਔਖ ਨੂੰ ਵੀ ਬੇਸ ਬਣਾਕੇ ਬਾਗੀ ਹੋਣ ਦਾ ਭਰਮ ਪਾਲੀ ਬੈਠਾ ਹੈ। ਨੌਕਰੀ ਮਿਲ ਜਾਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿਚ ਕੀ ਉਹ ਇਸੇ ਸਿਸਟਮ ਦਾ ਅੰਗ ਬਣ ਜਾਣ ਲਈ ਬਾਗੀ ਹੈ? ਕੁਲ ਮਿਲਾਕੇ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾਯੋਗ ਸੀ।

—ਕਿਰਪਾਲ ਕੜਾਕ

ਜਗਦੀਸ਼ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਕੌਸ਼ਿਕ

ਸਸਤਾ ਸੌਦਾ

ਇਕ ਜੁਏਬਾਜ਼ ਦੀ ਘਰ ਵਾਲੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, ਉਹ ਤੁਹਾਡਾ ਸਾਥੀ ਹੈ ਨਾ ਭਜਨਾ। ਹਾਂ, ਉਸ ਨੂੰ ਕੀ ਹੋ ਗਿਆ, ਪਤੀ ਨੇ ਹੋਰਾਨ ਹੋ ਕੇ ਪੁਛਿਆ, ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਵਹੁਟੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਆਦਮੀ ਪਾਸ ਇਕ ਸਾਈਕਲ ਦੇ ਬਦਲੇ ਵਿਚ ਵੇਚ ਦਿਤਾ ਹੈ, ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਇੰਜ ਨਹੀਂ ਕਰੋਗੇ? ਪਤਨੀ ਨੇ ਉਦਾਸ ਜਿਹੀ ਹੋ ਕੇ ਪੁਛਿਆ।

ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਇਤਨਾ ਘਟੀਆ ਪਤੀ ਸਮਝ ਰਹੀ ਹੈਂ, ਮੈਂ ਅਜਿਹਾ ਸਸਤਾ ਸੌਦਾ ਕਦੇ ਭੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਨਾ ਕਰਾਂਗਾ ਹੀ। ਹਾਂ, ਜੇ ਕੋਈ ਸਕੂਟਰ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਅਜਿਹੇ ਚੜ੍ਹ ਗਿਆ ਤਾਂ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਲੱਖਪਤੀ

ਦੋ ਸਹੇਲੀਆਂ ਕਾਫੀ ਦੇਰ ਪਿਛੋਂ ਮਿਲੀਆਂ,

ਐਧਰ-ਉਧਰ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ ਪਿਛੋਂ ਇਕ ਨੇ ਦੂਜੀ ਨੂੰ ਪੁਛਿਆ, ਚਲ ਛੱਡ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਤਾਂ ਹੋਈਆਂ ਇਹ ਦਸ ਕਿ ਤੇਰੇ ਘਰ ਵਾਲੇ ਦਾ ਕੀ ਹਾਲ ਚਾਲ ਹੈ?

ਉਸ ਨੇ ਕੁਮਾਲ ਨਾਲ ਮੂੰਹ ਦਾ ਪਸੀਨਾ ਸਾਫ਼ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ, ਉਸ ਦਾ ਹਾਲ ਬਹੁਤ ਅੱਡਾ ਹੈ ਯਾਰ! ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਘਰ ਦਾ ਮੈਨੇਜਰ ਬਣਾ ਦਿਤਾ ਹੈ, ਹੁਣ ਉਹ ਨੌਕਰੀ ਛੱਡ ਕੇ ਘਰ ਦਾ ਸਾਰਾ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਕਪੜੇ ਧੋਣੇ, ਬਰਤਨ ਸਾਫ਼ ਕਰਨੇ, ਝਾੜੂ ਬੁਹਾਰੀ ਦੇਣੀ ਸਭ ਉਸ ਦੇ ਹੀ ਜ਼ਿੰਮੇ ਹੈ, ਹਾਂ, ਯਾਰ ਆਪਣੇ ਉਸ ਦੇ ਬਾਰੇ ਭੀ ਤਾਂ ਕੁਝ ਦੱਸ, ਦੂਜੀ ਨੇ ਕਜਰਾਗੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਮਟਕਾ ਕੇ ਕਿਹਾ, ਮੈਂ ਭੀ ਉਸ ਨੂੰ ਲੱਖਪਤੀ ਬਣਾ ਦਿਤਾ ਹੈ, ਹੈਂ! ਲੱਖਪਤੀ? ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀ ਸੀ, ਪਹਿਲੀ ਨੇ ਹੋਰਾਨੀ ਨਾਲ ਪੁਛਿਆ, ਦੂਜੀ ਨੇ ਹੱਸ ਕੇ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ, ਪਹਿਲਾਂ... ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਉਹ ਕਰੋੜਪਤੀ ਸੀ।

BUYING & SELLING

Farms, Home, Lots and Apartments

Contact:

Dilbag Singh Johal

ਦਿਲਬਾਗ ਸਿੰਘ ਜੋਹਲ

Ph. Off. (604)438-8161

Res. 325-0588

ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਖ਼ੀਦਣ ਲਈ ਮਿਤਰਤਾ, ਦੀਮਾਨਦਾਰੀ ਅਤੇ ਤਜਰਬੇਕਾਰ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰੇ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਮਿਲੋ ਜਾਂ ਵੋਨ ਕਰੋ

Canada Trust Realtor

The Canada Trust Company

2629 Kingsway, Vancouver, B.C. V5R 5H4

A-1 Woodwork Ltd.

- Kitchen Cabinets
- Counter Tops
- Store Counters
- Home Remodling

ਕਿਚਨ ਕੈਬਨਿਟ — ਕਾਊਂਟਰ — ਸਟੋਰ ਕਾਊਂਟਰਜ਼ — ਘਰ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ

Rajpal S. Mattu

12960-62nd Ave., Surrey, B.C.

Ph. 590-4851

Res. 596-7502

K AHLON IMPORT AUTO SERVICE

I.C.B.C. CLAIMS ACCEPTED

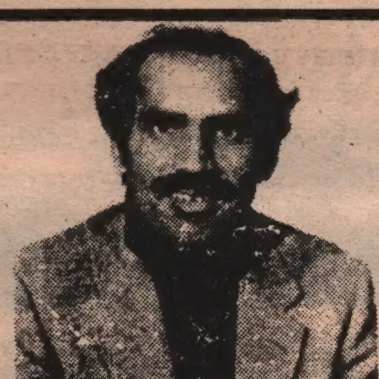
11965-95th Ave. & Scott Road, Delta. Ph.:585-1242

COMPLETE AUTOMOTIVE REPAIRS

ਹਰ ਕਿਸਮ ਦਾ ਮਕੈਨੀਕਲ

ਕੰਮ ਤਸੱਲੀ ਬਖਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

MUBARAK KAHLON
ਮੁਬਾਰਕ ਕਾਹਲੋਂ

Japanese — British — European

Licensed Mechanic

- * Engine Rebuilding
- * Cylinder Heads
- * Tune Ups * Brakes
- * Carburetors & Clutch overhalls
- * Automatic Transmissions

Free Estimates — Low Prices — All work guaranteed
Come and see us, we are here

ਕਾਹਲੋਂ ਇੰਮਪੋਰਟ ਔਟੋ ਸਰਵਿਸ

PH.:585-1242

ਫਿਲਮ-ਲੋਕ

ਫਿਲਮ ਘਰ ਸੰਸਾਰ

ਸ਼ਿਵਮ ਚਿਤਰਾ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਫਿਲਮ 'ਘਰ ਸੰਸਾਰ' ਮੱਧ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਇਕ ਸਾਧਾਰਨ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਅਸਾਧਾਰਨ ਕਹਾਣੀ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ।

ਸਤਿਆ ਨਰਾਇਣ ਇਸ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਮੁਖੀਆ ਹੈ। ਵਿਚਾਰਾ ਦਫਤਰ 'ਚ ਮਾਮੂਲੀ ਕਲਰਕ ਹੈ। ਸਤਿਆ ਨਰਾਇਣ ਦੇ ਦੋ ਜਵਾਨ ਪੁੱਤਰ, ਦੋ ਜਵਾਨ ਦੀਆ ਤੇ ਘਰ ਵਾਲੀ ਨਾਲ ਉਸ ਦੀ ਬੁੱਢੀ ਮਾਂ ਵੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਨਾਲ ਮਸਾਂ ਹੀ ਗ੍ਰਹਿਸਥੀ ਦੀ ਗੱਡੀ ਰਿਕਸ਼ਾ ਹੈ। ਆਮਦਨੀ ਘਟ ਹੈ ਪਰ ਖਰਚੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ। ਉਧਾਰ ਲੈਣਾ ਤਾਂ ਵਿਚਾਰੇ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਰੀ ਹੈ ਤਾਂ ਵੇਂ ਸ਼ਾਹੂਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਉਸਨੂੰ ਜਲਦੀ ਉਧਾਰ ਨਾ ਚੁਕਾਉਣ ਤੇ 'ਖਰੀਆਂ ਖਰੀਆਂ' ਵੀ ਸੁਣਨੀਆਂ ਪੈਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਸਤਿਆ ਨਰਾਇਣ ਦਾ ਵੱਡਾ ਪੁੱਤਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਾਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਦਾ ਤਾਰਾ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਟੱਬਰ ਦੀਆਂ ਉਮੀਦਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਤੇ ਹੀ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਨੇ ਉਚ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੈ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਆਸ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਚੰਗੀ ਨੌਕਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲਵੇਗਾ। ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੇ ਅਜੋਕੇ ਦੌਰ ਦੀ ਲਪੇਟ 'ਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਨਾ ਆਏ ਇਹ ਆਸ਼ਾ ਦਫਤਰ 'ਚ ਕਿਵੇਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੇ ਸੁਪਨਿਆਂ ਤੇ ਪਾਣੀ ਫਿਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਹਾਰ ਥੱਕ ਕੇ ਉਹ ਇਕ ਲੁਹਾਰ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਤੋਂ ਛੋਟਾ ਹੈ ਚੰਦਨ ਜੋ ਆਵਾਰਾ ਕਿਸਮ ਦਾ ਮੁੰਡਾ ਹੈ। ਉਧਰ ਸਤਿਆ ਨਰਾਇਣ ਕਰਜ਼ਾ ਲੈ ਕੇ ਆਪਣੀ ਵੱਡੀ ਧੀ ਦੀ ਸ਼ਾਦੀ ਪੱਕੀ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਸਤਿਆ ਨਰਾਇਣ ਦੀ ਭੈਣ ਤੇ ਭਣਵਈਆ ਵੀ ਅਚਾਨਕ ਆ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਸਤਿਆ ਨਰਾਇਣ ਦਾ ਭਣਵਈਆ ਅਤ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਤਕੀ ਉਹ ਦਾਜ ਦੀ ਬਕਾਇਆ ਰਾਸ਼ੀ ਲੈ ਕੇ ਹੀ ਜਾਵੇਗਾ।

ਸ਼੍ਰੀ ਦੇਵੀ ਤੇ ਜਤਿੰਦਰ ਫਿਲਮ 'ਘਰ ਸੰਸਾਰ' ਦੇ ਇਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ 'ਚ

ਸ਼੍ਰੀ ਦੇਵੀ ਤੇ ਲਲਿਤਾ ਪਵਾਰ ਫਿਲਮ 'ਘਰ ਸੰਸਾਰ' ਦੇ ਇਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ 'ਚ

ਸਾਰੇ ਟੱਬਰ 'ਚ ਇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਭੁਚਾਲ ਜਿਹਾ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਰਾਤ ਪੈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਰਾਤ ਸਤਿਆ ਨਰਾਇਣ ਲਈ ਕਾਲੀ ਰਾਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉਸਦਾ ਭਣਵਈਆ ਸਤਿਆ ਨਰਾਇਣ ਦੀ ਧੀ ਲਈ ਕਰਜ਼ੇ ਤੇ ਲਈ ਗਈ ਸਾਰੀ ਰਕਮ ਚੁਰਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਇਹ ਰਕਮ ਅਯਾਸ਼ੀ ਲਈ ਖਰਚਦਾ ਹੈ।

ਸਤਿਆ ਨਰਾਇਣ ਇਸ ਸਦਮੇ ਨੂੰ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਸਦਾ ਹਾਰਟ ਫੇਲ੍ਹ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਧਰ ਉਸ ਦੀ ਧੀ ਜਿਸ ਦਾ ਵਿਆਹ ਸੀ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ ਘਰੋਂ ਦੌੜ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਉਸ ਨੂੰ ਲੱਭ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਉਸ ਦਾ ਵਿਆਹ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਚੰਦਨ ਬਦਮਾਸ਼ਾਂ ਤੇ ਗੁੰਡਿਆਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕੰਮ ਕਰਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਘਰ ਦੀ ਨੌਕਰਾਣੀ ਰਖੀਆ ਦੁਖਾਂ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਵੀ ਇਸ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਸਾਥ ਦਿੰਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਦਿਲ ਹੀ ਦਿਲ 'ਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਵੀ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਰਖੀਆ ਬਾਰੇ ਬਾਅਦ 'ਚ ਪਤਾ ਚਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਕ ਕਰੋੜਪਤੀ ਬਾਪ ਦੀ ਧੀ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਬਾਪ ਦੀ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹੀ ਤੋਂ ਤੰਗ ਆ ਕੇ ਘਰੋਂ ਦੌੜ ਕੇ ਆਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਨ ਰਾਤ ਮਿਹਨਤ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਆਰਥਿਕ ਸੰਤੁਲਨ ਠੀਕ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਕਾਫੀ ਕਰਜ਼ੇ ਵੀ ਉਤਾਰਦਾ ਹੈ। ਉਧਰ ਅਵਾਰਾ ਭਰਾ ਚੰਦਨ ਆਪਣੇ ਵੱਡੇ ਭਰਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਾ ਦੁਸ਼ਮਣ ਬਣ ਬੈਠਦਾ ਹੈ। ਚੰਦਨ ਆਪਣੇ ਹੀ ਟੱਬਰ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਤੇ ਤੁਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਾਰਾ ਟੱਬਰ ਮਿਲ ਕੇ ਚੰਦਨ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅੰਤ 'ਚ ਚੰਦਨ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਤੋਂ ਪੱਟੀ ਖੁਲ੍ਹਦੀ ਹੈ। ਦਰਅਸਲ ਚੰਦਨ ਤੇ ਉਸਦੇ ਹੀ ਯਾਬ ਹਮਲਾ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਵੱਡਾ ਭਰਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਤੇ ਖੇਡ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬਚਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਰਖੀਆ ਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੇ ਦਿਲ ਵੀ ਪਿਆਰ ਦੇ ਗੀਤ ਗਾ ਕੇ ਇਕ ਮਿਕ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤੇ ਇਸ ਟੱਬਰ 'ਚ ਸ਼ਾਂਤੀ, ਪਿਆਰ ਤੇ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਸਭ ਸੁਖ ਦੁਆਰਾ ਆ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਨਿਰਮਾਤਾ ਵਿਮਲ ਕੁਮਾਰ ਦੀ ਇਸ ਫਿਲਮ 'ਘਰ ਸੰਸਾਰ' ਨੂੰ ਕੇ ਬਾਪਈਆਂ ਨੇ ਡਾਇਰੈਕਟ ਕੀਤਾ ਹੈ। 'ਘਰ ਸੰਸਾਰ' 'ਚ ਜਤਿੰਦਰ, ਸ਼੍ਰੀ ਦੇਵੀ, ਕਾਦਰ ਖਾਨ, ਡਾ. ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮ ਲਾਗੂ, ਰਣਜੀਤਾ, ਲਲਿਤਾ ਪਵਾਰ, ਸੁਲੱਚਨਾ, ਅਰੁਨਾ ਇਰਾਨੀ ਤੇ ਗੁਲਸ਼ਨ ਗਰੇਵਰ ਮੁਖ ਅਦਾਕਾਰ ਹਨ।

'ਚੋਟ ਲੱਗੀ ਕਹਾਂ', 'ਹਾਥ ਸੀਤਾ ਕਾ ਰਾਮ ਕੋ ਦੀਆ', 'ਮੇਰੀ ਮਾਂ ਚਿੰਤਾਮਨੀ', 'ਘਰ ਤੇਰੇ ਆਉਂਗੀ ਦੁਲਹਨ ਬਣਕੇ', 'ਨਖਰੇ ਲੈ ਪੰਜਾਬਣ ਦੇ', 'ਜੀਵਨ ਕੇ ਰਾਸਤੇ ਮੇਂ', 'ਜੀਤ ਉਨ ਕੀ ਜੋ ਚਲਤੋਂ', ਵਾਲੇ ਗੀਤ 'ਘਰ ਸੰਸਾਰ' ਲਈ ਇੰਦੀਵਰ ਨੇ ਲਿਖੇ ਹਨ। ਰਾਜੇਸ਼ ਪੰਨਾ ਦੇ ਸੰਗੀਤ 'ਚ ਇਹ ਗੀਤ ਕਿਸ਼ੋਰ ਕੁਮਾਰ, ਕਵਿਤਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਮੂਰਤੀ, ਆਸ਼ਾ ਭੋਂਸਲੇ, ਅਲਕਾ ਯਾਗਨਿਕ, ਅਨੁਪਮ ਦੇਸ਼ ਪਾਂਡੇ, ਅਨੁਰਾਧਾ ਪੱਤਵਾਲ ਤੇ ਮੁਹੰਮਦ ਅਜੀਜ਼ ਨੇ ਗਾਏ ਹਨ।

ਏ. ਵੈਂਕਟ ਦੇ ਮੇਕਰ 'ਚ ਬੰਦ 'ਘਰ ਸੰਸਾਰ' ਦਾ ਸਕੀਰਨਪਲੇ ਗਿਆਨ ਦੇਵ ਅਗਨੀਹੋਤਰੀ ਤੇ ਰਵੀ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ, ਜਦ ਕਿ ਡਾਇਲਾਗ ਕਾਦਰ ਖਾਨ ਦੇ ਹਨ। ਮਾਸਟਰ ਬੀਨੂੰ ਦਾ ਨਿਰਯ, ਪੱਪੂ ਵਰਮਾ ਦੀ ਮਾਰਧਾੜ, ਪ੍ਰਕਾਸ਼

ਦੋ ਗਜ਼ਲਾਂ

ਕਸ਼ਮੀਰਾ ਸਿੰਘ 'ਚਮਨ'

ਆਖ ਦੇਣਾ ਯਾਰ ਮੇਰੇ ਨੂੰ ਹਵਾ ਦਿਆ ਭੁੱਲਿਆ।
ਯਾਰ ਤੇਰਾ, ਯਾਦ ਤੇਰੀ ਨੂੰ ਕਦੀ ਨਹੀਂ ਭੁੱਲਿਆ।

ਕਹਿ ਦੇਈ ਉਹ ਕੱਢ ਦੇਵੇ ਚੋਭ ਦਿਲ 'ਚੋਂ ਗਿਲੇ ਦੀ,
ਮੇਰੇ ਵੀ ਹਰ ਰੋਮ ਅੰਦਰ ਵਿਖ ਹਿਜਰ ਦਾ ਘੁਲਿਆ।

ਵਤਨ ਤੋਂ ਹਾਂ ਦੂਰ ਤੇ ਮਜ਼ਬੂਰੀਆਂ ਨੇ ਮਾਰਿਆ,
ਵੇਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਮੈਂ ਦਰ ਦੀਦ ਦਾ ਨਿੱਤ ਖੁਲਿਆ।

ਕੌਣ ਜਾਣੇ ਦਿਲਾਂ ਦੀ ਤੇ ਕਦਰ ਕਿਸ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਦੀ,
ਕੌਣ ਪੂਝੇ ਅੱਖਰੂ ਜੋ ਅੱਖ 'ਚੋਂ ਹੋ ਭੁੱਲਿਆ।

ਨਹੀਂ ਚੁਗਿਆ ਜਾਏਗਾ ਮੌਤੀ ਅਮੁੱਲਾ ਯਾਰ ਵੇ,
ਇਕ ਇਕ ਹੰਝੂ ਅਸਾਡਾ ਪੂਝ ਦੇ ਵਿਚ ਭੁਲਿਆ।

ਚਮਨ ਤੇਰੇ ਨੂੰ ਸਨਮ ਵੀਰਾਨੀਆਂ ਨੇ ਮਾਰਿਆ,
ਹਿਜਰ ਦਾ ਝੱਖੜ ਜਦੋਂ ਦਾ ਇਸ 'ਚਮਨ' ਤੇ ਭੁੱਲਿਆ।

2.

ਬੰਦਿਆ ਇਨਸਾਨ ਦਾ ਹੁਣ ਖੂਨ ਪੀਣਾ ਛੱਡ ਦੇ।
ਕਿਸ ਲਈ ਤੂੰ ਕਰ ਰਿਹੈਂ, ਪੰਦਾ ਕਮੀਟਾ ਛੱਡ ਦੇ।

ਲੱਭ ਨੱਗੀਆਂ ਪਾਪ ਕਰਦੇ ਕਿਸ ਲਈ ਕੁਝ ਸੋਚ ਤਾਂ,
ਬਣ ਜਾਏ ਨਾਸ਼ੁਰ ਜੋ ਉਹ ਜ਼ਖਮ ਸੀਟਾ ਛੱਡ ਦੇ।

ਪਸ਼ੂ ਪੰਛੀ ਵੀ ਤਾਂ ਆਪਣਾ ਪੇਟ ਭਰਨਾ ਜਾਣਦੇ,
ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਜੀਉਣ ਉਪਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਗੀਟਾ ਛੱਡ ਦੇ।

ਬਣ ਘਨਈਏ ਵਾਂਗ ਸਮਦਰਸੀ ਜਗਤ ਲਈ ਸੋਹਣਿਆ
ਜ਼ਾਲਮਾਨਾ ਤੱਕਣੀ ਦਾ ਢੰਗ ਮੀਟਾ ਛੱਡ ਦੇ।

ਧਰਮ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦਾ ਕਿ ਕਰ ਨਵਰਤ ਕਿਸੇ ਇਨਸਾਨ ਤੋਂ
ਜ਼ੁਲਮ ਦੀ ਚੱਕੀ 'ਚ ਆਟਾ-ਪਾਪ ਪੀਰਣਾ ਛੱਡ ਦੇ।

ਖੁਦੀ ਨੂੰ ਲੈ ਜਾ ਬੁਲੰਦੀ ਤੇ ਕਿ ਜੱਗ ਸਿਵਤਾਂ ਕਰੇ,
'ਚਮਨ' ਬਣ ਇਨਸਾਨ ਬਦਇਖਲਾਕ ਬੀਟਾ ਛੱਡ ਦੇ।

ਦਾਵੇ ਦਾ ਸੰਪਾਦਨ ਤੇ ਸੁਰੇਸ਼ ਸਾਂਵਤ ਦੀ ਕਲਾ 'ਘਰ ਸੰਸਾਰ' ਦਾ ਪਰਦੇ ਪਿਛੇ ਦਾ ਕੰਮ ਹੈ। ਕੇਸ਼ਵ ਨੇ ਜਤਿੰਦਰ ਤੇ ਭਾਸਕਰ ਨੇ ਸ਼੍ਰੀਦੇਵੀ ਦਾ ਮੇਕਅਪ 'ਘਰ ਸੰਸਾਰ' ਲਈ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪਵਾਰ

BHANDAL DRYWALL LTD.

3397 Kingsway, Vancouver, B.C.

Ph. 430-5011

Vice President

Karnail S. Bhandal

President

Jarnail S. Bhandal M.A.

ਮਨੁੱਖੀ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਰੀਪੋਰਟ

272 ਤਾਮਿਲ ਮਾਰਮੁਕਾ ਦਿਤੇ ਗਏ

ਅਟਵਾ — ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਮਨੁੱਖੀ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਗਰੁੱਪ ਐਮਨੈਸਟੀ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸਨੇ ਸ਼੍ਰੀ ਲੰਕਾ ਵਿਚ ਇਨਕੁਆਰੀ ਕਰਕੇ ਪਤਾ ਲਾਇਆ ਹੈ ਕਿ 272 ਤਾਮਿਲ ਜੈਵਰਧਨ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿਤੇ ਹਨ ਮਾਰੇ ਜਾਣ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿਚ ਬਹੁਤੇ ਨੌਜਵਾਨ ਤਾਮਿਲ ਸਨ।

ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਇਕ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਨੇ ਇਥੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵੋਜਾਂ ਤਾਮਿਲ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਫੜ ਕੇ ਲੈ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਬਹੁਤਿਆਂ ਨੂੰ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀ ਲੰਕਾ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਰੱਖਿਆ ਸੀ ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿਚ ਇਹ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਪਾਲ ਨਲ ਨਾਗਮ ਜਿਤ ਗਿਆ - ਇਸ ਕਾਰਨ ਉਸ ਨੂੰ ਰਿਹਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ। ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਚਲਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਹੈ ਜਦੋਂ 23 ਤਾਮਿਲ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਤੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਹੀ ਉਹ ਪੁਲਸ ਨੇ ਗੋਲੀਆਂ ਨਾਲ ਉਡਾ ਦਿਤੇ।

21 ਦਸੰਬਰ, 1984 ਨੂੰ 102 ਨੌਜਵਾਨ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲਿਸਟ ਐਮਨੈਸਟੀ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਕੋਲ ਹੈ। ਉਹ ਸਾਰੇ ਲਾਪਤਾ ਹਨ।

ਐਮਨੈਸਟੀ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 272 ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਾ ਚੁਕੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਗਿਣਤੀ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ — ਇਸ ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਵਧੇਰੇ ਤਾਮਿਲ ਨੌਜਵਾਨ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਮਾਰ ਦਿਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜਾਂ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਬੰਦ ਹਨ।

ਐਮਨੈਸਟੀ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਬੇਪਨਾਹ ਚੁਲਮ ਤੇ ਤਸ਼ੱਦਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਈਆਂ ਨੂੰ ਪੁੱਠੇ ਲਟਕਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਈਆਂ ਦੇ ਲਿੰਗ ਕੱਟ ਦਿਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਕਈਆਂ ਨੂੰ ਬਿਜਲੀ ਲਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਈਆਂ ਦੇ ਸਰੀਰਾਂ ਵਿਚ ਗਰਮ ਸਲਾਖਾਂ ਦਿਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਐਮਨੈਸਟੀ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਸਿਕੇਬੰਦ ਬਿਆਨ ਲਏ ਹਨ ਜੋ ਸਾਬਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਲੰਕਾ ਸਰਕਾਰ ਤਸ਼ੱਦਦ ਵਾਹ ਰਹੀ ਹੈ।

ਸਪੈਸ਼ਲ ਟਾਸਕ ਫੋਰਸ ਅਜਿਹੇ ਫੌਜੀਆਂ ਦੀ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਚੁਲਮ ਕਰਨ ਵਿਚ ਬੇਕਿਰਕ ਹਨ।

ਐਮਨੈਸਟੀ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਲੰਕਾ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਸਰਾਸਰ ਝੂਠ ਬੋਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਯੂ. ਐਨ. ਓ. ਵਲੋਂ ਲਿਖੇ ਗਏ 184 ਕੇਸਾਂ ਵਿਚੋਂ ਸ਼੍ਰੀ ਲੰਕਾ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਨੌਂ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿਤਾ ਤੇ ਬਾਕੀਆਂ ਬਾਰੇ ਚੁੱਪ ਹੈ।

ਐਮਨੈਸਟੀ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਲੰਕਾ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਤੇ ਪੁੱਸ ਉਤੇ ਸਖਤ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਾ ਰੱਖੀਆਂ ਹਨ।

ਆਪਣੇ ਵਪਾਰ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਕਰਨ
ਲਈ ਇਕੋ ਇਕ ਨਾਂ ਯਾਦ ਰੱਖੋ
'ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ'
ਫੋਨ : 581-4473

Matrimonial

Suitable match for Jat Sikh Gill boy 26 years MSC.
in Electrical and Electronic Engineering. Parents well
settled in U.K.

contact :

Vir Singh Gill

10 Kingsley Ave.

Hounslow East, U.K.

Phone 011-441-577-0184

Or

P.S. Cheema

Toronto - Ph. [416] 678-0258

Matrimonial

Beautiful match for a very handsome Boparai Jat Sikh
boy aged 25 years, 6' tall. Has shifted from Central Africa
Belonging to a very reputed family. The boy is on a visit
here. Well qualified.

Write :

D.G. (203)

C/o The Canada Darpan

P.O.BOX 265

Surrey, B.C. V3T 4W8

ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ ਦੇ ਪਾਠਕਾਂ ਅਤੇ ਵਪਾਰੀ ਵੀਰਾਂ ਲਈ

'ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ' ਦੇ ਦਫਤਰ ਦਾ ਸਮਾਂ :
ਸੋਮਵਾਰ ਤੋਂ ਸ਼ੁਕਰਵਾਰ — 10 ਵਜੇ ਤੋਂ 5 ਵਜੇ
ਸ਼ਾਮ

ਫੋਨ : 581-4473

ਮੈਟਰੀਮੋਨੀਅਲ

ਜੱਟ ਸਿੱਖ ਗਰੇਵਾਲ ਪ੍ਰਵਾਰ ਦੇ ਲੜਕੇ ਲਈ ਇਕ ਖੂਬਸੂਰਤ ਲੜਕੀ ਦੀ
ਲੋੜ ਹੈ। ਲੜਕੇ ਦੀ ਉਮਰ 21 ਸਾਲ, ਕੱਦ ਪੰਜ ਫੁੱਟ ਦਸ ਇੰਚ ਹੈ। ਸਟੇਟ
ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿਚ ਅਕਾਊਂਟਿੰਗ ਦਾ ਕੋਰਸ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ
ਪੱਕੇ ਤੌਰ ਤੇ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਖਤ ਪੱਤਰ ਇਸ ਪਤੇ ਤੇ ਕਰੋ :—

Mr. S. Singh

P.O.BOX 1292

Marysville, CAL. 95901

U.S.A

ਮੈਟਰੀਮੋਨੀਅਲ

ਇਕ 24 ਸਾਲ ਦੇ ਜੱਟ ਸਿੱਖ ਲੜਕੇ ਲਈ ਖੂਬਸੂਰਤ ਲੜਕੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।
ਲੜਕੇ ਕੋਲ ਆਪਣਾ ਨਵਾਂ ਘਰ ਹੈ ਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਪੱਕੀ ਨੌਕਰੀ ਤੇ ਲੱਗਾ ਹੋਇਆ
ਹੈ। ਕੈਨੇਡਾ ਦਾ ਗਰੈਜੂਏਟ ਹੈ ਤੇ ਸਿਟੀਜ਼ਨ ਹੈ। ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹੀ ਲਿਖੀ
ਲੜਕੀ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਪਰ ਇੰਡੀਆ ਤੋਂ ਵੀ ਲੜਕੀ ਮੰਗਵਾਈ
ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸਾਰਾ ਪ੍ਰਵਾਰ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੈਟ ਹੈ। ਲੜਕੀ ਦੀ ਫੋਟੋ
ਤੇ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਇਸ ਪਤੇ ਉਤੇ ਭੇਜੋ :

M.S.N. (103)

C/o The Canada Darpan

P.O.BOX 265

Surrey, B.C. V3T 4W8

AIR-INDIA ANNOUNCES 3 WAYS TO FLY AIR-INDIA TO INDIA. AND LOTS OF REASONS WHY.

From Canada, it's simple to fly your airline to India.

1. Fly to New York and connect with Air-India for our 8:15 nightly departure for Delhi or Bombay.

2. Fly to London and connect with Air-India there.

3. Fly to Frankfurt and connect with Air-India there.

You'll want to fly Air-India to India because no other airline treats you with such warmth and

understanding. Because no other airline provides you with both continental and authentic Indian foods, the latest Indian and western movies and music. Because no other Airline speaks your own language.

So fly Air-India from Canada to India connecting in either New York or London or Frankfurt. See your travel agent or contact our GSA Chalais Holdings and make your reservations now.

Book early to ensure all your reservations are confirmed and to have a comfortable and enjoyable flight home on your own air line.

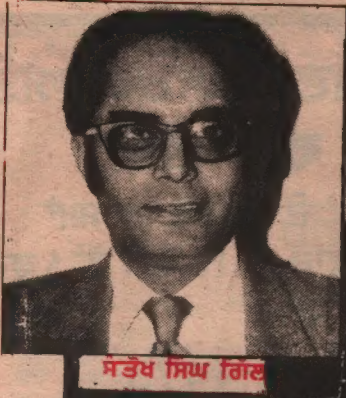
AIR-INDIA

WE'RE YOUR AIRLINE

Montreal: 842-1805 / 1-800-361-2813

Toronto: 865-1033 / 1-800-268-9582

Vancouver: 879-0271 / 1-800 663-3433

ਸਤਬੰਧ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ

ਸਰੀ ਵਿਚ ਤੁਹਾਡੀ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਮਸ਼ਹੂਰ ਸਟੋਰ
ਗਿੱਲ-ਫੋਰਡ-ਫਰਨੀਚਰ

GILLFORD FURNITURE MART

ਪੁੰਆਂ ਕੱਢ ਸੇਲ ਵਿਚ
ਬੀ. ਸੀ. ਦੇ ਕੋਨੇ ਕੋਨੇ ਤੋਂ
ਚੱਲ ਕੇ ਆਓ!

ਲਓ ਜੀ! ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ ਗਿਲਫੋਰਡ ਫਰਨੀਚਰ ਦੀ
ਨਵੀਂ

ਪੁੰਆਂ ਕੱਢ ਸੇਲ!

ਜੋ ਕਿ ਸਤੰਬਰ ਦੇ ਅਖੀਰ ਤੱਕ ਚੱਲੇਗੀ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਹਰ ਇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਫਰਨੀਚਰ ਦੀਆਂ
ਕੀਮਤਾਂ ਵਾਲਾ ਪੁੰਆਂ ਕੱਢ ਕੇ ਬੀ. ਸੀ. ਦੇ ਕੋਨੇ ਕੋਨੇ ਵਿਚ ਡਲਿਵਰ ਕਰ ਦਿਤਾ ਜਾਵੇਗਾ

ਪੁੰਆਂ ਕੱਢ ਸੇਲ ਵਿਚ ਸਿਲੀ ਦੇ
ਮੈਟਰੈਸਾਂ ਦੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ ਲੱਭ ਕੇ
ਪਹੁੰਚ ਗਈਆਂ ਹਨ - ਹਰ ਇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ
ਦੇ ਫਰਨੀਚਰ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਸਿਲੀ
ਦੇ ਮੈਟਰੈਸਾਂ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਵਾਲਾ
ਪੁੰਆਂ ਕੱਢ ਦਿਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

Just Say
CHARGE IT
On My
GILLFORD
FURNITUREMART
Credit Card
Apply For Yours
Today!

"Better Quality Furnishings at Discount Prices"
GILLFORD FURNITUREMART

13442-108th Avenue,
Surrey

HOURS: Mon.-Fri. 10-9; Sat. 10-6
Sunday & Holidays 10-6

FINANCING AVAILABLE
O.A.C.

588-4461